

KURIER WILEŃSKI

PIĄTEK
31 PAŹDZIERNIKA
— PONIEDZIAŁEK
3 LISTOPADA
2003 r.

WYDANIE
MAGAZYNOWE

DZIENNIK POLSKI NA LITWIE. UKAZUJE SIĘ OD 1 LIPCA 1953 ROKU

Nr 211 (14758)

Cena 1,50 Lt (w tym 5% PVM)

Rokrocznie na tym wzgórzu znajduje wieczny spoczynek około 100 zmarłych

Ciemna kwatera cmentarza

Nawet na te kilka dni, kiedy inne rezydencje śmierci zamieniają się w jaśniejące od świateł i zniczy tereny — na tym wzgórzu nieśmiało migoce pojedynczy ogień, zapalony przez czyjąś litościwą rękę.

A i na co dzień ta część cmentarza zasadniczo różni się od całego, wypucowanego, ukwieconego, licznie odwiedzanego przez bliskich, krewnych, znajomych. W tej kwaterze — cisza. Czas od czasu przerywana na wykopanie kolejnych dołów, do których szybko — bez muzyki, przemówień i modlitwy — zostanie opuszczona kolejna trumna. Trumna, nad którą nikt nie zapłacze.

Każdego dnia — kilka grobów

Taka osobna kwatera (a właściwie na dzień dzisiejszy już trzy — 110,110a i 112) dla zmarłych pogrzebanych na koszt państwa, (bo o nich tu mowa), powstała na wileńskim cmentarzu w Karweliszkach przed dwudziestu laty wraz z zakładaniem tego miejsca grzebania — dziś największego w Wilnie.

82-hektarowy teren nie jest jeszcze całkowicie wykorzystany i wygląda na to, że w najbliższych latach bliskich, krewnych i znajomych w ostatnią drogę będziemy odprowadzać właśnie tu.

„Nie ma dnia, żebyśmy nie kopali kilku, albo i więcej dołów” — mówi 35-letni grabarz.

Nie pytam o nazwisko, bo jest trochę zażenowany ze swej nowej funkcji. Rodzinę przecież musi karmić, więc czegoś trzeba się imać.

Śnieg i deszcze zrobiły swoje. Na większości tabliczek — żadnego napisu, żadnych danych o zmarłym

Fot. Marian Paluszkiwicz

„Pracowałem przy pomnikach, ale konkurencja niesamowita, mało zamówień, tu mam stałą pracę. Od roku.”

Czy trudno?

— No, pewnie, trzeba z łopata popracować jakieś dobre trzy godziny, zanim dół się wykopie. To w wypadku, jeżeli grunt piaszczysty i nie zima. Bo w ubiegłym sezo-

nie zmarzłina sięgała 1,5 metra. Tylko łopatem trzeba było doły (2 metry głębokości i 2,20 szerokości) wybijać.

(Dokończenie na str. 5)

Sąd w sprawie zwolnienia z pracy

Eksdyplomaci przegrali

Wileński Okręgowy Sąd Administracyjny odrzucił w czwartek skargi trzech byłych litewskich dyplomatów w Petersburgu i Mińsku w sprawie zwolnienia z pracy.

Sąd ogłosił, że były konsul generalny Litwy w Petersburgu Gintaras Ronkaitis, wicekonsul tego konsulatu Darius Ryliskis i drugi sekretarz ambasady na Białorusi Ričardas Ramoška zostali zwolnieni z pracy w Ministerstwie Spraw Zagranicznych z uzasadnieniem, a skargi eksdyplomatów są bezpodstawne i nie ma powodu, aby im zadośćuczynić. Byli dyplomaci prosili sąd o przywrócenie im poprzednich stanowisk i przysądzenie odszkodowania

pieniężnego za przymusową absencję.

Po skandalu, jaki wybuchł w lipcu w związku z niezgodnym z prawem wydawaniem wiz litewskich, pracę w MSZ opuściło siedmiu dyplomatów, którzy sami złożyli podania z prośbą o dymisję. Minister spraw zagranicznych prośby te spełnił. Jednakże następnie eksdyplomaci oświadczyli, że minister zmusił ich do złożenia podań o zwolnienie, stosując przemoc psychologiczną.

Spośród siedmiu zwolnionych dyplomatów pięciu zwróciło się do sądu, jednakże wszyscy przegrali sprawę o powrocie do pracy.

(BNS)

Władze Litwy wstrzymują się od komentarzy

Aresztowano akcje "Yukos"

Wg nieoficjalnych informacji w czwartek aresztowano pakiet kontrolny akcji „Yukos”, który prawdopodobnie ma przejść państwo rosyjskie. Jednak ani prezydent Litwy Rolandas Paksas, ani premier Algirdas Brazauskas w czwartek nie chcieli komentować decyzji Prokuratury Generalnej Rosji odnośnie akcji „Yukos”.

Prokuratura Generalna Rosji aresztowała pakiet 61 proc. akcji „Yukos” należący do aresztowanego Michaiła Chodorkowskiego i jego partnerów.

Rzecznik prasowy „Yukos” Aleksandr Szczedrin dla agencji Interfax potwierdził, że akcje zo-

stały aresztowane. Powiedział on, że prawnicy spółki oceniają ten fakt jako brutalne łamanie praw procesu kodeksu karnego i konstytucji. Jego zdaniem, akcje należą do akcjonariuszy zagranicznych, którzy w żaden sposób nie są związani z Michaiłem Chodorkowskim.

53,7 proc. akcji litewskiego koncernu „Mažeikių nafta” należy do „Yukos”, 40,66 — do rządu litewskiego.

Na moment zamknięcia wydania „Kuriera” agencje prasowe podały, że wartość akcji spółki „Yukos” w czwartek spadła o 18 proc.

(BNS, ELTA)

„Kurier Wileński”
można nabyć
w sklepach

MI IMA
MEDIA

MA IMA
SAULUTĖ

W NUMERZE

Kraj — 3

Współpraca
spontaniczna i ojcowska

W czwartek dwudniową wizytę na Litwie zakończył minister kultury Rzeczypospolitej Polskiej na Litwie. W jego harmonogramie nie zabrakło spotkania ze społecznością polską.

Na luzie — 8

Programowo
bezprogramowa impreza

Flash mob nie jest organizacją, stowarzyszeniem, bractwem, kółkiem ani żadną podobną instytucją. W ogóle nie jest to instytucja ani zjawisko podlegające jakimkolwiek schematom. Z angielskiego nazwa tłumaczy się jako „błyskawiczny tłum”.

W wirze uczuć — 11

Światłość wiekuista

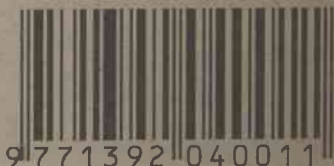
Poznali się na feście św. Bartłomieja. Za wzorową służbę w wojsku on otrzymał urlop, a w stronach rodzinnych już dużo się pozmieniało, więc wyruszył, by je zwiedzić. Rozpoczął od wypadu na fest do pobliskiego kościoła. Śliczny letni dzień przytakiwał zamiarom.

Następny numer
„Kuriera Wileńskiego”
ukaze się we wtorek,
4 listopada.

Sentencja

Ludzie bez pieniędzy
nieskutecznie wtrącają swoje
trzy grosze.

ZBIGNIEW WICHEREK

9 771 392 04 00 11

Kalejdoskop aktualności

Pogranicznicy ostrzegają

Odtąd mieszkańcy terenów przygranicznych zarówno Litwy jak i Białorusi, którzy co roku w dniu Wszystkich Świętych udawali się na groby bliskich przez uproszczone przejścia graniczne, będą musieli przekraczać granicę tylko na przejściach międzynarodowych.

Po odwołaniu tymczasowego porozumienia rządów Republiki Litewskiej i Republiki Białoruskiej w sprawie uproszczonego przekraczania przez mieszkańców pogranicza granicy państwowej od 1 stycznia 2003 r. zlikwidowano 21 uproszczonych punktów kontroli granicznej. W związku z dniem Wszystkich Świętych, Służba Ochrony Granicy Państwowej ostrzegła, że nie będzie czyniła żadnych wyjątków obywatelom obu państw, którzy zechcą przekraczać granicę na zlikwidowanych uproszczonych przejściach. Przez takie przejścia nie będą przepuszczane nawet osoby posiadające wszystkie potrzebne dokumenty.

Spodziewają się poprawy sytuacji

Ponad połowa mieszkańców kraju spodziewa się, że po wstąpieniu Litwy do Unii Europejskiej sytuacja gospodarcza poprawi się, jednak czwarta część uważa, że stanie się ona gorsza niż dotychczas.

51 proc. respondentów uważa, że sytuacja gospodarcza Litwy poprawi się po wstąpieniu do UE, a 4 proc. jest zdania, że znacznie się poprawi. Jednocześnie 24 proc. spodziewa się pogorszenia sytuacji, 2 proc. — znacznego pogorszenia, zaś 18 proc. uważa, że stan gospodarczy Litwy po maju 2004 r. nie ulegnie zmianie. Dowodzi tego sondaż, który przeprowadziła grupa analizy i badań RAIT. Nadzieje na lepsze życie po wejściu do UE mają osoby w wieku młodszym i średnim oraz więcej zarabiające. Poprawy sytuacji gospodarczej spodziewa się aż 88 proc. mieszkańców w wieku 16-19 lat, 66 proc. osób w wieku 20-29 lat oraz 56 proc. respondentów w wieku 30-39 lat. W grupie wieku 40-49 lat lepszego życia w UE spodziewa się 49 proc., 50-59 lat — 42 proc., a w wieku 60-69 lat — 46 proc. uczestników sondażu.

Ku czci osób, które zginęły na drogach Litwy

W piątek na najwyższym miejscu autostrady Wilno-Kłajpeda (rejon szylalski) zostanie odsłonięty ołtarz, poświęcony pamięci tych, którzy zginęli na drogach Litwy.

Akcję obywatelską „Pamiętaj” organizują Ministerstwo Komunikacji i Światowa Wspólnota Litwinów, chcąc zwrócić uwagę społeczeństwa na bardzo wysoką cenę, jaką płaci się na drogach w związku z brakiem uwagi, odpowiedzialności oraz nieprzeprzekazania bezpiecznej prędkości, mówi się w komunikacji prasowym Ministerstwa Komunikacji.

Bicie dziecka na Litwie jest sprawą powszednią

W ciągu ostatnich 4 lat w szpitalu dziecięcym w Kłajpedzie z powodu doznanych urazów umieszczono 157 dzieci z całego rejonu kłajpedzkiego, pisze dziennik portowego miasta „Vakarų ekspresas”.

Statystyka dowodzi, że na Litwie ciągle wzrasta liczba przypadków użycia przemocy wobec dzieci, jednakże w większości nie są podawane do wiadomości publicznej. Badania dowodzą, że co drugi mieszkaniec Litwy posiadający dzieci wychowuje swe potomstwo stosując siłę i przemoc.

Pierwszy przypadek w mieście portowym

Związek zawodowy kłajpedzkiej spółki „SY Viring technologies Lietuva” zaskarżył w prokuraturze postępowanie kierownika przedsiębiorstwa wobec pracowników.

Przedstawiciele związku zawodowego w skardze twierdzą, że kierownicy spółki przeszkadzają w jego działalności i prześladują pracowników, którzy wstąpili do związku zawodowego. W czwartek prokuratura dzielnicowa Kłajpedy przesłała tę skargę do Głównego Komisariatu Policji i poleciła przeprowadzić dochodzenie przedsądowe.

Jak powiedziała prokurator tej prokuratury Regina Vigeliene, jest to pierwszy przypadek w mieście portowym, gdy w związku z ewentualnym naciskiem kierownictwa przedsiębiorstwa na członków związku zawodowego postanowiono przeprowadzić dochodzenie. (BNS)

Opinie

Halloween — za i przeciw

1 listopada — Wszystkich Świętych. Jest to dzień, kiedy w skupieniu i spokoju składamy wiązanki jesiennych chryzantem na grobach naszych bliskich.

Zapalamy znicze, nie tylko na grobach bliskich nam ludzi, ale też tych, których od lat nikt nie odwiedza. Jest to nasza stara tradycja, którą staramy się pielęgnować z pokolenia na pokolenie. Czasy jednakże wnoszą pewien zamęt również w nasze, wydawałoby się, nienaruszalne obyczaje. Dla jednych „nowości” wiążące się z tradycją Wszystkich Świętych i Dniem Zadusznym są kategorycznie nie do zaakceptowania, dla innych — po-wabne i ciekawe. Poprzedzając Święta Zmarłych, w noc z 31 października, w całym cywilizowanym świecie, na Litwie również, „straszy” Halloween. O ile za granicą jest to tradycja, mająca głębokie korzenie, o tyle u nas jest to coś, na czym kolejny raz mogą zarobić supermarkety, jak np. na walentynkach, a żądni zabaw i przygód — bezmyślnie poszaleć.

W tym roku we wszystkich moskiewskich szkołach z rozporządzenia Departamentu Edukacji Rosji Halloween został zabroniony!

Dyrektorem szkół poradzono, by zamiast obchodów Halloweenu tworzyli nowe formy szkolnych uroczystości dla dzieci, pedagogów i rodziców, które uwzględniałyby wartości kultury rosyjskiej.

W rozporządzeniu wyjaśniono, że „istnienie w obchodach Halloweenu elementów treści religijnej (...), a także kultu śmierci i jej personifikacji jest sprzeczne ze świeckim charakterem kształcenia w (rosyjskich) państwowych placówkach szkolnych i szkodliwie dla psychicznego i duchowo-moralnego zdrowia uczniów”.

Co na temat Halloweenu sądzą nasi uczniowie?

Swoimi refleksjami i opiniami na ten temat podzielili się uczniowie klas 10-11 Szkoły Średniej w Ciechanowiskach.

Agata Lipniewicz,
klasa 11

Halloween — to tradycja amery-

kańska. W tym dniu ludzie się przebierają w różne kostiumy i chodzą od domu do domu strasząc ich mieszkańców. Przy tym sami do-brze się bawią.

Tymczasem u nas 1 listopada jest dniem, który się spędza w spokoju i modlitwie za naszych zmarłym bliskich.

Moim zdaniem, Dzień Wszystkich Świętych i Zaduszki powinny być ciche i refleksyjne.

Podoba mi się ten dzień, gdyż całą rodziną idziemy na cmentarz, odwiedzając groby tych, którzy nas opuścili. Chyba ich dusze się cieszą, że o nich nie zapomnieliśmy.

Sabina Gustaitė,
klasa 11

Nie mam nic przeciwko Halloweenowi, ponieważ jest to tradycja dosyć ciekawa. Ludzi mogą tu wy-kazać całą swą fantazję, która przejawia się w dziwacznych ubiorach. Ale bardziej mi jest do serca nasze święto, kiedy w skupieniu wspominamy swych zmarłych. W naszej tradycji jest wiele świąt, obchodzonych na różne sposoby: bawimy się, cieszymy, zapominając o zmarłych bliskich. Ale jest święto, kiedy trzeba o nich wspomnieć i uszanować pamięć o nich. Uważam, że lepiej jest gdy w tym dniu wspominamy zmarłych, a nie bawimy się przebra-ni za śmierć. Nie trzeba jej wołać, ona sama przyjdzie, w swoim czasie.

Alina Kunicka,
klasa 10

Halloween jest nam narzucone przez obcą kulturę. Chociaż na Litwie z roku na rok ma coraz więcej zwolenników. Tym bardziej dziwnym jest, że prawie w tymże dniu obchodzimy Wszystkich Świętych i Halloween. To wyraźny kontrast, bo dominuje smutek i zabawa jednocześnie. Jestem „za” Halloweenem, ale nie w tym samym dniu zmarłych, ponieważ w ten sposób nie szanujemy pamięci o duszach zmarłych.

Justyna Stankiewicz,
klasa 11

Podoba mi się tradycja halloweenowa, bo jest naprawdę ciekawa. Może nawet więcej takich świąt mu-

siąłoby być. Tylko data na to święto jest absolutnie nieodpowiednia, bo jednak w naszym kraju to święto jest obchodzone inaczej, nie na wesole. W tym dniu każdy z nas odwiedza groby naszych bliskich. Myślę, że zmarli powinni mieć spokój w tym dniu.

Agata Zamara,
klasa 11

Chociaż to święto pochodzi z Ameryki, nie sądzę, by było one nam narzucane. To okazja, by się bawić. Chociaż z drugiej strony należy pamiętać o czasie, kiedy zabawa się odbywa. Nie jestem przeciwko Halloweenowi. Ludzie odzyskują ducha z przeszłości, który wkracza we współczesne życie. Halloween — to święto wzruszeń, emocji... strachu. Możemy być wtedy na luzie.

Wszystkie postacie (przebrańcy), łącznie ze „śmiercią” przypominają o tym co jest nieuniknione. Może niektóre z nich pomogą nam się nawrócić, zastanowić nad sensem życia, nad jego przemijalnością.

Krystyna Markowska,
klasa 11

Mimo to, że Halloween koliduje z naszą wiarą, powoli zaczyna „puszczać korzenie” do naszej kultury. Nie powiem, że we mnie święto to wywołuje wielką antypatię, czy wielką sympatię. Porządnie nigdy go nie świętowałam. To kusi, bo jest to coś nowego. Zresztą przebranie się w rozmaitych nierealnych bohaterów zawsze zaciekawiało nie tylko dzieci, nastolatków, ale też dorosłych. Strachy, duchy, wampiry, śmierć... Nie wyszukując w Halloweenie głębszych sensów, można powiedzieć, że jest ciekawy, ma w sobie coś magnetycznego, daje wolę fantazji...

Alina Michalkiewicz,
klasa 10

Nasze Święto Wszystkich Świętych jest piękne i smutne, pielęgnowane z dawien dawna. Ale Halloween to wspaniała zabawa. Jedyna noc strachu i przerażenia w roku nie zaszkodzi. Przecież jest to tylko jedna noc, kiedy możemy się tak nietypowo pobawić.

Zanotowała Irena Mikulewicz

Nowa starościna w Połukniu

„Chcę pomagać ludziom”

— Wiem o troskach i nadziejach mieszkańców wsi nie z opowiadań, lecz z własnego doświadczenia. Chcę pomagać ludziom w rozwiązywaniu ich większych i mniejszych problemów, aby żaden człowiek nie bał się przyjść do starostwa z dowolnym pytaniem — powiedziała „Kurierowi” nowo wybrana starościna Połuknia Maria Gołubowska.

Dokładnie od 16 października połuknianie mają nową starościna. Została nią Maria Gołubowska, do niedawna kierownik jedynej w rejonie trockim spółki rolniczej oraz radna samorządu rejonu trockiego. Udział w konkursie na stanowisko starosty pani Maria określa jako wyzwanie, któremu ma nadzieję

sprostać. Pani Maria pochodzi z rejonu wileńskiego, jednak już od 27 lat mieszka w Połukniu. Ukończyła technikum rolnicze w Bujwidzach, później zaocznie studiowała w Instytucie Weterynarii w Witebsku. Jest matką dwóch córek: Grażyna w tym roku rozpoczęła pracę jako wykładowczyni na uniwersytecie we Wrocławiu, Justyna studiuje medycynę na Uniwersytecie Wileńskim.

Maria Gołubowska przed kilkoma miesiącami z ramienia AWPL została wybrana na radną rejonu. Wielu mieszkańców Połuknia oddało swe głosy na przewodniczącą spółki rolniczej w przekonaniu, że będzie godnie reprezentować ich interesy. Dziś, gdy została starostą, z pewnością będzie miała więcej

możliwości pomocy ludziom, którzy jej zaufali.

— Pracy nie brakuje. Jak na razie analizuję spore potrzeby i możliwości starostwa, układając spis bardzo ważnych i... ważnych spraw do rozstrzygnięcia. Pierwsza sprawa to drogi, ich stan, następnie życie kulturalne, reforma rolna itd. — wymienia nasza rozmówczyni.

W Połukniu mieszka ponad 1500 mieszkańców, działają tu dwie szkoły — polska i litewska.

W radzie samorządu rejonu trockiego miejsce Marii Gołubowskiej najprawdopodobniej zajmie Edward Trusewicz, mieszkaniec Starych Trok, sekretarz odpowiedzialny Zarządu ZPL.

Alina Sobolewska

Wizyta ministra kultury Waldemara Dąbrowskiego

Współpraca spontaniczna i ojcowska

W czwartek dwudniową wizytę na Litwie zakończył minister kultury Rzeczypospolitej Polskiej na Litwie. W jego harmonogramie nie zabrakło spotkania ze społecznością polską. Polacy prosili nie tylko o pomoc formalną, ale jak najbardziej wszechstronną — finansową i moralną, a nawet padło słowo „ojcowska”.

W godzinach porannych Waldemar Dąbrowski podpisał Protokół Współpracy między Ministerstwem Kultury Litewskiej Republiki i Ministerstwem Kultury Rzeczypospolitej Polskiej. Co prawda, Roma Žakaitienė była tylko obecna, a podpis złożył wiceminister Gintaras Sodeika.

Pani minister miała złamaną rękę. Ale to nie jedyne niepowodzenie szefa litewskiego resortu kultury. Bowiem ministerstwo przygotowało do podpisania protokół... z lat 2002-2003. Na pytanie, dlaczego podpisuje się dokument „do tyłu”, dziennikarze nie otrzymali należytej odpowiedzi.

Wielkie Dni Kultury Polskiej

Waldemar Dąbrowski cieszył się z rozwijanej współpracy, zaakcentował, że jest to współdziałanie owocne, choć często spontaniczne.

Głównym tematem polsko-litewskich rozmów były Dni Kultury Polskiej na Litwie, na które złoży się kilkanaście imprez, począwszy od 26 kwietnia. M. in. koncert muzyki poważnej z udziałem Krzysztofa Pendereckiego, wystawa polskiej sztuki współczesnej, liczne spotkania literatów oraz intelektualistów Polski i Litwy.

Nie zabraknie w Wilnie teatru polskiego, odbędzie się tradycyjny Tydzień Filmu Polskiego — impreza, która ma dobrą renomę z ubiegłych lat.

Cela Konrada: sytuacja poprawi się

Minister znalazł również czas na odwiedzenie Celi Konrada w dawnym Klasztorze Bazylikańskim. O skandalicznej historii wynajmu tej polskiej pamiątki dwukrotnie obszernie pisał „Kurier”.

— Ta haniebna sytuacja nie może dłużej trwać! Nie tak wiele mamy miejsc ważnych dla polskiej kultury, jak Cela Konrada! Związana jest ona z Mickiewiczem, z „Dziadami”! Zbyt cenne to dla nas miejsce, by je lekceważyć. Musimy przywrócić je dla społeczności i to jak najszybciej! Na inaugurację Dni Kultury Polskiej w kwietniu 2004 r. powinna nastąpić inauguracja Celi Konrada! — zaakcentował minister.

Od pamiątek narodowych do kursów choreografii

Spotkanie z działaczami kultury polskiej na Litwie miało miejsce w Muzeum Adama Mickiewicza. Przybyli nie tylko Polacy z Wilna, ale również z Ejszyszek, Kowna, Kiejdan i innych miejscowości. Na

Na spotkanie przybyli działacze kultury polskiej nie tylko z Wilna, ale również Ejszyszek, Kowna, Kiejdan i in. miejscowości

spotkanie przybył również prezes „Macierzy Szkolnej” Józef Kwiatkowski.

Ogólną ocenę stanu kultury polskiej na Litwie przedstawił redaktor naczelny kwartalnika „Znad Wilii”, właściciel Polskiej Galerii Artystycznej i poeta — Romuald Mieczkowski. Powiedział on, że w Polsce mówi się o kulturze polskiej na Wschodzie z dozą pesymizmu.

— W naszym wypadku nie zawsze tak jest. Mamy wielu aktywnych młodych ludzi: co najmniej dziesięciu artystów z wyższym wykształceniem, którzy niedawno ukończyli studia, wiele osób pisze albo już obroniło prace doktoranckie. A nasi młodzi poeci na tegorocznej Warszawskiej Jesieni zrobili prawdziwą furorę — powiedział Mieczkowski.

Za chwilę dodał: „Ale trzeba tym młodym twórcom pomóc, by nie musieli podejmować innej, czasami fizycznej pracy”.

— Nie mogę jako twórca kultury być spokojnym, gdy niszczą takie miejsca, jak Cela Konrada lub resztki dworu w Zułowie, pamiątki po Piłsudskim — zakończył wileński mistrz pióra.

Michał Mackiewicz, prezes Związku Polaków Litwy, sugerował, by współpraca z Ministerstwem Kultury Rzeczypospolitej

Polacy na Litwie powierzyli Panu ministrowi Waldemarowi Dąbrowskiemu sporo spraw do załatwienia

Polskiej miała stałe formy, jak to jest z resortem Edukacji Narodowej i Sportu. Na przykład, jest potrzeba organizacji kursów dla choreografów.

Minister prosił natychmiast podać spis osób, które pragną podniesienia kwalifikacji w zakresie tańca i sprawa będzie załatwiona „od ręki”. Szef zespołu „Wileńszczyzna”, poseł na Sejm RL Jan Mincewicz sugerował, by kiedykolwiek odbyło się spotkanie ministra z miejscowymi Polakami „bez patrzenia na zegarek”. Być może nawet sympo-

zjum o kulturze polskiej na Litwie. Na to minister odparł: „Czemu, nie!”

Nasze gwiazdy w Warszawie

Henryk Sosnowski, prezes Fundacji Kultury Polskiej im. Stanisława Montwiłła, również apelował o zachowanie polskiego dziedzictwa narodowego. M. in. zwrócił uwagę na potrzebę renowacji dworu Emila Miynarskiego nad Niemnem.

Apolonia Skakowska, prezes Centrum Kultury Polskiej na Litwie im. Stanisława Moniuszki, prosiła o „ojcowski, a nie formalny stosunek do Polaków na Litwie”. Waldemar Dąbrowski powiedział, że będzie się starał o takowy...

W środku spotkania minister przypomniał, że od znanych aktorów — Mai Komorowskiej i in. wie, iż dwie Polki z Wilna osiągają sukcesy w Wyższej Szkole Teatralnej w Warszawie. Nikt na sali nie mógł skonkretyzować, o kogo chodzi. Szef Ministerstwa Kultury przedzwonił z komórki do rektora Ryszarda Śliwonika.

Są to Joanna Moro (m. in. „Dziewczyna Kuriera 2000”) z I roku WST i Agata Meilūtė, studentka IV roku. Obie absolwentki Wileńskiego Gimnazjum im. Adama Mickiewicza...

Andrzej Pukszt

Fot. Marian Paluszki

Departament Mniejszości Narodowych i Wychodźstwa przy Rządzie Republiki Litewskiej przyjmuje wnioski:

- * Wsparcie projektów organizacji społecznych na rok 2004.
- * Placówek kształcenia nieformalnego (szkółek niedzielnych) na rok 2004.

Po formularze do wypełnienia wniosków należy się zwracać do Departamentu Mniejszości Narodowych i Wychodźstwa (T. Kosciuskos g. 30, Vilnius, pokój 112, tel. 262 41 05, w godz. 9.00-17.00). Formularze są również dostępne na stronie internetowej departamentu.

Wnioski będą przyjmowane od 3 listopada do 1 grudnia 2003 roku. Do wypełnionego formularza należy dołączyć kopię rejestracji organizacji społecznej.

Po 2 grudnia 2003 r. wnioski przyjmowane nie będą.

(Zam. 477)

A – jedyny polski program TV na Litwie!

WILEŃSKIE
BUM

Sobota – 11.15 – Telewizja Litewska (LTV)

Powtórki: na kanale LTV – wtorek, 11.25

na kanale LTV-2 – sobota 16.15, poniedziałek 17.40

Adres redakcji: Naugarduko g. 76 (DKP) p.403, Vilnius Lietuva
Tel.: 2333663 wew. 9056, fax: 213 04 24, e-mail: album@wilno.pl

Z okazji Twoich urodzin składamy życzeń wianek:
Niech się uśmiecha wieczór i poranek,
Niech życie słodko płynie
W każdej chwili i godzinie.
A wszystko co piękne i wymarzone,
Niech w Twoim życiu będzie spełnione.

Z okazji Pięknego Jubileuszu 25-lecia
Wiolecie Grablewskiej
najszerdeczniejsze życzenia:
dobrego zdrowia, słonecznych promyków w pochmurne dni,
spełnienia marzeń, miłych niespodzianek losu oraz grona prawdziwych przyjaciół
życzą administracja i zespół UAB „Frolana”

POLISH AIRLINES
LOT Przez Warszawę bliżej!

PRZEDSTAWICIELSTWO W WILNIE, RODUNIOS KELIAS 2, TEL. (85) 2739020

Rozmowa ze Stefanem Żaczkiewiczem, przewodniczącym Forum Polskich Szkół w Holandii

Uczyć się po polsku

Z czym było związane powstanie Forum Polskich Szkół w Holandii?

Taka organizacja powinna działać od dawien dawna. Polacy są bardzo entuzjastyczni i weseli, ale organizacyjnie nie zawsze najlepiej się sprawdzają. Może tutaj, w Holandii, dzięki temu, że człowiek obraca się w społeczeństwie dobrze zorganizowanym, przejęliśmy trochę talentu organizacyjnego.

Powstałiśmy w 1996 roku. Organizacja powstała jako spontaniczny zryw na zebraniu nauczycieli w ambasadzie polskiej w Hadze. Wszyscy nauczyciele stwierdzili wówczas, że przydałaby się organizacja, która by pomogła szkołom polskim w rozwiązywaniu potrzeb bieżących i problemów.

I w podtrzymywaniu polskości...

Podtrzymywanie polskości jest bardzo ważne. Kiedy dzieci przychodzą do szkoły i widzą, że więcej jest takich dzieci pochodzących z rodzin polskich, albo mieszkających w rodzinach polsko-holenderskich lub polsko-angielskich — jest im łatwiej zrozumieć proces zachowania polskości. Jeśli ich się umiejętnie zachęci — one chętnie zaznajomią się z polskim językiem, historią, geografiami itd.

Biorąc pod uwagę frekwencję — na szkoleniach i zebraniach — można stwierdzić, że organizacja nadal jest potrzebna. Wydaje mi się też, że do tej pory jest ceniona.

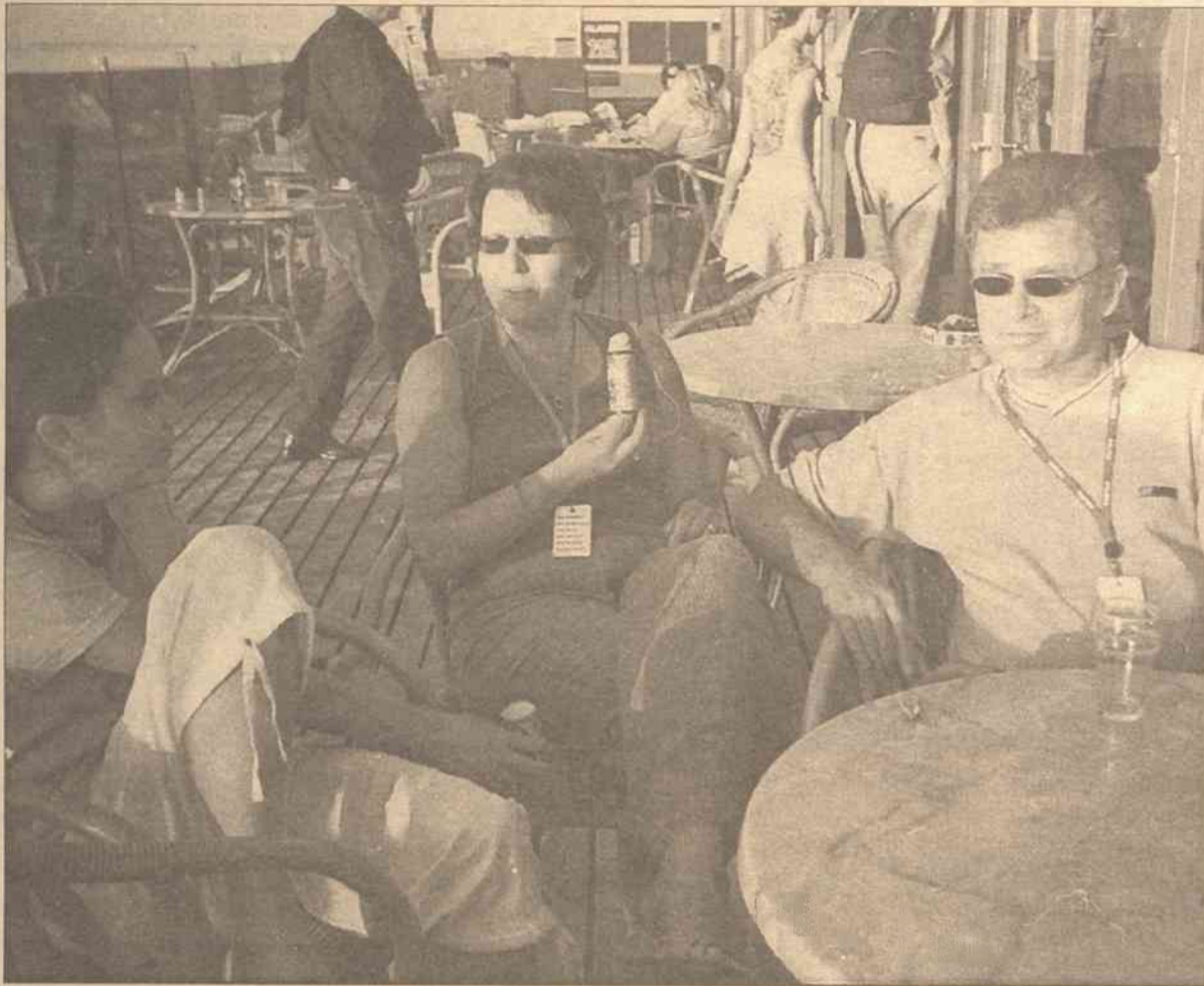
Ile szkół obecnie zrzesza forum?

Organizacja ma w tej chwili 10 szkół na terenie dużych miast holenderskich: głównie w centralnej i południowej prowincjach, gdzie są największe skupiska Polaków.

Jakie problemy szkół polskich w Holandii można zaliczyć do charakterystycznych?

Przede wszystkim to brak działaczy chętnych do pracy społecznej. Następnie to sprawy lokalowe, materiałowe, zaopatrzenie w podręczniki, materiały programowe. No i, oczywiście, sprawy finansowe, związane z opłaceniem lokali. Większość szkół ma problemy, żeby znaleźć odpowiednią kadre, gdyż nauczyciele pracują społecznie. Trzeba być zaangażowanym w to, żeby poświęcać czas na nauczanie dzieci.

Ponieważ znamy problemy szkół, potrafimy w bardziej odpowiedni sposób im pomóc. Dzięki

"Wewnętrzna potrzeba zachowania polskości troszkę się zdewaluowała" — mówi Żaczkiewicz. Na zdjęciu: z żoną i córką

naszej organizacji, zrzeszającej szkoły polskie, wspomniane problemy można centralnie analizować i pomagać w ich rozwiązaniu.

Kto wyklada w szkołach?

Nauczyciele, którzy wykładają w polskich szkołach, tylko w niewielkim stopniu są nauczycielami zawodowymi. Są to przeważnie rodzice czy po prostu osoby zamieszkujące na terenie Holandii, którzy podjęli się tego w ramach hobby lub dobrych chęci.

Praca wymaga sporego poświęcenia i to że ludzie się na to decydują bardzo sobie cenimy.

Ogólnie rzecz ujmując grono pedagogiczne — to młodsze pokolenie, czy raczej osoby starsze?

Młodsze. I to cieszy.

Na jakiej zasadzie działają szkoły polskie i jak są liczne?

To są szkoły sobotnie wspomagające proces polskości na obczyźnie. Trudno je porównać z „normalnymi” szkołami, gdyż spotkania w nich odbywają się raz w tygodniu lub raz na dwa tygodnie w bardzo niskim wymiarze godzin — po 3-4 godziny. Jesteśmy w stanie w tym niskim wymiarze godzin tylko zaznajomić dzieci z je-

zykiem polskim, tradycjami i historią, geografiami Polski. Nie jesteśmy w stanie w tak małym wymiarze godzin zorganizować czegoś, co byłoby porównywalne z prawdziwą szkołą.

Tym niemniej w każdej szkole mamy od 20 do 30 uczniów w wieku od 3 do 12 lat. Starsze dzieci w Holandii przechodzą już do szkoły średniej, więc mają tyle nauki i innych spraw, że bardzo trudno zachęcić je do tego.

Skąd uzyskuje się finanse na działalność szkół?

Odkąd zaczęło działać Forum, udało się nam uzyskać spore wsparcie finansowe, materiałowe i dydaktyczne we Wspólnocie Polskiej, MSZ, RP i w Centrum Nauczycielskim w Lublinie. Ponadto staramy się dotrzeć wszędzie, gdzie tylko się da znaleźć sponsorów na działalność szkół: zarówno w instytucjach polskich, jak też holenderskich, które cokolwiek wspólnego mają z Polską.

Poza tym niektóre szkoły uzyskują też subsydia z gmin holenderskich.

Dlaczego tylko niektóre szkoły, od czego to zależy?

Jednym z najważniejszych zadań, jakie stawia przed sobą Forum, jest integracja środowiska szkół polskich działających na terenie Niderlandów. Organizowane są imprezy kulturalne dla dzieci i młodzieży, mające na celu pielęgnowanie i upowszechnianie bogatej polskiej kultury.

Forum jest otwarte dla wszystkich zainteresowanych i czujących więź z językiem, kulturą i tradycją polską. Członkami zwyczajnymi Forum są polskie szkoły sobotnie,

To zależy od samej gminy i od tego, jak w tej czy innej gminie działa zarząd szkoły. Trzeba być aktywnym, żeby móc uzyskać pomoc.

Co znaczy „być aktywnym”? Czy trzeba udowodnić, że w gminie mieszka określony procent Polaków? Jaki jest system, żeby uzyskać finansowanie z gminy holenderskiej na działalność szkoły polskiej?

Każda gmina ma własną politykę wspierania grup narodowościowych zamieszkujących na terenie danej gminy. Jeśli grupa jest dość liczna, można wystąpić o jej wsparcie. Nie ma określonych wymagań co do jej wielkości. Ważne, żeby organizacja działała aktywnie i była oficjalnie zarejestrowana. Powinna ona też na czas złożyć zaopiniowanie i rozliczenie finansowe, przedstawić program.

Nie musi to być obowiązkowo działalność oświatowa, może to być klub osiedlowy, sportowy lub harcerstwo.

Co sprawiło, że Pan się zaangażował w działalność forum?

W Holandii mieszkam od 22 lat, obecnie na południu kraju

w Eindhoven. Kiedy moje dzieci były w wieku szkolnym, przypadkowo dowiedziałem się, że w Eindhoven działa polska szkoła. Poszedłem tam ze swoim synem, początkowo przyglądałem się temu, czym zajmują się dzieci, uczestniczyłem w pewnych zajęciach. Później osoba, która prowadziła szkołę wycofała się, powoli więc została mi przekazana najpierw szkoła w Eindhoven, później piecza nad Forum.

To jest moje hobby, jak zresztą większości. Tak jakoś człowiek się w to wciągnął... Stale staram się znaleźć nowych chętnych do pracy. Po 6 latach pracy w tej organizacji chciałbym już przekazać komuś nowemu kierowanie Forum. Trudno jest znaleźć osoby odpowiedzialne i chętne do pracy społecznej. I to jest, jak już wspominałem, podstawowy problem, o który rozbija się każda inicjatywa.

Na ile z polskim środowiskiem są związane Pańskie dzieci?

Syn i córka chodzili do polskiej szkoły, obecnie już z niej wyrosli. Oboje mówią po polsku.

Czy są w Holandii organizacje, które by zrzeszały starszą młodzież polską?

Nie, i to jest problem. Ale z drugiej strony to się wiąże z tym, że młodzież w tym wieku jest trochę „trudna”. Nie bardzo wiedzą co chcą, a w zasadzie, to chyba nie chcą.

Co mówi statystyka? Czy na przeciągu lat działalności Forum, więcej polskich dzieci było przed siedmiu laty, czy jest teraz? Jakże się tendencje?

Tendencje są takie, że, niestety, mniej dzieci przychodzi do szkół. Kiedyś polskość była bardzo ważna dla wszystkich. Obecnie — kiedy Polska wchodzi do UE — chęć zachowania polskości stała się mniej dostrzegalna. W zasadzie nie ma już granic, więc ludzie łatwiej jeżdżą do Polski, łatwiejsze są kontakty z Polską. Wewnętrzna potrzeba zachowania polskości tak troszkę się zdewaluowała. Europa staje się jednym wielkim krajem i Polacy stali się Europejczykami.

Ludzie częściowo tracą poczucie przynależności narodowej.

Należy ten proces naprawiać czy potępiać?

Nie wiem, chyba raczej nie, gdyż Polska była i jest w Europie. Rozmawiała Wanda Zajączkowska Haga-Wilno

W dniu 1 czerwca 1996 roku na terenie Ambasady RP w Hadze powstała organizacja pod nazwą Forum Polskich Szkół w Holandii. Obecnie do Forum należy 10 szkół, które działają m. in. w Nijmegen, Enschede, Bredzie, Tilburgu, Eindhoven.

Celem tego stowarzyszenia jest pielęgnowanie i krzewienie języka, kultury i tradycji polskich, głównie poprzez dydaktyczne i organizacyjne wspieranie polskich szkół działających na terenie Holandii. Forum

Polskich Szkół organizuje szkolenia dla nauczycieli uczących języka polskiego, pomaga w wyborze i nabywaniu materiałów dydaktycznych wydawanych w Polsce.

Organizacja utrzymuje kontakty z polskimi specjalistami z Polski. Dzięki wykładowcom z Polonijnego Centrum Nauczycielskiego w Lublinie, możliwe jest organizowanie dwa razy do roku spotkań szkoleniowych mających na celu wzbogacanie warsztatu pracy nauczycieli pracujących w zrzeszo-

które posiadają swój indywidualny model organizacyjny, zależny od woli zarządu szkoły i oparty na zasadzie poszanowania różnorodności przekonań politycznych i religijnych. Mając na względzie przy-

jazne stosunki łączące Polaków i Holendrów, Stowarzyszenie wspiera działania służące wzajemnemu poznaniu się, tolerancji i zrozumieniu między społeczeństwami obu krajów.

Rokrocznie na tym wzgórzu znajduje wieczny spoczynek około 100 zmarłych

Ciemna kwatery cmentarza

(Dokończenie ze str. 1)

Równi-nierówni wobec śmierci

Czy zna kwatery bezdomnych? Oczywiście, ale tam kopią od razu kilka dołów (i, jak w sekracie zaznaczył, nie tak głębokich). Z kostnicy przywozi się w zasadzie po kilka trupów po 30-dniowym przechowywaniu. Taki jest obowiązujący termin, co bynajmniej nie oznacza, że po pogrzebaniu człowieka funkcjonariusze kończą poszukiwania, które czasami trwają długie lata.

Pracownicy kostnicy, a oficjalnie Instytutu do Spraw Ekspertyzy Sądowej, nie lubią dziennikarzy. Nie chcą udzielać informacji o powszedniej pracy, z której dziennikarze już nieraz robili sensacje. Sensacje z tragedii ludzkich, dopisując swe kartki do każdego życiorysu.

Nieznani, czy zapomniani?

Gdy się przyjdzie na ten pagórek, na którym widnieją drewniane słupki z umocowanymi tabliczkami — ożywa fantazja, rodzą się najróżnorodniejsze wersje życia i śmierci tych ludzi, na grobach których widnieją takie oto tabliczki: „Mężczyzna nieznan. Lat około 40- 50. I data — 7. X 2003r. ”. Albo „Nieznana kobieta”. Czy też taki: „Niemowlę płci męskiej. 24. II. 2003-25. II. 2003”. Jedyny dzień życia, które podarowała mu matka i które w wielu wypadkach pozbawiła go ta najbliższa osoba.

Na większości tabliczek — pustka. Deszcze i śnieg zrobiły swoje, wytarły, wymazały litery, tak jak wymazały z pamięci wszystkich życie tych ludzi.

Wymazały? Okazuje się, że nie zawsze.

Poszukiwania

Czasami nawet po kilku latach zjawiają się bliscy, którzy bezskutecznie poszukiwali zaginionego. Zabitego albo zmarłego w wypadku samochodowym. Wtedy przenoszą zwłoki do grobów rodzinnych. Ale, niestety, nawet jeżeli bliscy się odnajdą, nie każdego na to stać, bo to

procedura kosztowna i wymaga zabiegu — mówi kierownik cmentarza Kęstutis Paliukas. Lecz są to raczej pojedyncze przypadki. Bo przy tych grobach, nawet jeżeli istnieją dokładne dane (imię, nazwisko, data urodzin i śmierci) — bliskich, znajomych nie ma. Nie tylko na co dzień, ale też przed Dniem Zmarłych. Rzadko którą mogiłę w tym dniu upiększy sztuczny kwiatek albo skromna świeczka. Cicho, pustko, bezludnie, nie usłyszy się tu „Anioł Pański”. W żadnym języku. A i modlitwa w tej części cmentarza, jak przypomina Kęstutis Paliukas, nigdy nie była odmówiona. Może po cichu, przez takiego samego brata niedoli, który przypadkiem, czy też specjalnie odwiedzi tę bezludną część cmentarza.

Historia jedna z wielu

Dlatego też każde pojawienie się tu człowieka — to swego rodzaju wydarzenie dnia. Gdy przy pierwszym od drogi grobie zatrzymała się sędziwa pani, nie omieszkałam, by z nią porozmawiać.

— Dlaczego pani przyszła na mogiłę nieznanego mężczyzny, który został pochowany przed czterema prawie laty?

— Jakiż to nieznan, to mój brat rodzony Franek tu leży. Został pochowany w 1999 roku bez wiedzy bliskich, bez księdza, bez pacierza — mówi ze szlochaniem Melania Kisiel.

— Nie mogę z tym żyć. Chory był, miał padaczkę. Życie go nie pieściło. Z żoną się nie użył, ta go z mieszkania wyrugowała. Tak i został na kacie. Przychodził do mnie regularnie. Ale kiedy przed czterema laty, przed Dniem Zaduszonym nie przyszedł, zaczęłam bardzo się niepokoić. Szukałam go cztery miesiące, aż w lutym się dowiedziałam, że prawie przed trzema miesiącami został pochowany na tym cmentarzu. Przyszłam do kierownika cmentarza i razem odnaleźliśmy tę mogiłę. Prawdopodobnie w telewizji pokazywali zdjęcie Franka, który nie miał przy sobie żadnych dokumentów, ale chyba taki los, ja tego nie widziałam. Tylko w lutym dowiedziałam się, że mój Franek

Nie ma dnia, by grabarze nie kopali po kilka lub więcej dołów

został pochowany jako bezdomny. Właśnie tu. Marzę, by pomniczek postawić, ale z czego? Z tych niespełna 300 litów renty... Chodziłam do kierownika cmentarza, pytałam, czy mogę zabrać go z tego miejsca i przewieźć do stron rodzinnych, ale kiedy mi wytłumaczył, ile trzeba się nachodzić i ile będzie kosztować — dałam spokój. Wiem, że tu mój brat leży, to zawsze kwiatek przyniosę i znicz postawię nie tylko na Zaduszki.

Rzeczywiście ta mogiła nie wygląda na zaniedbaną, widać zasadzone tu (co prawda, zmarznięte przez wczesny przymrozek kwiaty), a i tym razem siostra przyszła też ze zniczem i skromną wiązką.

Przy innych grobach, gdzie są nawet tabliczki z imionami, nazwiskami, datą urodzin i śmierci, nie ma żadnych oznak bytności bliskich. Widocznie nie byli potrzebni za życia, dlatego nie są też potrzebni po śmierci.

Zamiast bliskich — „Lakrima”

Całkowity pochówek państwo

bierze na siebie, na każdego zmarłego wyznacza 750 litów. Firma „Lakrima” ma podpisaną umowę z samorządem miasta Wilna i dba o odprowadzenie w ostatnią drogę zmarłego. Za te pieniądze kupuje się trumnę (zawsze, nie wierzyć plotkom, że ciała zawijają się w prześcieradło jak u muzułmanów), ubranie, udostępnia transport i płaci za wykopanie dołu na cmentarzu. Właśnie w tej kwateryze.

Co prawda, jak mówili „Kurierowi” zarówno pracownicy kostnicy, tak też firmy, zdarzają się wypadki, kiedy krewni, znajomi dowiadują się, że należy się 750 litów na pochówek, wyrażają chęć grzebania zmarłego. Ale, jak dowiodło nieraz życie, tacy „krewni” szybko się ulatniają wraz z pieniędzmi. Więc pracownicy kostnicy błogosławią taką usługę, bo inaczej chyba za swe własne pieniądze musieliby grzebać porzuconych. W większości są to ludzie z marginesu społecznego. Alkoholicy. Ale, jak wiadomo, życie czasami płata różnego rodzaju bardzo smutne niespodzianki, że wśród nieznanymi mo-

że się znaleźć człowiek z tzw. normalnych rodzin. Dlatego nie bądźmy kategoryczni w ocenie tych, którzy znaleźli tu miejsce wiecznego spoczynku. W wielu wypadkach za wcześniej. Bo kiedy ogląda się te groby i tablice — rzuca się w oczy wiek zmarłych. Dużo tu noworodków, młodych, bo w wieku do 35 lat, kobiet. Starszych mężczyzn jest niewiele. Zaledwie półwiecze — to normalne zjawisko.

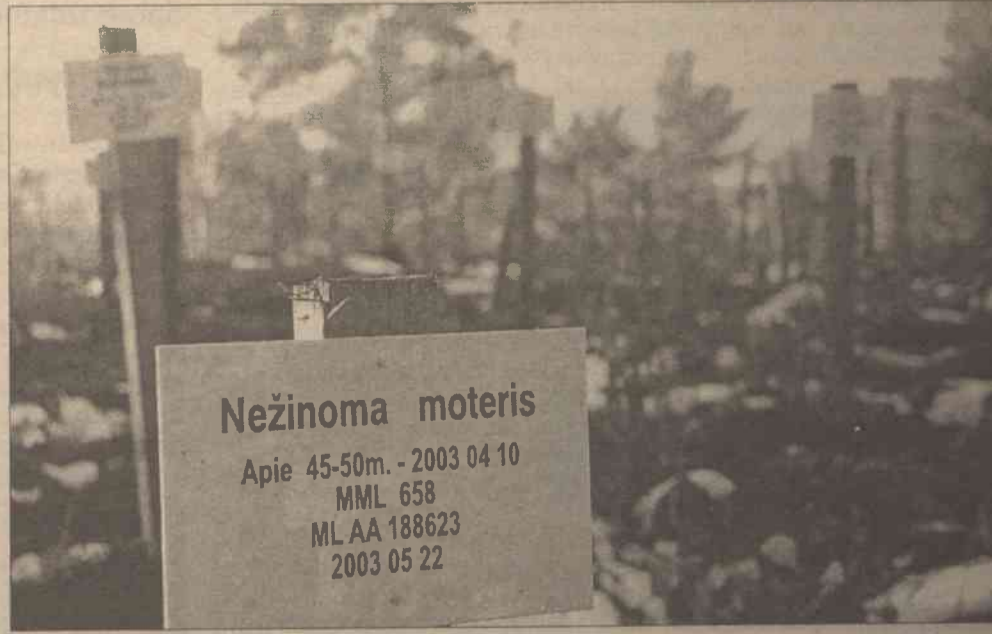
Po przeciwległej stronie pagórka gęsto usianego mogiłami — krzaki. „W najbliższej przyszłości zamierzamy ten teren wyciąć, wyrównać i przygotować pod nowe groby. Obecnie jest 2 200 takich mogił. Co roku liczba ta zwiększa się o sto, czasami więcej” — mówi ze smutkiem kierownik cmentarza.

2 200 mogił, na których nawet w Dzień Zaduszny żadna szkoła, żadna parafia nie zapali znicza. Jak gdyby kontynuując dotychczasową smutną sentencję, że skoro promyk za życia nie oświecał ich dróg, więc niepotrzebny jest również po śmierci...

Helena Gładkowska
Fot. Marian Paluszkiwicz

Morze kwiatów. Ale na tę kwatery, gdzie pochowani są bezdomni, mało jaka wiązanka czy kosz trafi

Napisy: „Nieznana kobieta”, „Nieznany mężczyzna” — to widok najczęstszy w tej części cmentarza

W rejonie święciańskim

I znowu zagrały organy

W święciańskim kościele pw. Wszystkich Świętych organy były zainstalowane w 1907 r. od razu po zakończeniu budowy świątyni. Jej fundatorem był Michał Czechowicz, carski generał polskiego pochodzenia.

Odtąd organy służyły praktycznie bez żadnej naprawy. Dwa lata temu dzięki staraniom proboszcza Vidmantasa Rudokasa i księdza Henryka Błażewicza rozpoczęto remont organów. Ostatnio odbyło się uroczyste poświęcenie odnowionego instrumentu. W tej uroczystości wziął udział biskup wileński Juozas Tunaitis.

Uczeń ze Świącian — uczony

Wątpliwie, czy któraś ze szkół na Wileńszczyźnie lub w całym kraju może się pochłubić, że uczy się w niej uczony. Natomiast uczeń 12 klasy Święciańskiej Szkoły Średniej nr 2 Andrzej Spiridonow jest nim właśnie, przy czym na szczeblu międzynarodowym.

Młody paleontolog uczestniczył w Moskwie na IX Międzynarodowej Wystawie Młodzieżowych Programów Naukowo-Technicznych „Expo-Nauka-2003”, zorganizowanej pod egidą UNESCO. Uczestniczyło w niej 2 tys. prac z 86 krajów. Badania paleontologiczne Andrzeja Spiridonowa o ziemi święciańskiej wyróżniono dyplomem.

Jubileusz zespołu

W Nowych Świącianach wielkim powodzeniem cieszył się koncert zespołu żeńskiego „Gabija”, którym kieruje Wanda Miłosz.

Odbył się on z okazji ważnego wydarzenia dla zespołu, mianowicie jego trzeciej rocznicy. Mimo takiego „młodego” wieku zespół jest popularny w rejonie. Podczas koncertu Wanda Miłosz wręczyła uczestniczkom zespołu płyty kompaktowe z jego nagraniami.

Zwyciężyła uczennica z Podbrodzia

Podsumowano wyniki konkursu uczniowskiego na najlepszą pracę o policji. Zgłoszono 8 wypracowań.

Za zwyciężcę uznano uczennicę Podbrodzkiej Szkoły „Rytas” Ilonę Godziewską. Jej wypracowanie „Bezpieczeństwo dla człowieka — niczym powietrze i woda” zostało opublikowane w gazecie rejonowej „Švenčionių kraštas”. Wręczono jej również dyplom komisariatu policji.

Zenon Samulewicz

W rejonie trockim

Kolejne posiedzenie Rady samorządu

30 października w sali samorządu rejonu trockiego odbyło się posiedzenie kolejnej Rady.

Wśród omawianych pytań najważniejsze dotyczyły analizy sytuacji finansowej rejonu, podziału środków Funduszu Ochrony Środowiska oraz priorytetów budżetu samorządu na przyszły rok.

Obchody dnia śmierci Witolda Wielkiego

W ubiegły weekend w wielkiej sali Zamku Trockiego odbyły się uroczystości obchodów dnia śmierci Witolda Wielkiego.

Udział w uroczystościach wzięła znana na Litwie etnolog Grażina Kadzyte, wystąpił chór Akademii Wojskowej Litwy „Kariūnas”. W ubiegłą niedzielę w Kiernowie został poświęcony pomnik Witoldowi Wielkiemu. W uroczystościach uczestniczyli również duchowni z Trok: proboszcz parafii trockiej Valdas Girdžiūšas oraz misjonarz Vytautas Rūkas.

Konkurs wiedzy prawa

Konkurs wiedzy prawa — jest jednym z programów prewencyjnych, realizowanych przez trocki Komisariat Policji wspólnie z wydziałem oświaty samorządu rejonu trockiego. Do udziału w konkursie są zapraszani uczniowie 9-12 klas.

Przygotować uczniów do udziału w konkursie pomogą funkcjonariusze pracujący z młodzieżą. Pierwszy tur odbędzie się na początku listopada, a 28 listopada zwycięzcy rejonowego konkursu udadzą się na konkurs wiedzy prawa do powiatu.

Uroczystość założenia kamienia węgielnego

14 listopada w polskiej szkole w Starych Trokach odbędzie się uroczystość założenia kamienia węgielnego dobudówki, w której rozmieszczają się sale: sportowa, komputerowa oraz biblioteka.

Uroczystości rozpoczną się mszą świętą w kościele pw. Zwiastowania Pańskiego i św. Benedykta o godz. 11. 00. 1 października na terytorium polskiej szkoły wjechała firma budowlana „Altitude”, która w ciągu jedenastu miesięcy, czyli do początku następnego roku szkolnego, wybuduje tu dobudówkę. Finansować budowę w 80 proc. będzie Stowarzyszenie Współnota Polska, 20 proc. kosztów pokryje samorząd rejonu trockiego.

Modlitwa o pomyślność dla władz?

W kościele w Trokach odbyła się Msza św. w intencji tych, od których zależy przyszłość rejonu trockiego.

Właśnie w ten sposób została zaprezentowana intencja mszy w rejonowym tygodniku „Galve”, pomysłodawcami której byli przedstawiciele partii Nowego Związku. W zaproszeniu na mszę, skierowaną do mieszkańców rejonu akcentowano kryzys finansowy rejonu, który hamuje programy socjalne i „postępowe” reformy. Rejon trocki od kilku lat boryka się z wieloma problemami, jednak po raz pierwszy postanowiono szukać pomocy w kościele. Mer rejonu trockiego Tadeusz Uźdel negatywnie ocenił taki pomysł. Uważa bowiem, że dziś rejon nie znajduje się w tak drastycznej sytuacji, jaka została zaprezentowana przez zamawiających mszę i jest przekonany, że każdy problem będzie wcześniej czy później rozwiązany.

Alina Sobolewska

W gminie miednickiej — ul. Józefa Łukaszewicza

Wieś Kurhany pamięta

Nazwy ulic, jak przekonaliśmy się ostatnio na przykładzie Pikieliszek, mogą wywołać u pewnych osób sporo kontrowersji i chorobliwych skojarzeń. Na szczęście nie spotkało to nazwy, jaką otrzymała główna ulica w przygranicznej wsi Kurhany (gmina Miedniki). Nadano jej imię Józefa Łukaszewicza.

— To wspaniale, że w ten sposób upamiętniono naszego ziomka, niezwykłego człowieka i naukowca — powiedziała „KurieroWi” Irena Skórko, była nauczycielka Miednickiej Szkoły Średniej i wieloletnia kierowniczka szkolnego muzeum krajoznawczego. Nawiasem mówiąc, również dzięki jej zapobiegliwości znalazły się w muzeum eksponaty, nawiązujące do życiorysu sławnego ziomka.

Józef Łukaszewicz, jak powiedziała pani Irena, urodził się w 1863 r. w majątku Bykówka. Większa jego część znajduje się obecnie już po stronie białoruskiej. Bykówka — to rodzinne gniazdo zamożnej inteligentkiej rodziny Łukaszewiczów. Natomiast należąca do nich niegdyś wieś Kurhany

(lit. Piliakapiai) pozostała po stronie litewskiej, czyli na terenie rejonu wileńskiego.

W pamięci zbiorowej Józef Łukaszewicz żyje jako rewolucjonista, który działał w tajnych antycarskich organizacjach w Petersburgu. Należał wspólnie z Aleksandrem Uljanowem, bratem Lenina, do terrorystycznej frakcji Stowarzyszenia Narodnaja Wola, szykującej zamach na cara. Józef przygotował materiał wybuchowy. Jednak wszystko wyszło na jaw i obydwaj niedoszli zamachowcy zostali aresztowani.

Józef Łukaszewicz został początkowo skazany na karę śmierci, następnie wyrok zamieniono na dożywocie, głównie dzięki staraniom rodziny. Od 1887 do 1905 r. był więziony w Twierdzy Szlisselburskiej. Po pewnym czasie uzyskał pozwolenie korzystania z książek. Kontynuował studia geofizyczne.

Dzięki rosyjskiej rewolucji w 1905 r. odzyskał wolność. W 1907 r. ukończył w Petersburgu studia. Odbył kilka ciekawych podróży naukowych, interesował się mineralogią, geologią.

Od roku 1920 na stałe osiedlił

się w Wilnie. Został profesorem geologii na Uniwersytecie Stefana Batoro (USB), członkiem Towarzystwa Przyrodników im. Kopernika. Opracował kilka naukowych teorii o skałach i materii geologicznej. Jednak dały o sobie znać lata spędzone wśród wilgotnych murów więziennych. Zmarł w 1928 r. Został pochowany na wileńskiej Rossie.

Dwie jego siostry pozostały na ojcowiznie. Uczyły wiejskie dzieci, pomagały miejscowej ludności. W latach władzy sowieckiej cierpiały biedę, nie miały środków do życia. Obie spoczęły na cmentarzu w Ławaryszkach. Żadnych krewnych Łukaszewiczów na Wileńszczyźnie nie pozostało. Zgodnie z informacją pani Skórko, kilka lat temu Miedniki odwiedziła dalsza rodzina Łukaszewiczów, zamieszkała w Polsce na Białostocczyźnie.

Grobami siostr Józefa opiekuje się obecnie pracowniczka cmentarza. Jak poinformowano w starostwie, w tych dniach w akcji porządkowania cmentarza przed Dniem Zadusznym udział wzięli uczniowie Miednickiej Szkoły Średniej.

Jadwiga Podmostko

Nowa tradycja parafii w Landwarowie

Wędrujący różaniec

Od 20 października w parafii pw. Zwiastowania Najświętszej Marii Panny w Landwarowie rozpoczęła się peregrynacja różańca świętego, przywiezionego przez ks. proboszcza Tadeusza Aleksandrowicza i parafian z pielgrzymki z Jasnej Góry. Parafianie w ciągu jednego dnia będą gościć różaniec w swym domu i w gronie swych najbliższych będą modlić się o błogosławieństwo i łaski Boże dla swej rodziny, parafii i w intencji Ojca Świętego.

Peregrynacja różańca jest inicjatywą Ojca Świętego, który w ten sposób chce przedłużyć modlitwę różańcową; od 7 października w wielu parafiach w Polsce nowa inicjatywa papieża została serdecznie przyjęta przez ludność.

— Peregrynacja jako zjawisko jest szeroko rozpowszechnione w Polsce. Najsławniejsza to wędrownka kopii obrazu Matki Boskiej

Częstochowskiej, która trwała 23 lata, obraz nawet przeżył trzyletni okres aresztu. Na Wileńszczyźnie znana jest peregrynacja figurki MB Fatimskiej oraz obrazu MB Ostrobramskiej. Różaniec, który został uroczystie poświęcony w naszej parafii, będzie wędrował ulicami Landwarowa i wsi należących do parafii tak długo, aż odwiedzi każdą rodzinę, mającą potrzebę modlitwy różańcowej. Ludzie będą mogli składać swe intencje i prosić pomocy oraz łask Bożych, których każda rodzina szczególnie w nasze dni potrzebuje — powiedział w rozmowie z Kurierem proboszcz parafii w Landwarowie Tadeusz Aleksandrowicz.

Razem z różańcem z rodziny do rodziny będzie wędrowała księga, w której każda rodzina zapisze swe intencje. Z pewnością po wielu latach będzie to również dowód historyczny dążeń i prośb mieszkańców tej parafii.

— Przekazywanie różańca odby-

wać się bardzo skromnie z rodziny do rodziny i mam nadzieję, że w razie potrzeby, gdy sąsiedzi są ze sobą skłóceniu, będzie to możliwość przeproszenia i przebaczenia — dodał proboszcz.

Parafia w Landwarowie liczy ponad 15 tys. mieszkańców, jednak nie wszyscy wiedzą o nowej tradycji w parafii z tego zwykłego powodu, że nie uczęszczają na msze święte. Dlatego pomocą tu służą ministranci, którzy informację o peregrynacji donoszą do ludzi.

— Proboszcz ogłasza, na jakiej ulicy będzie gościł różaniec, i w niedzielę po mszy świętej ministranci odwiedzają mieszkańców i informują o tym. Odwiedzają każdą rodzinę, niezależnie od wyznania czy narodowości. W ten sposób uczą się też niełatwego obcowania z ludźmi, którzy dziś są bardzo nieufni wobec innych ludzi i nowości, w tym też religijnych.

Alina Sobolewska

Sprawozdanie przed inwalidami wzroku

Obcowanie — najlepszym lekarstwem

Będąc inwalidą, można jednocześnie być nader aktywnym człowiekiem, pożytecznym dla całego społeczeństwa. Potwierdza to swym przykładem Jadwiga Dawidowicz, wieloletnia przewodnicząca rady rejonowej organizacji związków niewidomych i osób z wadami wzroku.

Ostatnio odbyło się zebranie sprawozdawcze organizacji. Wzięło w nim udział większość spośród 70 członków rejonowej organizacji, przedstawiciele związku krajowego, administracji rejonowej, lekarze. W referacie przewodnicząca podkreśliła, że ubiegły okres nacechowany był intensywną pracą

i obfitował w interesujące wydarzenia. Powiedziała ona, że inwalidzi nie powinni zamykać się w czterech ścianach, lecz aktywnie uczestniczyć w życiu społecznym. Właśnie obcowanie z ludźmi stanowi najlepsze lekarstwo dla osób upośledzonych. Dawidowicz dokonała analizy działalności organizacji. Należą do niej inwalidzi wzroku I i II grup. Większość ich mieszka na wsi i musi utrzymywać gospodarstwo domowe, pracować na działkach przyzagrodowych.

Rejonowa organizacja, jej rada widzą swe zadanie w tym, aby pomagać i wspierać inwalidów. Grodzi ona środki pieniężne. Dużej

pomocy udziela administracja samorządu rejonowego, która w tym roku przydzieliła 4 tys. Lt. Wykorzystano je na zakup specjalnego sprzętu dla niewidomych. Głównym problemem osób z wadami wzroku są niskie renty, których nie wystarcza na opłacanie usług komunalnych, na leki, telefon, który jest czasami jedyną łącznością ze światem.

Obecny na zebraniu przewodniczący rady wileńsko-olickiej organizacji powiatowej Sigita Bilevicius krytykował rząd za niewystarczającą uwagę wobec inwalidów, wezwał członków organizacji do aktywnego życia społecznego.

Piotr Ryngiewicz

Święto Zmarłych — prawdziwe i sztuczne

Halloween i przyległości

Halloween jest pogańskim świętem celtyckim, obchodzonym na Wyspach Brytyjskich od dwóch tysięcy lat. 31 października, który był tam dniem pamięci zmarłych, pojawiać się miały nocną porą złe duchy i wiedźmy. Spiczaste kapelusze, powłóczyście szaty i maski, ubierane tej nocy przez Celtów, służyły odstraszeniu nieczystej siły. Irlandczycy dodali do tego świece i latarnie. Lokalny obyczaj trwał przez stulecia, nie wychodząc poza Wyspy.

W XIX wieku emigranci wywieźli go do Ameryki. Jak wiele innych rzeczy, Halloween w przedkim czasie utracił tam prawie całkowicie pierwotny sens, przybrał postać wesołej zabawy, zwłaszcza wśród dzieci i młodzieży, splótł się w jakiś dziwny sposób z czymś przypominającym wielkanocne żaczowanie. Przebierańcy wędrują od domu do domu domagając się słodyczy, bo jeśli nie, to gospodarzowi napsocą.

Jak wiele innego paskudztwa i śmieci, Halloween jest od niedawna chętnie małpowany na Litwie. Beźmyślnie, durnie, bezkrytycznie. Za to w głębokim przesiadaniu, że wszystko, co przy-

chodzi z Ameryki, z Zachodu, nobilituje, cywilizuje, jest lepsze od miejscowego. Kiedy pierwsi koloniści z Europy zdobywali kontynent amerykański, większość Indian stawiało zacięty opór. Tylko niewielu dawało się nabrać na szklane paciorki i lusterka. Dopiero wódka ich zdegenerowała i dobiła. Dziś Ameryka na powrót podbija Europę — filmową szmirą, kiczowatą sztuką, pseudomuzycznymi decybelami dla imbecylów, tzw. kulturą masową.

Powie ktoś: prawa rynku, komercjalizacja. Jeden halloweenie akcesoria produkuje, ktoś inny je sprzedaje — dla zysku. Byłby to jednak wniosek zbyt uproszczony. Kroci u nas na tym się nie zarobi. Sprawa jest natomiast o wiele poważniejsza, jeśli się na nią spojrzeć pod kątem konfrontacji z naszym Dniem Pamięci Zmarłych. Obyczaj również pierwotnie pogański, przesiadnięty jednak dziś na wskroś pięknymi treściami chrześcijańskimi, katolickimi: modlitwą za naszych bliskich zmarłych, cichym skupieniem, odwiedzaniem miejsc wiecznego spoczynku. Dotykaniem tajemnicy wspólnoty żywych z tymi, których już nie ma wśród nas fizycznie, ale którzy są

z nami duchowo. Tajemnica wspólnoty rodowej, wspólnoty nieuchronnego przeznaczenia, wspólnoty wszystkich nas przed Bogiem.

Na groby udajemy się całymi rodzinami. Często rodzina to trzy pokolenia naraz. Wnuki i dzieci uczą się czcić nie tylko bliskich zmarłych, ale i żyjących — jeśli mają dość wrażliwości, by tę lekcję przyswoić.

Bandycki kapitalizm w państwie litewskim pozostawia między wioskowych gospodarstw. Za mury cmentarne jednak nie wszedł.

Kopce mogił są wymowniejsze niż kopce graniczne w polu: zakotwiczą rozproszone często rodziny w miejscu rodzinnym, choćby i na jeden dzień w roku ściągając w oczyste strony wszystkich, którzy je opuścili. I już nawet przez to nie czują się pozbawieni korzeni ci, których los rzucił w inne okolice. Jeśli trzy pokolenia żywych przychodzi na cmentarz, gdzie się zachowały groby i imiona dwóch, trzech pokoleń zmarłych — jakaż wielka i mocna jest to rodzina. I jaka siła wspólnej modlitwy.

Dla tych, którzy nam z Zachodu tanie błyskotki podtykają, rodzina i wiara są solą w oku. Narzucają więc i inne rzeczy — w ustawodawstwie, normach obyczajowych. Dziecko może zaskarżyć rodziców do sądu, jeśli uzna ich metody wychowania za niewłaściwe. Mówi się mu: masz mieć inne autorytety, nie ojca i matkę. Człowiek dorosły może się znaleźć w więzieniu za odruchowe pogłazdzenie dziecka po głowie — z paragrafu o molestowaniu seksualne. Bliskie dziecku osoby już będą w sobie ten odruch tłumy. Ciekawe, czy zachodni uczeni zbadali zależność liczby wykolejonych młodych ludzi, narkomanów, samo-

bójców od tego, że nie zaznali oni od najbliższych dostatecznej czułości, uwagi. Ustawodawcy zezwalają na małżeństwa homoseksualne i domagają się wręcz uznania patologii za normę. Niech rodzina normalna, tradycyjna jeszcze bardziej osłabnie. Ten sam trend to aborcja (zabij niechciany owoc swej rozkoszy i używaj jej dalej, dziecko nie jest ważne), łatwość rozwodów (mąż i żona to tylko przygodni partnerzy, trwałość związku między nimi nie jest ważna). Halloween w jego wydaniu eksportowym, wesołe święto przebierańców, też w ostatecznym rachunku godzi w rodzinę — osłabia w niej więzi między żywymi a zmarłymi.

Indianie, jak się rzekło, bronili się, na ile ich było stać. Nie mieli szans z łukami i tomahawkami przeciwko strzelbom i armatom. Ale dopiero, jak też była mowa, woda ognista, której przedtem nie znali, złamała w nich ducha oporu i wolę walki. Dziś zdegenerowane resztki indiańskie wegetują w rezerwacjach.

A co będzie z nami, którzyśmy w wodzie ognistej rozsmakowali się już dawno temu? Jaki będzie nasz opór?

Jan Sienkiewicz

Skąd ta jedność zdań?

"Jestem "za", a nawet "przeciw"!"

Powyższe sławetne powiedzonko, jak ułał pasuje do artykułu "Walki uliczne" ("KW" 2003.10.25-27) naszego "opiniotwórcy" p. Jana Sienkiewicza. Przypomnieć warto, że chodzi o nadanie jednej z ulic w Pikieliskach miana marszałka Józefa Piłsudskiego. Autor, owszem, jest "za", jeżeli chodzi o patriotyzm, pamięć o wielkim człowieku, utrwalenie miejsc związanych z jego postacią i to wyraża jednym zdaniem.

Jeżeli zaś chodzi o "przeciw", to cały artykuł jest o tym, jak AWPL i władze rejonowe przyczyniły się do nadania jednej z ulic w Pikieliskach imienia Piłsudskiego, a to już jest wielce naganne...

Może i nie warto było rozważać tej opinii (przecież szkalowanie władz rejonu wileńskiego, czy też AWPL i ZPL, jest tematem dyżurnym tego byłego działacza ZPL i AWPL), ale to, że ta wypowiedź zbiegła się unisono z opinią również byłego działacza ZPL, obecnie radnego Rady rejonu wileńskiego Ryszarda Maciejkińca, który glo-

sował "przeciw" nadaniu ulicy w Pikieliskach imienia Piłsudskiego, zarysowuje określone wnioski. A przecież nie jest żadnym sekretem, że tak naprawdę jeden drugiego dużą sympatią nie darzą. W dodatku kierunek ataków tych dwóch ideologów i działaczy KC KPL jak ułał zgadza się ze stanowiskiem nacjonalistycznej i polakożerczej Wilni. Więc skąd ta jedność zdań?

Właśnie ten fakt każe mocno się zastanowić i przypomnieć sobie i nam wszystkim o tym, jak w maju 1988 r. było tworzone Stowarzyszenie Społeczno-Kulturalne Polaków na Litwie i z jakich korzeni powstało. Bo przecież tylko jesienią 1988 roku zaczęły oddolnie, z inicjatywy wolnych Polaków, powstawać koła i oddziały Stowarzyszenia, by wiosną następnego roku przekształcić je w ZPL.

Furorę ostatnio zrobiła książka Vytautasa Petkevičiusa "Durnią laivas" ("Łódź wariatów"), która stała się jedną z najlepiej sprzedających się i czytanych książek na Litwie. Warto i nam, Polakom, zwrócić się do podobnych faktów, jakie poda-

je autor w swojej książce, bo właśnie opowiada o powstaniu "Sajudisu" jeszcze za czasów Gorbaczowa. Pan Petkevičius niedwuznacznie mówi o tym, że większość założycieli "Sajudisu" w ten czy inny sposób współpracowało z KGB, otwarcie wymienia nazwiska bardziej lub mniej znanych osobistości Litwy. Wcale nie boi się tego, że może zostać pozwany do sądu. I, o dziwo, nikt z wymienionych osób nawet nie próbuje tego robić.

No, bo informator, albo donosiciel, jak kto woli, nie ma skrupułów, nie zabawia się w zwątpienia, czy dobrze robi, czy też nie, zawsze służy "właściwemu imuszcim", zawsze jest donosicielem dla każdej władzy. A dzisiaj wszystkich agentów sowieckiej bezpieki żywem przejęła litewska bezpieka.

U nas, niestety, nie ma Petkevičiusów i jakoś nikt nie zastanawiał się, kóż to był tym "motorem napędowym" w tworzeniu wtedy organizacji SSKPL?

Ano właśnie, byli nimi panowie Jan Sienkiewicz, Ryszard Maciejkińca, byli też porządni, uczciwi lu-

dzie. Wiadomo, zawsze wygodnie jest przykryć się takimi. Warto przypomnieć również fakt, że w tym samym dniu, 5 maja 1988 roku, została założona i podobnie jak SSKPL zarejestrowana przy Funduszu Kultury LSRR sławetna Wilnijska. Czy to, że dzisiaj ci dwaj panowie mówią i działają w spółce w rozwalaniu, niszczeniu i rozbijaniu społeczności polskiej na Litwie, nie świadczy o tym, że robią to na zamówienie już innej organizacji? I dlatego nasuwa się pytanie: czy wypowiedź p. Sienkiewicza w "KW", a Maciejkińca w internetowych wydaniach „Naszego Czasu” opłacane są z tej samej kieszeni?

Bardzo podobnie jest z radnym m. Wilna Filipowiczem, z tą różnicą, że ten robi to prawie otwarcie na zamówienie mera milionera, co miesiąc wykupując sobie za koszt podatnika stronę w "KW" pod na-

zwą "Stolica", aby po raz kolejny zgrzytając zębami rzucił oszczerstwa na AWPL i inne polskie organizacje społeczne.

Bardzo powoli, niestety, wszyscy ci panowie stają się trupami politycznymi bez podtrzymania społeczności, bez kolegów i przyjaciół, bez możliwości podania komuś ręki... Współczuję.

Edmund Szot

Od autora: Dyskusji nie nawiązuje. Dyskutować z Szotem to jest to samo, co z długopisem: długopis też sam pisze, kiedy nim ręką wodzi. W rzeczonym artykule pisałem, że zacząć hałas wokół kawałka wioskowej drogi jest łatwiej, niż zadbać o jedną przynajmniej wioskę, nie mówiąc o całej Wileńszczyźnie. Tekst powyższy wcale moim przekonaniem nie zachwia!

Jan Sienkiewicz

Serdecznie zapraszamy na

Wieczór Satyry

popularnego aktora i satyryka polskiego

Tadeusza Drozdy

w sobotę, 8 listopada, o godz. 18.00

w Domu Kultury Polskiej w Wilnie.

Bilety w cenie tylko 4 Lt do nabycia w sekretariacie DKP

Litewskie Radio

zaprasza codziennie
o godz. 17 min. 30
do słuchania na falach

FM-105,1 Mhz

audycji w języku polskim

Życzymy dobrego odbioru!

ELEPHAS

KNYGYNAS • KSIĘGARNIA

Vilnius, Olandų 11,
tel. 215 30 55

KARTONOWE MODELE

✓ SAMOLOTÓW

✓ ŻAGLOWCÓW

✓ OKRĘTÓW

✓ CZOŁGÓW

znajdziecie w miesięczniku

atrakcyjne modele / najwyższy poziom

Wiadomość dla modelarzy kartonowych dysponujących komputerami: możemy dostarczyć numery „Małego Modelarza” z lat 1957-1969. Opublikowane w tym okresie tematy są dostępne w formie multimedialnej na płytach CD, na których znajduje się 1 rocznik „Małego Modelarza”.

(Zam. 015)

Co jest śmiesznego w pstrykających długopisach?

Programowo bezprogramowa impreza

Błyskawiczny tłum się zbliża! Nadchodzi w żółtych rękawiczkach, z długopisami w rękach i w jednym bucie. Stoi, skacze, muczy, pstryka, milczy, klaszcze, opada na kolana... Absurdalny, bezsensowny, bezideowy, szokujący flash mob opanowuje obie półkule. Co to — zabawa przyszłości czy przemijająca tendencja sezonu?

Flash mob nie jest organizacją, stowarzyszeniem, bractwem, kółkiem ani żadną podobną instytucją. W ogóle nie jest to instytucja ani zjawisko podlegające jakimkolwiek schematom. Z angielskiego nazwa tłumaczy się jako „błyskawiczny tłum”. Nieznani sobie ludzie umawiają się (za pośrednictwem Internetu) i spotykają w danym miejscu o danej godzinie. Cel — zrobienie czegoś naprawdę oryginalnego i wariackiego. Mogą krzyczeć, zrobić tłok, celować palcem w niebo... Ważne, by wszyscy jednocześnie robili to samo. Nie można być biernym obserwatorem — przyjść i patrzeć. Trzeba aktywnie brać udział, wiernie wykonywać dokładne instrukcje, rozesłane przez organizatora. A najważniejsze, niczym dzielny Batman, zniknąć równie nieoczekiwanie, jak się pojawiło.

Bez komentarza

Uczestnicy takich happenin-gów nie znają się wzajemnie. Jedynie, co ich łączy, to to, że w swoim czasie mailem (czasami też sms-em) przesłano im informację o miejscu, czasie i formie następnego flash mobu. Nie dzieje się to na chybił trafił — próżno oczekiwać, że któregoś dnia na ekranie naszego telefonu rozbłyśnie zaproszenie na nietypową imprezę. Flash mobowcy rejestrują się na specjalnych stronach w Internecie (litewskie i międzynarodowe adresy oferuje portal Yahoo). Mogą

Uczestnicy flash mobu w Warszawie masowo czytali gazety Fot. archiwum

być, i najczęściej są, anonimowi. Wystarczy, że podadzą namiary elektronicznej skrzynki pocztowej i już mogą liczyć na zawiadomienie w razie planowania następnego mobu. Inicjatorzy flash mobu nie obcuje z prasą, nie ujawniają tożsamości, nie komentują. Ich jedyny argument i odpowiedź na pytanie: „Po co?” — „Just for fun” („Dla zabawy, dla śmiechu”).

Całe przedsięwzięcie właściwie dopiero raczkuje, choć już niezłe się rozkręciło. Tymczasem premiera odbyła się zaledwie w czerwcu! Jego moc z Nowego Yorku o internetowej ksywie Bill rozesłał informację o akcji. Określonego dnia w jednym z ekskluzywnych sklepów z zabawkami na Times Square stały się setki mieszkańców Wielkiego Jąbka. Wszyscy stanęli przed wypchanym dinozaurowym symbolem skle-

pu, ukłękli i zaczęli oddawać mu cześć. Zanim ochrona i pracownicy sklepu zdążyli zareagować, już było po flash mobie. Jedyny ślad po akcji pozostał w Internecie, gdzie podekscytowani ludzie już deklarowali chęć uczestnictwa w kolejnych takich imprezach.

Chińczycy wymyślili co innego — ubrani w żółte gumowe rękawiczki przez parę minut pokazywali palcem wskazującym w niebo. Brytyjczycy z parasolkami spacerowali koło fontanny w centrum miasta.

Modą na flash mob zaraziła się także Europa. Coraz nowe doniesienia o nieprawdopodobnych akcjach błyskawicznego tłumy stają się natchnieniem dla nowych pomysłów.

Ludzie gromadzą się w centrum handlowym. Dzielą się na dwie grupy. Jedna idzie na piętro, druga pozostaje na zewnątrz. Zaczynają

„Ping!” — woła dół. „Pong!” — odpowiada góra.

Flash mobowcy zbierają się na placu miejskim. Zdejmują buty z jednej nogi i uderzają nimi o ziemię.

Przychodzą do rzadko odwiedzanego sklepu meblowego. Wyciągają telefony komórkowe i na głos zaczynają wychwalać którąś z wystawionych wersalek.

Zjawiają się w restauracyjce Fast Food i przez kilka minut muczą niczym krowy. Wyjmują długopisy i pstrykają nimi wszyscy naraz.

Brawa dla telewizora

Ten ostatni wypadek to warszawska impreza. Jeden z organizatorów w Internecie zamieścił swoje wspomnienia z akcji. Najwięcej problemów było z wymyśleniem tematu. Rozpatrywano np. możliwość jednostajnego powtarzania: „Nie — nie — nie, to nie jest monotonna piosenka; nie — nie — nie, to nie jest monotonna piosenka”. Stało na długopisach, bo każdy ma i z radością wykorzysta. W Warszawie zebrało się z pięćdziesiąt osób. Podobno w tłum przypadkiem wkręcił się mężczyzna. Był autentycznie przerażony, długo nie mógł się wydostać, a gdy wreszcie mu się udało, wziął nogi za pas. A przecież mobowcy nikomu nie chcą zrobić krzywdy... No, najwyżej zaszokować.

Notabene, pierwszy w Polsce flash mob został w tyle za litewskim o dwa dni. Jednak intensywnie planuje się następne.

Na Litwie flash mob zadebiutował przed paroma tygodniami. Akcję przeprowadzono w centrum handlu i rozrywki „Akropolis”. Ponad setka ludzi stłoczyła się w sklepie „Maxima” w dziale ze sprzętem gospodarstwa domowego. Stali w milczeniu, patrząc na włączone telewizory. Potem zgotowali burzliwe owacje nie wiadomo komu i się

rozeszli. Administracja sklepu była uprzedzona o przedsięwzięciu, nie wynikło więc żadnych problemów. Tylko przechodnie byli zdziwieni...

Lepszy lekki chaos...

Co prawda, wilnianie jeszcze przed narodzinami flash mobu mogli cieszyć się spontanicznymi akcjami na ulicach miasta. Zdarzyło się je organizować aktorom Teatru Starego Miasta. Jedną z sytuacji — na przystanku stoją trzej mężczyźni we frakach. Czekają na trolejbus. Gdy ten nadjeżdża, błyskawicznie rozwijają czerwony dywan i spotykają pierwszego pasażera chlebem, solą i wódeczką. A co młodzież (bo to ona stanowi lwią część uczestników flash mobu) myśli na temat nowej zabawy? Większość jeszcze o niej nie słyszała. Gdy dowiadują się, o co chodzi, prawie wszyscy się zapalają do udziału w takich imprezach.

„Lekki chaos lepszy niż surowy porządek” — uważa Marta. — „W naszej szarej codzienności takie „crazy” imprezy są bardzo potrzebne. Czekałam na następną akcję, dołączę na pewno”. Natomiast Jurek mówi, że to bzdura wyolbrzymiona przez dziennikarzy. Ale zaraz dodaje: „Współczesnemu społeczeństwu przydadzą się takie nieszkodliwe wyglupy”. „Wesołe, dopóki nie przekroczą granic zwykłej zabawy. Chociaż, o ile rozumiem, nic tu nie wskazuje na jakieś destruktywne idee” — wypowiada się Renata.

Flash mob idzie przez świat, zjednując sobie zwolenników, a gdzieś tam spotykając wrogów. Po prostu śmieszny, po prostu bezsensowny, po prostu po to, żeby się uśmiechnąć. Organizator warszawskiego mobu: „Ludzie dookoła przyglądali się, wzruszali ramionami. Pewnie nie wiedzą, co może być śmiesznego w pstrykaniu długopisem. Na szczęście my wiemy”.

Małgorzata Kozicz

Kradzież w pokoju hotelowym

Nelly, uważaj na miliony!

1,2 mln dolarów — tyle stracił NELLY. Dokładniej mówiąc, raper utracił biżuterię o takiej wartości. W poniedziałkową noc, 27 października, dokonano włamania do jednego z pokoi w hotelu Aladdin w Las Vegas. Akurat był to apartament muzyka, z którego skradziono cenne precjoza. Kradzieży dokonano, kiedy artysta przebywał na uroczystościach Radio Music

Awards 2003.

Sprawców nie ujęto, policja podejrzewa jednak, że są to te same osoby, które okradły MICHELLE BRANCH, przywłaszczając sobie jej karty kredytowe, komputer, telefon komórkowy i gotówkę. Piosenkarka zatrzymała się w tym samym hotelu, co NELLY i również uczestniczyła w gali Radio Music Awards. Policja utrzymuje, że według wstępnych ustaleń „pokoje, które

dzieliło jedno piętro, zostały wybrane przypadkowo”.

Gdy złodzieje buszowali w pokoju NELLY'EGO, ten odbierał nagrodę za piosenkę „Shake Ya Tailfeather”, która zwyciężyła w osobliwej kategorii „Najlepsza piosenka do jazdy samochodem”. 25 listopada ma ukazać się „Da Derrty Versions (The Reinvention)”, czyli składanka z alternatywnymi wersjami przebojów rapera. Opr. M. K.

Rosyjski duet ciągle w formie

Przerwały premiera

Skandalistki z TATU znów w akcji. W minioną niedzielę, 26 października, JULIA WOŁKOWA i LENA KATINA przerwały nadawanie jednego z japońskich talk-show.

W programie „Truth Report Bankisha” odbywał się właśnie wywiad z premierem JUNICHIRO KOIZUMI oraz liderem opozycyjnej Demokratycznej Partii Japonii, NA-

OTO KAN, gdy na wizji niespodziewanie pojawiły się dwie Rosjanki. WOŁKOWA i KATINA wchodząc do studia miały ze sobą kamery wideo. KOIZUMI, któremu najwyraźniej całe zamieszanie przypadło do gustu, zapytał TATU o ich pochodzenie. Usłyszawszy odpowiedź, zażądał żartobliwie „From Russia With Love?”. Dziewczeta spędziły dalszą część programu na podłodze. Do-

piero w trakcie najbliższej przerwy na reklamę zostały wydalone ze studia. To nie pierwszy japoński incydent z udziałem Rosjanek. W Kraju Kwitnącej Wiśni TATU narozrabiały już w maju, gdy nagle opuściły jeden z telewizyjnych programów. Kilkakrotnie próbowały też nielegalnie nakręcić wideoklip, a w rezultacie odwołały zaplanowany koncert. Opr. M. K.

W przyszłym roku na Litwie odbędzie się I Międzynarodowy Festiwal Kultury Polskiej. Będzie to kilkudniowe święto z udziałem zespołów polskich z Litwy oraz zespołów polonijnych z krajów europejskich. W dn. 29 kwietnia-2 maja 2004 r. pieśń polska będzie rozbrzmiewać na Wileńszczyźnie. Festiwal zbiegnie się z uroczystościami 15-lecia Związku Polaków na Litwie. Koncert galowy odbędzie się w sali Pałacu Wido-wisk i Sportu.

Z racji powyższego organizatorzy Festiwalu zapraszają kierowników zespołów polskich działających na Litwie na spotkanie w celu omówienia przebiegu święta. Spotkanie odbędzie się 19 listopada br. o godz. 16.00 w Domu Kultury Polskiej w Wilnie, pokój 005.

KRZYŻÓWKA

Sponsor nagród
— Laboratorium Kosmetyczne

Dr Irena Eris

Wyłączny przedstawiciel na terenie Litwy firma „Gotana”
Wszełka informacja oraz bezpłatna konsultacja kosmetyczki pod nr. tel. 277 18 14.

Cotygodniowe losowanie nagród a rozwiązaniem krzyżówki. Kupon z rozwiązaniem krzyżówki można nadsyłać do 5 listopada (decyduje data stempla pocztowego). Wyniki zamieścimy 15 listopada.

Rozwiązanie krzyżówki z 18 października

Cnota daje słachetwo (przyszłowie)

Wśród Czytelników, którzy nadesłali prawidłowe rozwiązania krzyżówki z 18 października, zostały rozlosowane nagrody. Tym razem ufundowało je Laboratorium Kosmetyczne dr Ireny Eris. Wyłączny przedstawiciel na terenie Litwy firma „Gotana”.

Zwycięzcami zostali: Ludmiła Daszkiewicz (Turgle, rejon solecznicki), Lucyna Makowska (Troki), Bolesław Krysiół (Wilno).

Nagrody prosimy odebrać w redakcji do 7 listopada.

Uwaga, osoby przysyłające rozwiązania krzyżówek, prosimy o podanie imienia, nazwiska, adresu, a także w miarę możliwości numeru telefonu.

Zmiana klerunku	Ryba morska	In.sakiewka	Aureola wok. Pokarm	Np.inwar
Uszko-dzenie ciała	Babiarz	Rzeczy konkretne	Dekor.wzór bluzki	Sączek
Plucha	15	Dopływ Wisły	Rodzaj tonacji	7
Chwila, moment	Odmiana dramatu	Ogon bobra	Drobny pył	12
Ziemia wasala	18	10	11	Przynosi wstyd rodzinie
Hulała, piłaka	Nadwyżka w kasie	16	14	16
Szczegół	2	8	5	17
Dodatek do pisma	13	3	4	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 20 utworzą rozwiązanie — myśl Marii Dąbrowskiej. Ułożył Kazimierz Wołodko

Redakcja słownika biograficznego kobiet, odznaczonych orderem Virtuti Militari, działająca przy Pomorskim Archiwum AK, poszukuje wiadomości o odznaczonych kobietach, które działały w konspiracji na terenie Wileńskiego Okręgu AK.

Prosimy, aby ich rodziny lub one same zgłosiły się pod adres: 14-500 Braniewo, ul. Złotona 30, Józefa Borowiak.

Dunin-Borkowska Zofia, ur. 1904, AK Wilno, Galska Antonina, ur. 1896, WSK Grodno Prawy Niemen, Grażewicz Aleksandra, ur. 1898, AK Grodno, Iwanicka Maria, ur. 1916, AK Wilno, Lipińska Grażyna, ur. 1902, AK Mińsk, Mahrburg Anna, ur. 1923, AK Wilno, Pelikan Augustowska Irena, ur. 1914, Kedyw Wilno, Swida Władysława, ur. 1898, WSK Wołkowysk, Cichocka-Kotendo Eleonora, ur. w Lidzie, AK Nowogródek, Tomkiewicz Maria, ur. 1889, AK Wilno.

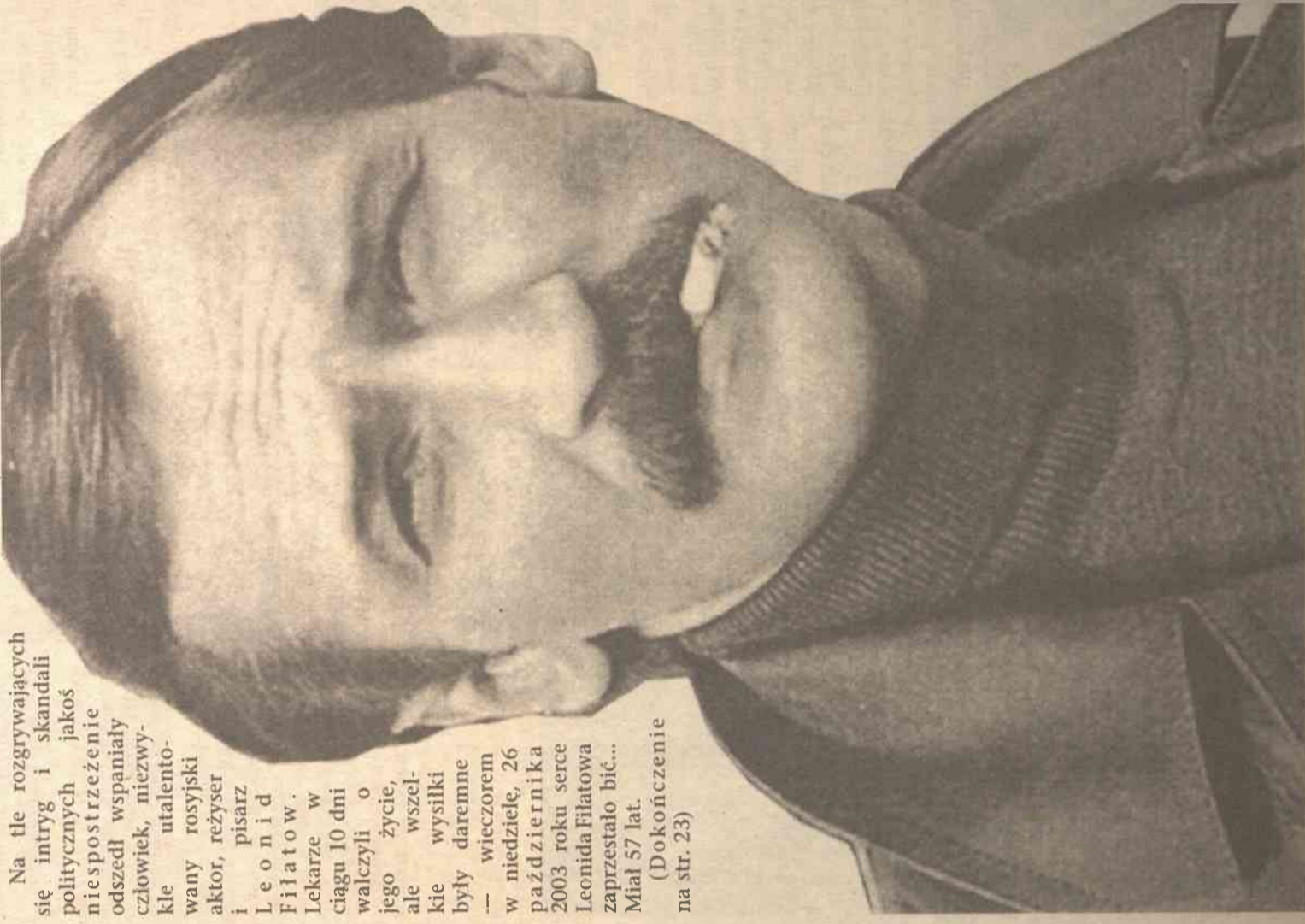
tele KURIER

BEZPŁATNY DODATEK TELEWIZYJNY

1 - 7 listopada 2003 r.

LEONID FILATOW, CZŁOWIEK LOSU

Na tle rozgrywających się intryg i skandali politycznych jakoś nie spostrzeżenie odszedł wspaniały człowiek, niezwykle utalentowany aktor, reżyser i pisarz Leonid Filatow. Lekarze w ciągu 10 dni walczyli o jego życie, ale wszelkie wysiłki były daremne — wieczorem w niedzielę, 26 października 2003 roku serce Leonida Filatowa zaprzestało bić...
(Dokończenie na str. 23)

Anne Bancroft matką Tei Leoni

Anne Bancroft zagra w filmie pt. „Spanglish”. Obraz wyprodukuje Columbia Pictures, a za kamerą stanie James L. Brooks. Przystępując do nowego projektu Brooks, Bancroft wystąpi u boku Adama Sandlera i Tei Leoni. Zdjęcia do „Spanglish” mają rozpocząć się pod koniec roku. Autorem scenariusza filmu jest laureat Oscara za „Czute słówka” James L. Brooks. Bohaterkami „Spanglish” są matka i córki, które przyjeżdżają do Los Angeles, by tu na własnej skórze poznać możliwości i wyzwania jakie niesie ze sobą życie.

„Obcy” po raz piąty

Ridley Scott rozważa możliwość nakręcenia piątego filmu z cyklu „Obcy” po to, by postać grana przez Sigourney Weaver została zlikwidowana raz na zawsze. W wywiadzie dla monachijskiej gazety słynny reżyser powiedział: „Mniej więcej pół roku temu w rozmowie ze mną Sigourney Weaver oznajmiła: „Chciałabym, aby powstała część piąta, ponieważ chcę odleść jak należy. Skoro praktycznie stworzyście mnie od nowa, nie macie przypadkiem ochoty mnie zabić?” — Od tego czasu nie daje mi to spokoju, jednak najpierw potrzebna jest dobra historia.

SOBOTA 1. XI
LTV 11.15

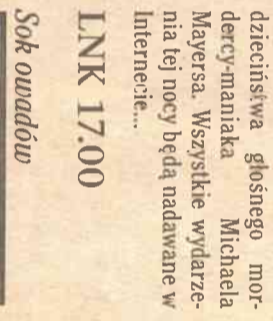
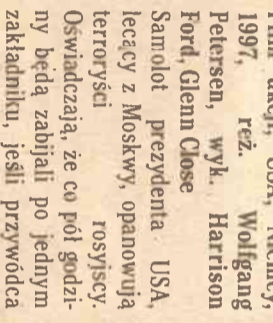
"Album Wileńskie"
— **jedyny polski program TV na Litwie**

Zaduszkowe refleksje: pamięć o zmarłych i cmentarzach

Przed-zaduszkowa wizyta — tym razem minister kultury i sztuki prof. K. Pelczar (Powtórki programu: na kanale LTV — wtorek, 11.25, na kanale LTV-2 — sobota 16.15, poniedziałek 17.40)

TV3 10.00

Tatus-upiór

Film fant., USA, 1998, reż. Duwayne Dunham, wyk. Kimberly J. Brown, Judith Hoag
W czasie Halloweenu troskliwa mama nie pozwala córkom i synowi bawić się razem z dziećmi. Niebawem wyjaśnią się przyczyna dziwnych zakazów: przybyła w gościnę babcia odsłania tajemnicę rodziny. Okazuje się, że jest czarownicą...

Samolot prezydenta
Dwaj odważni i pomysłowi policjanci z Miami w ciągu 72 godzin muszą odnaleźć narkotyki skradzione z magazynu, którego strażę policja i obronę jedynego świadka, który widział twarz przestępców

Zmartwychwstanie w czasie Halloweenu
Horror, USA, 2002, reż. Rick Rosenthal, wyk. Jamie Lee Curtis, Brand Lovee
W przeddzień Halloweenu sześć osób pragnąc zdobyć rozgłos i doznać niezwykłych wrażeń, zgadza się uczestniczyć w makabrycznym eksperymencie. Mają spędzić noc w domu dzieciństwa głosiłego mordery-maniaka Michaela Mayersa. Wszystkie wydarzenia tej nocy będą nadawane w Internecie...

TV3 13.20

Randka mamy z wampirem

Komedia fant., USA, 2000, reż. Steve Boyum, wyk. Matthew O'Leary, Laura Vandervoort
Adam i Chelsea są pod "aresztem domowym", a tu za wszelką cenę trzeba pójść na koncert ulubionej grupy. Dzieci po prostu wylazła ze skóry, aby chociaż na krótko odprawić gdzieś mamę...

Rocky V
Film akcji, USA, 1990, reż. John G. Avildsen, wyk. Sylvester Stallone, Talia Shire
Czas się zmieniły, honorowe walki są już prawie zapomniane, życie płynie spokojnie, gdyż Rocky wycofuje się z wielkiego sportu. Ale najlepszy przyjaciel rodziny, Polly rozszał całą majątek rodziny Balboa. Teraz pozostaje albo zapomnieć dawne życie i rozpocząć wszystko od nowa, albo walczyć...

Tango TV 22.00
Rocky V
Film akcji, USA, 1990, reż. John G. Avildsen, wyk. Sylvester Stallone, Talia Shire
Czas się zmieniły, honorowe walki są już prawie zapomniane, życie płynie spokojnie, gdyż Rocky wycofuje się z wielkiego sportu. Ale najlepszy przyjaciel rodziny, Polly rozszał całą majątek rodziny Balboa. Teraz pozostaje albo zapomnieć dawne życie i rozpocząć wszystko od nowa, albo walczyć...

Sok owadów
Leonid Filatow urodził się 24 grudnia 1946 roku w Kazaniu, w rodzinie geologa. Rodzina często zmieniała miejsce zamieszkania: ojciec Aleksiej Jeremiejewicz był radiotelegrafistą, ciągle przelatywał w ekspedycjach. Gdy chłopiec ukończył 7 lat, rodzice rozwiędli się i matka Klawdija Nikołajewna z synem przeniosła się do Aszchabadu, gdzie upłynęły jego dzieciństwo i młodość. Gdy się uczył w szkole, uczył się do szkolenia kółka dramatycznego, zaczął publikować swoje utwory w prasie, wtedy też powstały pierwsze wiersze zadziwiająco głębokie i dojrzałością myśli, chociaż autor wtedy miał zaledwie 16 lat. W 1965 roku po ukończeniu szkoły, dostojnie od

razu po balu matrymonialnym, Filatow udał się do Moskwy, aby wstąpić do WGIK na reżyserię. "Wszystko dla kogoś — ualen-towianym aktorem, dla innych — silnym Człowiekiem, wzorcem z wyjątkiem ludzkiego mnestwa. Teraz wszyscy jakieś banały, ale jednak: pozostali filmy, pozostali książki... Nie każdy aktor, człowiek ma nie tylko życie i wydarzenia, ale też oblicze niepowodzenia i wydarzeń, ale też los. U większości zaś pozostaje, jak odnotowano pewnego razu, tylko myślnik między dwiema datami. W tym sensie Leonid Filatow miał szczęście, chociaż brzmi to, jak rozumieniem, co najmniej dziwnie w jego obecnej sytuacji. Ale jednak miał szczęście...

Leonid Filatow urodził się 24 grudnia 1946 roku w Kazaniu, w rodzinie geologa. Rodzina często zmieniała miejsce zamieszkania: ojciec Aleksiej Jeremiejewicz był radiotelegrafistą, ciągle przelatywał w ekspedycjach. Gdy chłopiec ukończył 7 lat, rodzice rozwiędli się i matka Klawdija Nikołajewna z synem przeniosła się do Aszchabadu, gdzie upłynęły jego dzieciństwo i młodość. Gdy się uczył w szkole, uczył się do szkolenia kółka dramatycznego, zaczął publikować swoje utwory w prasie, wtedy też powstały pierwsze wiersze zadziwiająco głębokie i dojrzałością myśli, chociaż autor wtedy miał zaledwie 16 lat. W 1965 roku po ukończeniu szkoły, dostojnie od

razu po balu matrymonialnym, Filatow udał się do Moskwy, aby wstąpić do WGIK na reżyserię. "Wszystko dla kogoś — ualen-towianym aktorem, dla innych — silnym Człowiekiem, wzorcem z wyjątkiem ludzkiego mnestwa. Teraz wszyscy jakieś banały, ale jednak: pozostali filmy, pozostali książki... Nie każdy aktor, człowiek ma nie tylko życie i wydarzenia, ale też oblicze niepowodzenia i wydarzeń, ale też los. U większości zaś pozostaje, jak odnotowano pewnego razu, tylko myślnik między dwiema datami. W tym sensie Leonid Filatow miał szczęście, chociaż brzmi to, jak rozumieniem, co najmniej dziwnie w jego obecnej sytuacji. Ale jednak miał szczęście...

Leonid Filatow urodził się 24 grudnia 1946 roku w Kazaniu, w rodzinie geologa. Rodzina często zmieniała miejsce zamieszkania: ojciec Aleksiej Jeremiejewicz był radiotelegrafistą, ciągle przelatywał w ekspedycjach. Gdy chłopiec ukończył 7 lat, rodzice rozwiędli się i matka Klawdija Nikołajewna z synem przeniosła się do Aszchabadu, gdzie upłynęły jego dzieciństwo i młodość. Gdy się uczył w szkole, uczył się do szkolenia kółka dramatycznego, zaczął publikować swoje utwory w prasie, wtedy też powstały pierwsze wiersze zadziwiająco głębokie i dojrzałością myśli, chociaż autor wtedy miał zaledwie 16 lat. W 1965 roku po ukończeniu szkoły, dostojnie od

razu po balu matrymonialnym, Filatow udał się do Moskwy, aby wstąpić do WGIK na reżyserię. "Wszystko dla kogoś — ualen-towianym aktorem, dla innych — silnym Człowiekiem, wzorcem z wyjątkiem ludzkiego mnestwa. Teraz wszyscy jakieś banały, ale jednak: pozostali filmy, pozostali książki... Nie każdy aktor, człowiek ma nie tylko życie i wydarzenia, ale też oblicze niepowodzenia i wydarzeń, ale też los. U większości zaś pozostaje, jak odnotowano pewnego razu, tylko myślnik między dwiema datami. W tym sensie Leonid Filatow miał szczęście, chociaż brzmi to, jak rozumieniem, co najmniej dziwnie w jego obecnej sytuacji. Ale jednak miał szczęście...

Leonid Filatow urodził się 24 grudnia 1946 roku w Kazaniu, w rodzinie geologa. Rodzina często zmieniała miejsce zamieszkania: ojciec Aleksiej Jeremiejewicz był radiotelegrafistą, ciągle przelatywał w ekspedycjach. Gdy chłopiec ukończył 7 lat, rodzice rozwiędli się i matka Klawdija Nikołajewna z synem przeniosła się do Aszchabadu, gdzie upłynęły jego dzieciństwo i młodość. Gdy się uczył w szkole, uczył się do szkolenia kółka dramatycznego, zaczął publikować swoje utwory w prasie, wtedy też powstały pierwsze wiersze zadziwiająco głębokie i dojrzałością myśli, chociaż autor wtedy miał zaledwie 16 lat. W 1965 roku po ukończeniu szkoły, dostojnie od

ANONSE

TELEPOSTAĆ

LEONID FILATOW, CZŁOWIEK LOSU

Miasteczko Halloweenu

TV3 11.40

Film fant., USA, 1995, reż. Kevin Costner, wyk. Kevin Costner, Chaim Girafl

Na ziemi z powodu efektu "cieplarnianego" roztopiły się wszystkie lody, z brzegu wstąpiły rzeki, jeziora, morza i oceany. Rozpoczął się potop światowy. Samotny podróżny przybywa do miasta na wodzie, gdzie spodziewa się uzupełnić skape zapasy wody pitnej i żywności. Jednakże osiedle napadają morscy rozbojnicy. Podróżny ratuje

Wodny świat
Film fant., USA, 1995, reż. Kevin Costner, wyk. Kevin Costner, Chaim Girafl

Na ziemi z powodu efektu "cieplarnianego" roztopiły się wszystkie lody, z brzegu wstąpiły rzeki, jeziora, morza i oceany. Rozpoczął się potop światowy. Samotny podróżny przybywa do miasta na wodzie, gdzie spodziewa się uzupełnić skape zapasy wody pitnej i żywności. Jednakże osiedle napadają morscy rozbojnicy. Podróżny ratuje

Zwariowani chłopcy
Komedia akcji, USA, 1995, reż. Michael Bay, wyk. Martin Lawrence, Will Smith

Na ziemi z powodu efektu "cieplarnianego" roztopiły się wszystkie lody, z brzegu wstąpiły rzeki, jeziora, morza i oceany. Rozpoczął się potop światowy. Samotny podróżny przybywa do miasta na wodzie, gdzie spodziewa się uzupełnić skape zapasy wody pitnej i żywności. Jednakże osiedle napadają morscy rozbojnicy. Podróżny ratuje

Na ziemi z powodu efektu "cieplarnianego" roztopiły się wszystkie lody, z brzegu wstąpiły rzeki, jeziora, morza i oceany. Rozpoczął się potop światowy. Samotny podróżny przybywa do miasta na wodzie, gdzie spodziewa się uzupełnić skape zapasy wody pitnej i żywności. Jednakże osiedle napadają morscy rozbojnicy. Podróżny ratuje

Na ziemi z powodu efektu "cieplarnianego" roztopiły się wszystkie lody, z brzegu wstąpiły rzeki, jeziora, morza i oceany. Rozpoczął się potop światowy. Samotny podróżny przybywa do miasta na wodzie, gdzie spodziewa się uzupełnić skape zapasy wody pitnej i żywności. Jednakże osiedle napadają morscy rozbojnicy. Podróżny ratuje

Najseksowniejsze gwiazdy bieżącej dekady

Keira Knightley, gwiazda filmu „Piraci z Karaibów: Kłatwa Czarniej Perły”, została okrzyknięta najbardziej seksowną brytyjską aktorką bieżącej dekady.

W plebiscycie zorganizowanym przez portal internetowy Tiscali.co.uk wzięło udział ponad 4 tysiące kinomanów, którzy oddawali swe głosy na ich zdaniem najbardziej atrakcyjnych aktorów i aktorki.

Wśród panów pierwsze miejsce zajął Colin Firth, znany m.in. z roli w filmie „Dziennik Bridget Jones”. Richard Ayers, redaktor naczelny wityrny Tiscali, powiedział: „Wiele emocji dostarczyła zacięta rywalizacja pomiędzy nieco starszymi fankami Firtha a nastoletnimi zwolenniczkami Orlando Blooma.”

Dramatyczne losy niestawnego fotografa Cameron Diaz

Fotograf oskarżony o próbe wymuszenia pieniędzy od Cameron Diaz w zamian za nieopublikowanie jej zdjęć w stroju topless został zwolniony z aresztu po tym, jak

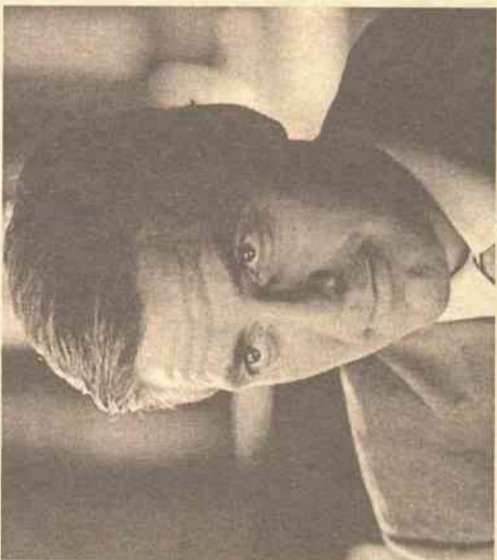
na dolarów za nie udostępnienie prasie światowej zdjęć, które zrobił jej ponad dziesięć lat temu.

Rutter wyszedł na wolność 11 października po tym, jak jego brat zastawił własny dom, by zdobyć 250 tysięcy dolarów potrzebnych na kaucję. Fotografa wciąż czeka jednak proces z powodztwa cywilnego i został na niego nałożony zakaz zbliżania się do Diaz. Jeśli zostanie uznany winnym stawianych mu zarzutów, grozi mu powrót za kratki.

PLOTKI

George Clooney krytykuje Amerykę

George Clooney ostro skrytykował Amerykę, określając swoją ojczyznę jako kraj bigotów. W wywiadzie dla pewnego francuskiego magazynu, aktor oświadczył, że ma powyżej uszu panującą w USA bigoterię, która uniemożliwia ludziom dokonywanie zmian tyko dlatego, że w młodości popełnili oni jakiś drobny grzech. „Musisz rozliczyć się z tego, co zrobiłeś. Tak, paliliśmy trawę. Tak, sypiałem z więcej niż jedną osobą. Gdy w Stanach Zjednoczonych ktoś kandyduje na jakiś wysoki urząd, robi się z tego wielka aferę. Najwyższy czas skończyć z tą bigoterią w Ameryce” - powiedział Clooney.

Gwiazdor wyraził także swoją opinię na temat wojny w Iraku i wyboru Arnolda Schwarzeneggera na gubernatora Kalifornii, nazywając to wydarzenie „najgłupszą rzeczą, jaką

Meg Ryan wygwizdana przez fanów

Meg Ryan została wygwizdana przez fanów, którzy 22 października przyszedli na londyńską premierę jej najnowszego filmu „In The Cut”, ponieważ aktorka nie chciała pozdrowić czekającego na nią tłumy.

Po przybyciu do kina Annette Wolfe mówi: „Meg nie zrobiła niczego złego. Nie powinna była zostać wygwizdana. Nie mamy wpływu na to, jak przyjął ją tłum. Ona nie ma nic do powiedzenia”.

CZWARTEK 6. XI

11.20 Tangorama
12.40 Humor ekstremalny
12.55 Humor
13.50 S. „Felicity”
14.35 Sport ekstremalny
15.00 Gra „Hazard SMS”
17.00 S. „Garfield i przyjaciół”
17.30 S. „Melrose Place”
19.00 Komputerowe cuda
19.30 Tangorama
20.55 S. „Art-Szok”
21.10 S. „I znowu razem”
22.00 Film krym. „Konspiracja”
23.50 Znalomosc SMS

TV POLONIA

7.00 Kawa czy herbata
9.00 Wiadomości
9.12 Pogoda
9.15 Wrotnicza 17
9.25 „Zlotopolscy” - telenowela
9.50 Eurotel - magazyn
10.00 S. anim.
10.05 „Zaczarowany ołówek”
10.05 Bajeczki jedyneczki
10.15 Spacer z dziadkiem
10.30 S. „Niebezpieczna Zatoka”
11.00 Panorama
11.05 Sekrety zdrowia: Jak zatrzymać młodość, cz. 2
11.25 Kwa drams: na kawę
12.00 Panorama

17.10 S. komed. „Norman w tarapatkach III”
17.40 S. komed. „Alf”
18.10 S. sensac. „Gliniarze na motorach”
19.10 S. sensac. „Mission Impossible”
20.10 S. komed. „Drew Carey Show”
20.40 S. komed. „Norman w tarapatkach III”
21.10 „Przekręć” - komedia sensac.
23.05 S. „Macac „Scigany”
0.05 „Twardziel” - film sensac.
2.00 „Rekwiem Browna” - film sensac.

TVP1

7.00 Kawa czy herbata
8.35 Kawa czy herbata
9.00 Wiadomości
9.12 Pogoda
9.15 Wrotnicza 17
9.25 S. „Moda na sukces”
9.50 S. anim. „Rupert”
10.15 Budzik - program dla najmłodszych
10.40 Lippy & Messy - język angielski dla dzieci
10.45 Śpiewaj z nami
11.05 S. „Rodzina Polanieckich”
12.30 S. dok. „Ginące światy”
13.00 Wiadomości
13.10 Agrobiznes - rolniczy program inform.
13.20 W zglezie z Natuu - magazyn
13.45 „Klan” - telenowela

14.35 S. „Wakacje z duchami”
15.05 Zawodowy list gończy - magazyn dla młodzieży
15.20 Laboratorium - magazyn
15.40 Ludzie wstali
16.00 Wiadomości
16.10 Sekrety zdrowia
16.30 My, Wy, Oni - magazyn
17.00 Rowet Białeja - program dla młodzieży
17.25 S. „Moda na sukces”
17.50 Sportowy Express
18.00 Telexpress
18.20 Gość Jedyński
18.40 S. „Plebani”
19.05 Na żywo - widowisko publ.
19.40 Program publ.
20.00 Węszynka
20.30 Wiadomości
20.59 Sport
21.05 Pogoda
21.09 Pogoda dla kierowców
21.20 S. „Agentka o stu twarzach”
22.15 Sprawa dla reportera - program
22.30 Tygodnik polityczny Jedyński
23.40 Sierokie tory - reportaż
0.05 Monitor Wiadomości
0.25 Biznes raport
0.35 Pegaz
1.00 „Bezpłodnie”
1.50 Cztery kąy z wyobraźnią: Kuchnie

15.00 Skaczaca bomba
16.00 Trzęsienia Ziemi
17.00, 2.00 Pola bitew
19.00 Wyspiisko 20.00
Tajemnice państwa 21.00
Operacja „Blyskawka”
22.00 Kryminolodzy
23.00 Archiwa FBI 24.00
Oskarżyciele

Przeabiam zakres fat ultrakrotkich rosyjskich odbiorników indyowych na pasmo 87-108 MHz (FM). Naprawiam telewizory „Sielis”, Vilnius, tel. 216 85 65.

8.00 Świąteczne myśli	16.25 Memoria
8.30 Filmy anim.	16.35 Świąteczne myśli
10.00 Program rozr.	17.05 Nowości i prognozy naukowe
10.30 Godzina małych gwiazd	17.30 Dokumentalistyka
11.30 Temblita	18.30 Dokumentalistyka litewska
11.40 Magazyn wspólni narodowcy	19.25 Dokumentalistyka autorska
11.50 Memoria	21.00 Dom kultury
12.00 Wędrowki kulinarne	22.00 Panorama
12.30 „Jewos jlewoš” - magazyn nie tylko dla kobiet	22.20 Koncert
13.05 Podróże	22.30 Koncert
13.40 Film dok.	22.55 Herbata w klubie
14.10 Szek: zdobyty meczów	23.05 S. „Czynnik PSF”
16.00 Wiadomości	0.05 Rozrywki SMS
16.10 S. „Jack Grubasi i pies”	1.35-4.25 DW
17.05 Drogi. Samochody. Ludzie	
17.35 Popołudnie z Czekoladką	
18.05 Sky!	
18.55 Targowisko bied	
19.45 Tydzień	
20.30 Panorama	
21.00 Thriller „Świadek”	
22.55 Znamiona czasu	

2

13.15 Dokumentalistyka światowa	16.25 Memoria
14.15 W interesie społeczeństwa	16.35 Świąteczne myśli
15.05 Szukam pracy	17.05 Nowości i prognozy naukowe
16.05 Trembita	17.30 Dokumentalistyka
16.15 Magazyn wspólni narodowcy	18.30 Dokumentalistyka litewska

4

7.05 S. „Dątkowskie i Bartuskowie II”	7.05 S. „Dątkowskie i Bartuskowie II”
7.35 S. „Maksym	7.35 S. „Maksym

NIEDZIELA 2. XI

8.30 Budulek dom	1.25 Sport na świecie
9.00 Złotonia i szczęścia	1.55 Horror „Sobótka”
10.00 Świąteczna	8.00 Dla wędziarzy
11.00 Nasze zwierzęta	8.30 Miły cyrk
11.30 S. „Wzorka zwierząt II”	8.55 Film anim.
12.25 Film przyg.	9.05 Zdrowie
14.15 Koncert zyczeń	9.30 Na skraju życia
16.05 S. „Maksym w moim secie”	9.55 Gra dla uczniów
17.00 S. „...a trzeci żółty”	10.25 Z Moskwy
18.00 Niedzielne lotto	11.00 Sam sobie
19.00 Melodramat „Mama wbrew woli”	11.45 S. „Granica parafinowa”
20.55 Herbata w klubie	12.50 Kronika XX wieku
21.35 S. „Komandor”	13.00 Wiadomości
22.35 Kamień VHS	13.15 Nowości
23.05 S. „Czynnik PSF”	13.25 Temat
0.05 Rozrywki SMS	14.15 Informacja dla tytu,
1.35-4.25 DW	którzy chcą emigrować legalnie

3

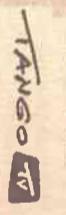
7.00 Program dla dzieci	9.00, 17.00 Dramat „Bal w Operze Wiedeńskiej”
9.25 Gra „Liga zwycięzców”	10.35 Film akcji „Naciskaj na gazik”
10.00 Film fant. „Nie patrz pod kłosek”	12.10 Dramat krym.
11.50 Film przyg.	13.45 Komedia
14.10 Komedia „Kochanie, zwiększłem dziecko”	15.15 Komedia
16.00 Komedia „Casper”	16.25 Autogrami
18.00 Reality show „Lece IFL...”	16.55 Lekcja domowy
18.45 Wiadomości	17.25 Dookoła świata
19.00 S. „Struż mlejska”	18.20 W świecie Koszykówki
20.00 Show rogowy	19.00 Wiadomości tygodnia
20.30 Panorama tygodnia	20.00 Specjalny korespondent
21.15 Dramat „Wzorka”	20.25 Miasteczko
23.25 Komedia „Zwaniowani chłopcy”	20.50 Film dok.
	21.00 S. „Mamula”
	22.30 Szkola zkręcenia
	23.25 Dla ogrodników

9.00 Bez pracy nie ma kolaczy	11.00 Spotkania
9.30 Tronwica	12.00 Właśc podkopy
10.00 Świat kobiety	12.30 Film anim.
10.30 Oaza	12.40 Propozycje
11.00 Spotkania	12.45 Dla dzieci
12.00 Właśc podkopy	13.15 Lahiryt gier
12.30 Film anim.	13.45 Prezg
12.40 Propozycje	14.20 Szkic do portretu
12.45 Dla dzieci	15.00 Tworzą muzyka
13.15 Lahiryt gier	16.00 Studio prawnicze
13.45 Prezg	16.30 Nauka i technika
14.20 Szkic do portretu	17.00 Regład
15.00 Tworzą muzyka	17.30 Ziemia szarynka
16.00 Studio prawnicze	18.00 Wieczór z Ireną
16.30 Nauka i technika	18.45 Jęstem reżyserem
17.00 Regład	19.15 Humour
17.30 Ziemia szarynka	19.30 Nic tylko dla wędziarzy
18.00 Wieczór z Ireną	20.00 Bullitka
18.45 Jęstem reżyserem	21.00 Programujemy!
19.15 Humour	21.05 Chodź tu - zobacz
19.30 Nic tylko dla wędziarzy	22.00 Kamikaze!
20.00 Bullitka	

9.00, 17.00 Dramat „Bal w Operze Wiedeńskiej”	11.00 Panorama
10.35 Film akcji „Naciskaj na gazik”	11.05 Poezja współczesna: „Porządek Rzeczy”
12.10 Dramat krym.	21.55 Film przyg.
13.45 Komedia	21.45 Film akcji „Wyjścia nie ma”
15.15 Komedia	11.33 „Historia Polskiego Radia” - film dok.
16.25 Autogrami	23.20 Film krym. „Przestępca Kolorna, Mania”
16.55 Lekcja domowy	12.00 Właśc podkopy
17.25 Dookoła świata	12.30 Film anim.
18.20 W świecie Koszykówki	12.40 Propozycje
19.00 Wiadomości tygodnia	12.45 Dla dzieci
20.00 Specjalny korespondent	13.15 Lahiryt gier
20.25 Miasteczko	13.45 Prezg
20.50 Film dok.	14.20 Szkic do portretu
21.00 S. „Mamula”	15.00 Tworzą muzyka
22.30 Szkola zkręcenia	16.00 Studio prawnicze
23.25 Dla ogrodników	16.30 Nauka i technika

9.30 S. „Garfield i przyjaciele”	11.00 Panorama
9.55 S. „Melrose Place”	11.05 Poezja współczesna: „Porządek Rzeczy”
10.40 Panorama	21.55 Film przyg.
12.00 Dramat	21.45 Film akcji „Wyjścia nie ma”
15.00 Gra „Hazard SMS”	11.33 „Historia Polskiego Radia” - film dok.
17.00 S. „Garfield i przyjaciele”	23.20 Film krym. „Przestępca Kolorna, Mania”
17.30 S. „Melrose Place”	12.00 Właśc podkopy
19.00 Magazyn „Kino, kino, kino”	12.30 Film anim.
19.30 Panorama	12.40 Propozycje
20.55 Humour elasternalny	12.45 Dla dzieci
21.10 S. „Aniol”	13.15 Lahiryt gier
22.00 Film przyg.	13.45 Prezg
23.35 Znalomość SMS	14.20 Szkic do portretu

7.00 Kawa czy herbata	11.00 Panorama
9.00 Wiadomości	11.05 Poezja współczesna: „Porządek Rzeczy”
9.12 Pogoda	21.55 Film przyg.
9.15 Wronicza 17	21.45 Film akcji „Wyjścia nie ma”
9.25 „Klan” - telenowela	11.33 „Historia Polskiego Radia” - film dok.
9.45 Eurotel - magazyn	23.20 Film krym. „Przestępca Kolorna, Mania”
10.00 S. anim.	12.00 Właśc podkopy
10.05 Przelatunek i przyjaciele	12.30 Film anim.
10.35 S. „Dwa swiaty”	12.40 Propozycje

7.45 Telesklep	11.00 Panorama
8.30 S. komed.	11.05 Poezja współczesna: „Porządek Rzeczy”
9.00 S. komed. „Dew Carey Show”	21.55 Film przyg.
9.30 „Tajemnice pocatunku”	21.45 Film akcji „Wyjścia nie ma”
9.50 S. anim. „Przygody Tin-Tina”	11.33 „Historia Polskiego Radia” - film dok.
10.20 „Cena miłości”	23.20 Film krym. „Przestępca Kolorna, Mania”
10.40 Bajeczki jedyneczki	12.00 Właśc podkopy
10.50 S. „Rok 2000”	12.30 Film anim.
11.20 S. „Zaginiony świat”	12.40 Propozycje
12.05 „Sceny z życia sławotogów”	12.45 Dla dzieci
15.25 „Tajemnice pocatunku”	13.15 Lahiryt gier
16.20 „Cena miłości”	13.45 Prezg
16.50 „Cena miłości”	14.20 Szkic do portretu
17.10 S. komed. „Norman	15.00 Tworzą muzyka

7.00 Kawa czy herbata	11.00 Panorama
8.35 Kawa czy herbata	11.05 Poezja współczesna: „Porządek Rzeczy”
9.00 Wiadomości	21.55 Film przyg.
9.12 Pogoda	21.45 Film akcji „Wyjścia nie ma”
9.15 Wronicza 17	11.33 „Historia Polskiego Radia” - film dok.
9.25 S. „Młoda na sukces”	23.20 Film krym. „Przestępca Kolorna, Mania”
9.50 S. anim. „Przygody Tin-Tina”	12.00 Właśc podkopy
10.20 „Cena miłości”	12.30 Film anim.
10.40 Bajeczki jedyneczki	12.40 Propozycje
10.50 S. „Rok 2000”	12.45 Dla dzieci
11.20 S. „Zaginiony świat”	13.15 Lahiryt gier
12.05 „Sceny z życia sławotogów”	13.45 Prezg
15.25 „Tajemnice pocatunku”	14.20 Szkic do portretu
16.20 „Cena miłości”	15.00 Tworzą muzyka
16.50 „Cena miłości”	16.00 Studio prawnicze
17.10 S. komed. „Norman	16.30 Nauka i technika

13.15 Dokumentalistyka światowa	16.25 Memoria
14.15 W interesie społeczeństwa	16.35 Świąteczne myśli
15.05 Szukam pracy	17.05 Nowości i prognozy naukowe
16.05 Trembita	17.30 Dokumentalistyka
16.15 Magazyn wspólni narodowcy	18.30 Dokumentalistyka litewska

2

13.15 Dokumentalistyka światowa	16.25 Memoria
14.15 W interesie społeczeństwa	16.35 Świąteczne myśli
15.05 Szukam pracy	17.05 Nowości i prognozy naukowe
16.05 Trembita	17.30 Dokumentalistyka
16.15 Magazyn wspólni narodowcy	18.30 Dokumentalistyka litewska

4

7.05 S. „Dątkowskie i Bartuskowie II”	7.05 S. „Dątkowskie i Bartuskowie II”
7.35 S. „Maksym	7.35 S. „Maksym

NIEDZIELA 2. XI

8.30 Budulek dom	1.25 Sport na świecie
9.00 Złotonia i szczęścia	1.55 Horror „Sobótka”
10.00 Świąteczna	8.00 Dla wędziarzy
11.00 Nasze zwierzęta	8.30 Miły cyrk
11.30 S. „Wzorka zwierząt II”	8.55 Film anim.
12.25 Film przyg.	9.05 Zdrowie
14.15 Koncert zyczeń	9.30 Na skraju życia
16.05 S. „Maksym w moim secie”	9.55 Gra dla uczniów
17.00 S. „...a trzeci żółty”	10.25 Z Moskwy
18.00 Niedzielne lotto	11.00 Sam sobie
19.00 Melodramat „Mama wbrew woli”	11.45 S. „Granica parafinowa”
20.55 Herbata w klubie	12.50 Kronika XX wieku
21.35 S. „Komandor”	13.00 Wiadomości
22.35 Kamień VHS	13.15 Nowości
23.05 S. „Czynnik PSF”	13.25 Temat
0.05 Rozrywki SMS	14.15 Informacja dla tytu,
1.35-4.25 DW	którzy chcą emigrować legalnie

3

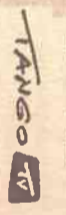
7.00 Program dla dzieci	9.00, 17.00 Dramat „Bal w Operze Wiedeńskiej”
9.25 Gra „Liga zwycięzców”	10.35 Film akcji „Naciskaj na gazik”
10.00 Film fant. „Nie patrz pod kłosek”	12.10 Dramat krym.
11.50 Film przyg.	13.45 Komedia
14.10 Komedia „Kochanie, zwiększłem dziecko”	15.15 Komedia
16.00 Komedia „Casper”	16.25 Autogrami
18.00 Reality show „Lece IFL...”	16.55 Lekcja domowy
18.45 Wiadomości	17.25 Dookoła świata
19.00 S. „Struż mlejska”	18.20 W świecie Koszykówki
20.00 Show rogowy	19.00 Wiadomości tygodnia
20.30 Panorama tygodnia	20.00 Specjalny korespondent
21.15 Dramat „Wzorka”	20.25 Miasteczko
23.25 Komedia „Zwaniowani chłopcy”	20.50 Film dok.
	21.00 S. „Mamula”
	22.30 Szkola zkręcenia
	23.25 Dla ogrodników

9.00 Bez pracy nie ma kolaczy	11.00 Spotkania
9.30 Tronwica	12.00 Właśc podkopy
10.00 Świat kobiety	12.30 Film anim.
10.30 Oaza	12.40 Propozycje
11.00 Spotkania	12.45 Dla dzieci
12.00 Właśc podkopy	13.15 Lahiryt gier
12.30 Film anim.	13.45 Prezg
12.40 Propozycje	14.20 Szkic do portretu
12.45 Dla dzieci	15.00 Tworzą muzyka
13.15 Lahiryt gier	16.00 Studio prawnicze
13.45 Prezg	16.30 Nauka i technika
14.20 Szkic do portretu	17.00 Regład
15.00 Tworzą muzyka	17.30 Ziemia szarynka
16.00 Studio prawnicze	18.00 Wieczór z Ireną
16.30 Nauka i technika	18.45 Jęstem reżyserem
17.00 Regład	19.15 Humour
17.30 Ziemia szarynka	19.30 Nic tylko dla wędziarzy
18.00 Wieczór z Ireną	20.00 Bullitka
18.45 Jęstem reżyserem	21.00 Programujemy!
19.15 Humour	21.05 Chodź tu - zobacz
19.30 Nic tylko dla wędziarzy	22.00 Kamikaze!
20.00 Bullitka	

9.00, 17.00 Dramat „Bal w Operze Wiedeńskiej”	11.00 Panorama
10.35 Film akcji „Naciskaj na gazik”	11.05 Poezja współczesna: „Porządek Rzeczy”
12.10 Dramat krym.	21.55 Film przyg.
13.45 Komedia	21.45 Film akcji „Wyjścia nie ma”
15.15 Komedia	11.33 „Historia Polskiego Radia” - film dok.
16.25 Autogrami	23.20 Film krym. „Przestępca Kolorna, Mania”
16.55 Lekcja domowy	12.00 Właśc podkopy
17.25 Dookoła świata	12.30 Film anim.
18.20 W świecie Koszykówki	12.40 Propozycje
19.00 Wiadomości tygodnia	12.45 Dla dzieci
20.00 Specjalny korespondent	13.15 Lahiryt gier
20.25 Miasteczko	13.45 Prezg
20.50 Film dok.	14.20 Szkic do portretu
21.00 S. „Mamula”	15.00 Tworzą muzyka
22.30 Szkola zkręcenia	16.00 Studio prawnicze
23.25 Dla ogrodników	16.30 Nauka i technika

9.30 S. „Garfield i przyjaciele”	11.00 Panorama
9.55 S. „Melrose Place”	11.05 Poezja współczesna: „Porządek Rzeczy”
10.40 Panorama	21.55 Film przyg.
12.00 Dramat	21.45 Film akcji „Wyjścia nie ma”
15.00 Gra „Hazard SMS”	11.33 „Historia Polskiego Radia” - film dok.
17.00 S. „Garfield i przyjaciele”	23.20 Film krym. „Przestępca Kolorna, Mania”
17.30 S. „Melrose Place”	12.00 Właśc podkopy
19.00 Magazyn „Kino, kino, kino”	12.30 Film anim.
19.30 Panorama	12.40 Propozycje
20.55 Humour elasternalny	12.45 Dla dzieci
21.10 S. „Aniol”	13.15 Lahiryt gier
22.00 Film przyg.	13.45 Prezg
23.35 Znalomość SMS	14.20 Szkic do portretu

7.00 Kawa czy herbata	11.00 Panorama
9.00 Wiadomości	11.05 Poezja współczesna: „Porządek Rzeczy”
9.12 Pogoda	21.55 Film przyg.
9.15 Wronicza 17	21.45 Film akcji „Wyjścia nie ma”
9.25 „Klan” - telenowela	11.33 „Historia Polskiego Radia” - film dok.
9.45 Eurotel - magazyn	23.20 Film krym. „Przestępca Kolorna, Mania”
10.00 S. anim.	12.00 Właśc podkopy
10.05 Przelatunek i przyjaciele	12.30 Film anim.
10.35 S. „Dwa swiaty”	12.40 Propozycje

7.45 Telesklep	11.00 Panorama
8.30 S. komed.	11.05 Poezja współczesna: „Porządek Rzeczy”
9.00 S. komed. „Dew Carey Show”	21.55 Film przyg.
9.30 „Tajemnice pocatunku”	21.45 Film akcji „Wyjścia nie ma”
9.50 S. anim. „Przygody Tin-Tina”	11.33 „Historia Polskiego Radia” - film dok.
10.20 „Cena miłości”	23.20 Film krym. „Przestępca Kolorna, Mania”
10.40 Bajeczki jedyneczki	12.00 Właśc podkopy
10.50 S. „Rok 2000”	12.30 Film anim.
11.20 S. „Zaginiony świat”	12.40 Propozycje
12.05 „Sceny z życia sławotogów”	12.45 Dla dzieci
15.25 „Tajemnice pocatunku”	13.15 Lahiryt gier
16.20 „Cena miłości”	13.45 Prezg
16.50 „Cena miłości”	14.20 Szkic do portretu
17.10 S. komed. „Norman	15.00 Tworzą muzyka

7.00 Filmy anim.	7.30, 11.30 Jesień świątkiem
8.00 Tydzień w lazie	8.30 Program rozr.
9.00, 16.00 S. „Trzy siostry”	10.00 S. „St Tropez”
11.00 Tajemnice Rosji	12.00, 23.00 S. „Kryzyk mordery”
13.00 Europa: znani ludzie	14.00 Nieznana planeta
14.30 Oko w oko	15.00 Zdrowie
15.30 Filmy anim.	17.00 „Czekaj na

R TV

7.00 Filmy anim.	7.30, 11.30 Jesień świątkiem
8.00 Tydzień w lazie	8.30 Program rozr.
9.00, 16.00 S. „Trzy siostry”	10.00 S. „St Tropez”
11.00 Tajemnice Rosji	12.00, 23.00 S. „Kryzyk mordery”
13.00 Europa: znani ludzie	14.00 Nieznana planeta
14.30 Oko w oko	15.00 Zdrowie
15.30 Filmy anim.	17.00 „Czekaj na

7.10, 9.00, 11.00 Wiadomości	7.10, 9.00, 11.00 Wiadomości
7.40 Magazyn wojskowy	7.40 Magazyn wojskowy
8.10 W świecie zwierząt	8.10 W świecie zwierząt
9.10 Chaotyczne notat-	9.10 Chaotyczne notat-

6.00 Dzień dobry
8.00 S. „McGyver”
8.50 Filmy anim.
9.50 Tele bim bam
10.20 Styl
11.10 Zeszyt wileński
11.25 „Album Wileńskie” (pol.)
11.35 Rosyjska ulica
11.50 Długa
12.05 Dum kultury
13.00 W interesie

spoczętnictwa
19.30 Wiadomości
20.00 Dum kultury
21.00 Dokumentalistyka literwiska
22.00 Panorama
22.30 Telegra
„Honor kraju”

6.35 Show rowerowy
7.00 Filmy anim.
8.35 S. „Nowa miłość”
9.30 S. „Zemsta”
10.25 Ścisłe tajne
11.15 Gra „Maximania”
12.20 Komedia

„Męczyżni w czerni”
14.10 Filmy anim.
15.40 S. „Nowa miłość”
16.40 S. „Wojna róż”
17.40 S. „Zemsta”
18.45 Wiadomości
19.10 Nurty
20.10 Show

rowerowy
20.40 Od... do
22.00 Wiadomości
22.35 S. „Ekipa ratowników”
23.40 Niebezpieczna strefa

0.50 Komputery
1.15 Dom marzeń
6.30 Buduje dom
7.00 S. „Adam i Ewa”
7.55 S. „Niebezpieczne więzi”
8.55 S. „Włostek

15.25 Muzyka poważna
17.25 Trembita
17.35 Magazyn wspólnot narodowych
17.45 Menora
17.55 Program dla wsi
18.20 O lotnictwie
18.35 W interesie

spoczętnictwa
13.55 Tangowisko bied
14.40 Spotkanie z prof. Kazdauskasem
14.55 Podróże kulinarne
15.20 Mecz NBA
17.20 Wiadomości (ros.)
17.30 „Jewos pievos” - program nie tylko dla kobiet

18.00 36,6
18.30 Wiadomości
18.45 Filmy anim.
19.25 Szukam pracy
20.25 21.59 Loteria „Perlas”
20.30 Panorama
21.00 Pokolenie pieniędzy
22.00 Niedzielnie
22.45 Nowości domu kultury
23.00 Wiadomości
23.05 Film dok.

2
15.25 Muzyka poważna
17.25 Trembita
17.35 Magazyn wspólnot narodowych
17.45 Menora
17.55 Program dla wsi
18.20 O lotnictwie
18.35 W interesie

rowerowy
20.40 Od... do
22.00 Wiadomości
22.35 S. „Ekipa ratowników”
23.40 Niebezpieczna strefa

0.50 Komputery
1.15 Dom marzeń
6.30 Buduje dom
7.00 S. „Adam i Ewa”
7.55 S. „Niebezpieczne więzi”
8.55 S. „Włostek

15.25 Muzyka poważna
17.25 Trembita
17.35 Magazyn wspólnot narodowych
17.45 Menora
17.55 Program dla wsi
18.20 O lotnictwie
18.35 W interesie

rowerowy
20.40 Od... do
22.00 Wiadomości
22.35 S. „Ekipa ratowników”
23.40 Niebezpieczna strefa

0.50 Komputery
1.15 Dom marzeń
6.30 Buduje dom
7.00 S. „Adam i Ewa”
7.55 S. „Niebezpieczne więzi”
8.55 S. „Włostek

15.25 Muzyka poważna
17.25 Trembita
17.35 Magazyn wspólnot narodowych
17.45 Menora
17.55 Program dla wsi
18.20 O lotnictwie
18.35 W interesie

rowerowy
20.40 Od... do
22.00 Wiadomości
22.35 S. „Ekipa ratowników”
23.40 Niebezpieczna strefa

0.50 Komputery
1.15 Dom marzeń
6.30 Buduje dom
7.00 S. „Adam i Ewa”
7.55 S. „Niebezpieczne więzi”
8.55 S. „Włostek

15.25 Muzyka poważna
17.25 Trembita
17.35 Magazyn wspólnot narodowych
17.45 Menora
17.55 Program dla wsi
18.20 O lotnictwie
18.35 W interesie

rowerowy
20.40 Od... do
22.00 Wiadomości
22.35 S. „Ekipa ratowników”
23.40 Niebezpieczna strefa

0.50 Komputery
1.15 Dom marzeń
6.30 Buduje dom
7.00 S. „Adam i Ewa”
7.55 S. „Niebezpieczne więzi”
8.55 S. „Włostek

15.25 Muzyka poważna
17.25 Trembita
17.35 Magazyn wspólnot narodowych
17.45 Menora
17.55 Program dla wsi
18.20 O lotnictwie
18.35 W interesie

rowerowy
20.40 Od... do
22.00 Wiadomości
22.35 S. „Ekipa ratowników”
23.40 Niebezpieczna strefa

0.50 Komputery
1.15 Dom marzeń
6.30 Buduje dom
7.00 S. „Adam i Ewa”
7.55 S. „Niebezpieczne więzi”
8.55 S. „Włostek

15.25 Muzyka poważna
17.25 Trembita
17.35 Magazyn wspólnot narodowych
17.45 Menora
17.55 Program dla wsi
18.20 O lotnictwie
18.35 W interesie

rowerowy
20.40 Od... do
22.00 Wiadomości
22.35 S. „Ekipa ratowników”
23.40 Niebezpieczna strefa

0.50 Komputery
1.15 Dom marzeń
6.30 Buduje dom
7.00 S. „Adam i Ewa”
7.55 S. „Niebezpieczne więzi”
8.55 S. „Włostek

WTOREK 4. XI

namietności II”
10.00 Nasze zwierzęta
10.30 Dramat
wojenny „Pluton”
12.50 S. „Ekscentrycy II”
13.20 S. „Adam i Ewa”
14.15 Melodramat „Miama wbrew swojej woli”
16.00 Reality show „Reaktor”
16.45 S. „Niebezpieczne więzi”
17.45 S. „Włostek

namietności II”
19.00 Reality show „Reaktor”
19.30 „Podstępny dzień” - telega
20.00 Mistrzostwa L.L.K. „Iaulai” (Szawle) - „Lietuvos rytas” (Wilno).
W przerwie meczu - Dział Komeidia

„Operacja „Betszyk”
24.00 Reality show „Reaktor”
0.30 Przegląd sportowy
1.00 Rzeczywistość SMS
2.30 - 6.25 DW

6.55 „J.E.S.I.” (młodość, energia, zdrowie)
7.20 Film anim.
7.45 Reality show „Pomoc TV”
8.15 „Nomena
9.15 S. „Drogi miłości”
10.15 S. „Jestem moim Iosem”
11.15 Zdrowy człowiek
12.15 Komedia „Casper”
14.00 Program dla dzieci
15.15 „J.E.S.I.” (młodość, energia, zdrowie)
15.40 S. „Salomea”

16.40 S. „Drogi miłości”
17.40 Nomena
18.45 Wiadomości
19.10 Nurty
20.10 Show
rowerowy
20.40 Od... do
22.00 Wiadomości
22.35 S. „Ekipa ratowników”
23.40 Niebezpieczna strefa

0.50 Komputery
1.15 Dom marzeń
6.30 Buduje dom
7.00 S. „Adam i Ewa”
7.55 S. „Niebezpieczne więzi”
8.55 S. „Włostek

15.25 Muzyka poważna
17.25 Trembita
17.35 Magazyn wspólnot narodowych
17.45 Menora
17.55 Program dla wsi
18.20 O lotnictwie
18.35 W interesie

rowerowy
20.40 Od... do
22.00 Wiadomości
22.35 S. „Ekipa ratowników”
23.40 Niebezpieczna strefa

0.50 Komputery
1.15 Dom marzeń
6.30 Buduje dom
7.00 S. „Adam i Ewa”
7.55 S. „Niebezpieczne więzi”
8.55 S. „Włostek

15.25 Muzyka poważna
17.25 Trembita
17.35 Magazyn wspólnot narodowych
17.45 Menora
17.55 Program dla wsi
18.20 O lotnictwie
18.35 W interesie

rowerowy
20.40 Od... do
22.00 Wiadomości
22.35 S. „Ekipa ratowników”
23.40 Niebezpieczna strefa

0.50 Komputery
1.15 Dom marzeń
6.30 Buduje dom
7.00 S. „Adam i Ewa”
7.55 S. „Niebezpieczne więzi”
8.55 S. „Włostek

15.25 Muzyka poważna
17.25 Trembita
17.35 Magazyn wspólnot narodowych
17.45 Menora
17.55 Program dla wsi
18.20 O lotnictwie
18.35 W interesie

rowerowy
20.40 Od... do
22.00 Wiadomości
22.35 S. „Ekipa ratowników”
23.40 Niebezpieczna strefa

0.50 Komputery
1.15 Dom marzeń
6.30 Buduje dom
7.00 S. „Adam i Ewa”
7.55 S. „Niebezpieczne więzi”
8.55 S. „Włostek

15.25 Muzyka poważna
17.25 Trembita
17.35 Magazyn wspólnot narodowych
17.45 Menora
17.55 Program dla wsi
18.20 O lotnictwie
18.35 W interesie

rowerowy
20.40 Od... do
22.00 Wiadomości
22.35 S. „Ekipa ratowników”
23.40 Niebezpieczna strefa

0.50 Komputery
1.15 Dom marzeń
6.30 Buduje dom
7.00 S. „Adam i Ewa”
7.55 S. „Niebezpieczne więzi”
8.55 S. „Włostek

15.25 Muzyka poważna
17.25 Trembita
17.35 Magazyn wspólnot narodowych
17.45 Menora
17.55 Program dla wsi
18.20 O lotnictwie
18.35 W interesie

rowerowy
20.40 Od... do
22.00 Wiadomości
22.35 S. „Ekipa ratowników”
23.40 Niebezpieczna strefa

0.50 Komputery
1.15 Dom marzeń
6.30 Buduje dom
7.00 S. „Adam i Ewa”
7.55 S. „Niebezpieczne więzi”
8.55 S. „Włostek

15.25 Muzyka poważna
17.25 Trembita
17.35 Magazyn wspólnot narodowych
17.45 Menora
17.55 Program dla wsi
18.20 O lotnictwie
18.35 W interesie

rowerowy
20.40 Od... do
22.00 Wiadomości
22.35 S. „Ekipa ratowników”
23.40 Niebezpieczna strefa

0.50 Komputery
1.15 Dom marzeń
6.30 Buduje dom
7.00 S. „Adam i Ewa”
7.55 S. „Niebezpieczne więzi”
8.55 S. „Włostek

15.25 Muzyka poważna
17.25 Trembita
17.35 Magazyn wspólnot narodowych
17.45 Menora
17.55 Program dla wsi
18.20 O lotnictwie
18.35 W interesie

rowerowy
20.40 Od... do
22.00 Wiadomości
22.35 S. „Ekipa ratowników”
23.40 Niebezpieczna strefa

0.50 Komputery
1.15 Dom marzeń
6.30 Buduje dom
7.00 S. „Adam i Ewa”
7.55 S. „Niebezpieczne więzi”
8.55 S. „Włostek

15.25 Muzyka poważna
17.25 Trembita
17.35 Magazyn wspólnot narodowych
17.45 Menora
17.55 Program dla wsi
18.20 O lotnictwie
18.35 W interesie

rowerowy
20.40 Od... do
22.00 Wiadomości
22.35 S. „Ekipa ratowników”
23.40 Niebezpieczna strefa

0.50 Komputery
1.15 Dom marzeń
6.30 Buduje dom
7.00 S. „Adam i Ewa”
7.55 S. „Niebezpieczne więzi”
8.55 S. „Włostek

NIEDZIELA 2. XI

Frankfurt.
Ślepy kurier”
20.30 Komedia
„Porada gasienicy”
22.05 Film kausztroficzy
23.45 Film krym.
„Podwójna pułapka”
1.00 Kanal dla dorosłych

z górnej półki:
Książka dla dzieci — magazyn
11.05 Do góry nogami — program dla dzieci
11.30 Zaproszenie — program
11.50 My o Polsce nie zapominamy... — reportaż
12.05 „Złotopolscy” — telenowela
13.00 Aniol Pański
13.20 Niedzielnie muzykowanie
14.00 Transmisja Mszy świętej
15.05 S. „Crimen”
16.05 Drogie miejsce: Cmentarz
Oliż — reportaż
16.20 Zaproszenie mnie do stołu — recital
17.10 „Uwięziony” — magazyn
18.00 Telexpress
18.20 sportowy Express
18.25 Dziennik telewizyjny — program
18.40 S. „M jak miłość”
19.25 Salon Lwowski:
Włada Majewska
19.40 Zaproszenie — program
krajowawczy
20.15 Dobranoc
20.30 Wiadomości
21.00 Sport
21.00 P.igoda
21.05 X.XVI Ogólnopolskie Spotkania Zamkowe — Śpiewalmy ięże, cz. 1 — koncert galowy
21.50 „Dama kameliowa”

17.40 S. „FM i młodzi ludzie”
18.30 Z Wilna
19.00 Wiadomości
19.30 Stolica
19.50 Prawo i etykieta — magazyn publ.
20.30 S. „Sienka”
21.15 Film dok.
22.00 Z Wilna
22.20 Film fab.
„Wieżień zamku II”
23.25 Monopakt
24.50 O samochodach

8.30 Wirtuoz
9.05 Humor
9.30 Oaza
10.00-14.00 Transmisja posiedzenia Sejmu
18.25 Nauka i technika
18.55 Proponujemy!
19.00 Twój wychowanek
19.30 Bądźmy zdrowi!
20.00 Proponujemy!
20.05 Dla dzieci
20.30 Most
21.00 Wzróż z Irena
21.45 Festiwal muzyczny

9.00, 17.00 Dramat wojenny
„Podwodny okręt”
9.55 Komedia
„Życie poza kadrem”
11.40 Film akcji „Miner”
13.10 Film przyg.
„Ucieczka z Sobiboru”
15.15 Dramat „Sobobnia akcja”
17.55 Kanały XXI i Hallmark
18.05 Kalejdoskop zniek
18.10 Film krym.

16.40 S. „Drogi miłości”
17.40 Nomena
18.45 Wiadomości
19.10 Wersja - magazyn publ.
20.00 Reality show „Pomoc TV”
20.30 Telewizja „Lietuvos rytas”
21.40 S. „Kobra 11”
22.40 Wiadomości
23.00 Film akcji „Comando”
0.50 Komedia „Żonaty i dzieciaty”

8.00 Z Wilna
8.20 Europuls
8.50 Tydzień sportowy
9.15 S. „Sienka”
10.00 Wiadomości
10.30 Z Moskwy
10.45 „Geg”
11.00 Film dok.
11.45 Wiadomości
11.55 „Czego chce kobieta?” - magazyn
12.40 Nowości kulturalne
13.00 Wiadomości
13.10 Z Moskwy
13.30 S. „Wamulka”
14.15 Krotkie splecie
15.00 Film dok.
15.30 Wiadomości
15.40 Z Moskwy
16.00 Wiadomości
16.10 Film fab.
„Wieżień zamku II”
17.10 Film anim.

16.40 S. „Drogi miłości”
17.40 Nomena
18.45 Wiadomości
19.10 Wersja - magazyn publ.
20.00 Reality show „Pomoc TV”
20.30 Telewizja „Lietuvos rytas”
21.40 S. „Kobra 11”
22.40 Wiadomości
23.00 Film akcji „Comando”
0.50 Komedia „Żonaty i dzieciaty”

8.00 Z Wilna
8.20 Europuls
8.50 Tydzień sportowy
9.15 S. „Sienka”
10.00 Wiadomości
10.30 Z Moskwy
10.45 „Geg”
11.00 Film dok.
11.45 Wiadomości
11.55 „Czego chce kobieta?” - magazyn
12.40 Nowości kulturalne
13.00 Wiadomości
13.10 Z Moskwy
13.30 S. „Wamulka”
14.15 Krotkie splecie
15.00 Film dok.
15.30 Wiadomości
15.40 Z Moskwy
16.00 Wiadomości
16.10 Film fab.
„Wieżień zamku II”
17.10 Film anim.

16.40 S. „Drogi miłości”
17.40 Nomena
18.45 Wiadomości
19.10 Wersja - magazyn publ.
20.00 Reality show „Pomoc TV”
20.30 Telewizja „Lietuvos rytas”
21.40 S. „Kobra 11”
22.40 Wiadomości
23.00 Film akcji „Comando”
0.50 Komedia „Żonaty i dzieciaty”

8.00 Z Wilna
8.20 Europuls
8.50 Tydzień sportowy
9.15 S. „Sienka”
10.00 Wiadomości
10.30 Z Moskwy
10.45 „Geg”
11.00 Film dok.
11.45 Wiadomości
11.55 „Czego chce kobieta?” - magazyn
12.40 Nowości kulturalne
13.00 Wiadomości
13.10 Z Moskwy
13.30 S. „Wamulka”
14.15 Krotkie splecie
15.00 Film dok.
15.30 Wiadomości
15.40 Z Moskwy
16.00 Wiadomości
16.10 Film fab.
„Wieżień zamku II”
17.10 Film anim.

16.40 S. „Drogi miłości”
17.40 Nomena
18.45 Wiadomości
19.10 Wersja - magazyn publ.
20.00 Reality show „Pomoc TV”
20.30 Telewizja „Lietuvos rytas”
21.40 S. „Kobra 11”
22.40 Wiadomości
23.00 Film akcji „Comando”
0.50 Komedia „Żonaty i dzieciaty”

8.00 Z Wilna
8.20 Europuls
8.50 Tydzień sportowy
9.15 S. „Sienka”
10.00 Wiadomości
10.30 Z Moskwy
10.45 „Geg”
11.00 Film dok.
11.45 Wiadomości
11.55 „Czego chce kobieta?” - magazyn
12.40 Nowości kulturalne
13.00 Wiadomości
13.10 Z Moskwy
13.30 S. „Wamulka”
14.15 Krotkie splecie
15.00 Film dok.
15.30 Wiadomości
15.40 Z Moskwy
16.00 Wiadomości
16.10 Film fab.
„Wieżień zamku II”
17.10 Film anim.

16.40 S. „Drogi miłości”
17.40 Nomena
18.45 Wiadomości
19.10 Wersja - magazyn publ.
20.00 Reality show „Pomoc TV”
20.30 Telewizja „Lietuvos rytas”
21.40 S. „Kobra 11”
22.40 Wiadomości
23.00 Film akcji „Comando”
0.50 Komedia „Żonaty i dzieciaty”

8.00 Z Wilna
8.20 Europuls
8.50 Tydzień sportowy
9.15 S. „Sienka”
10.00 Wiadomości
10.30 Z Moskwy
10.45 „Geg”
11.00 Film dok.
11.45 Wiadomości
11.55 „Czego chce kobieta?” - magazyn
12.40 Nowości kulturalne
13.00 Wiadomości
13.10 Z Moskwy
13.30 S. „Wamulka”
14.15 Krotkie splecie
15.00 Film dok.
15.30 Wiadomości
15.40 Z Moskwy
16.00 Wiadomości
16.10 Film fab.
„Wieżień zamku II”
17.10 Film anim.

16.40 S. „Drogi miłości”
17.40 Nomena
18.45 Wiadomości
19.10 Wersja - magazyn publ.
20.00 Reality show „Pomoc TV”
20.30 Telewizja „Lietuvos rytas”
21.40 S. „Kobra 11”
22.40 Wiadomości
23.00 Film akcji „Comando”
0.50 Komedia „Żonaty i dzieciaty”

8.00 Z Wilna
8.20 Europuls
8.50 Tydzień sportowy
9.15 S. „Sienka”
10.00 Wiadomości
10.30 Z Moskwy
10.45 „Geg”
11.00 Film dok.
11.45 Wiadomości
11.55 „Czego chce kobieta?” - magazyn
12.40 Nowości kulturalne
13.00 Wiadomości
13.10 Z Moskwy
13.30 S. „Wamulka”
14.15 Krotkie splecie
15.00 Film dok.
15.30 Wiadomości
15.40 Z Moskwy
16.00 Wiadomości
16.10 Film fab.
„Wieżień zamku II”
17.10 Film anim.

16.40 S. „Drogi miłości”
17.40 Nomena
18.45 Wiadomości
19.10 Wersja - magazyn publ.
20.00 Reality show „Pomoc TV”
20.30 Telewizja „Lietuvos rytas”
21.40 S. „Kobra 11”
22.40 Wiadomości
23.00 Film akcji „Comando”
0.50 Komedia „Żonaty i dzieciaty”

8.00 Z Wilna
8.20 Europuls
8.50 Tydzień sportowy
9.15 S. „Sienka”
10.00 Wiadomości
10.30 Z Moskwy
10.45 „Geg”
11.00 Film dok.
11.45 Wiadomości
11.55 „Czego chce kobieta?” - magazyn
12.40 Nowości kulturalne
13.00 Wiadomości
13.10 Z Moskwy
13.30 S. „Wamulka”
14.15 Krotkie splecie
15.00 Film dok.
15.30 Wiadomości
15.40 Z Moskwy
16.00 Wiadomości
16.10 Film fab.
„Wieżień zamku II”
17.10 Film anim.

16.40 S. „Drogi miłości”
17.40 Nomena
18.45 Wiadomości
19.10 Wersja - magazyn publ.
20.00 Reality show „Pomoc TV”
20.30 Telewizja „Lietuvos rytas”
21.40 S. „Kobra 11”
22.40 Wiadomości
23.00 Film akcji „Comando”
0.50 Komedia „Żonaty i dzieciaty”

8.00 Z Wilna
8.20 Europuls
8.50 Tydzień sportowy
9.15 S. „Sienka”
10.00 Wiadomości
10.30 Z Moskwy
10.45 „Geg”
11.00 Film dok.
11.45 Wiadomości
11.55 „Czego chce kobieta?” - magazyn
12.40 Nowości kulturalne
13.00 Wiadomości
13.10 Z Moskwy
13.30 S. „Wamulka”
14.15 Krotkie splecie
15.00 Film dok.
15.30 Wiadomości
15.40 Z Moskwy
16.00 Wiadomości
16.10 Film fab.
„Wieżień zamku II”
17.10 Film anim.

16.40 S. „Drogi miłości”
17.40 Nomena
18.45 Wiadomości
19.10 Wersja - magazyn publ.
20.00 Reality show „Pomoc TV”
20.30 Telewizja „Lietuvos rytas”
21.40 S. „Kobra 11”
22.40 Wiadomości
23.00 Film akcji „Comando”
0.50 Komedia „Żonaty i dzieciaty”

8.00 Z Wilna
8.20 Europuls
8.50 Tydzień sportowy
9.15 S. „Sienka”
10.00 Wiadomości
10.30 Z Moskwy
10.45 „Geg”
11.00 Film dok.
11.45 Wiadomości
11.55 „Czego chce kobieta?” - magazyn
12.40 Nowości kulturalne
13.00 Wiadomości
13.10 Z Moskwy
13.30 S. „Wamulka”
14.15 Krotkie splecie
15.00 Film dok.
15.30 Wiadomości
15.40 Z Moskwy
16.00 Wiadomości
16.10 Film fab.
„Wieżień zamku II”
17.10 Film anim.

16.40 S. „Drogi miłości”
17.40 Nomena
18.45 Wiadomości
19.10 Wersja - magazyn publ.
20.00 Reality show „Pomoc TV”
20.30 Telewizja „Lietuvos rytas”
21.40 S. „Kobra 11”
22.40 Wiadomości
23.00 Film akcji „Comando”
0.50 Komedia „Żonaty i dzieciaty”

8.00 Z Wilna
8.20 Europuls
8.50 Tydzień sportowy
9.15 S. „Sienka”
10.00 Wiadomości
10.30 Z Moskwy
10.45 „Geg”
11.00 Film dok.
11.45 Wiadomości
11.55 „Czego chce kobieta?” - magazyn
12.40 Nowości kulturalne
13.00 Wiadomości
13.10 Z Moskwy
13.30 S. „Wamulka”
14.15 Krotkie splecie
15.00 Film dok.
15.30 Wiadomości
15.40 Z Moskwy
16.00 Wiadomości
16.10 Film fab.
„Wieżień zamku II”
17.10 Film anim.

16.40 S. „Drogi miłości”
17.40 Nomena
18.45 Wiadomości
19.10 Wersja - magazyn publ.
20.00 Reality show „Pomoc TV”
20.30 Telewizja „Lietuvos rytas”
21.40 S. „Kobra 11”
22.40 Wiadomości
23.00 Film akcji „Comando”
0.50 Komedia „Żonaty i dzieciaty”

8.00 Z Wilna
8.20 Europuls
8.50 Tydzień sportowy
9.15 S. „Sienka”
10.00 Wiadomości
10.30 Z Moskwy

6:00 Dzień dobry	17:40 „Album Wileński” (pod.)
8:00 Godzina małych gwiazd	17:55 Populadnie
8:50 Filmy anim.	18:20 Teleton pomocy z Ciekalskim
9:50 Encyklopedia Gustawa	19:15 Pyranho
10:20 Magazyn wolski	19:30 Wiadomości
10:45 Nowości	20:00 Program S
11:00 prognozy naukowe	21:00 Dokumentalistyka
11:40 Świąteczne myśli	świątowa
11:50 Trembla	22:00 Panorama
11:50 Magazyn	22:30 Podróż kulinarna
współtor narodowy	
12:00 Memoria	
12:10 Program S	
12:34 w świecie kina	
13:05 Populadnie	
z Ciekalskim	
13:30 Tydzień	
14:15 Don kultury	
14:45 Przegląd NBA	
15:15 Szek	
złoty mecz	
17:20 Wiadomości (ros.)	
17:30 Podróż	
18:00 Podróż kulinarna	
18:30 Wiadomości	
18:45 Filmy anim.	
19:25 Podwójna prawda	
20:25 21.50 Loteria „Pielas”	
20:40 Panorama	
21:00 w interesie	
spektaklowa	
22:00 Dom kultury	
23:00 Wiadomości	
23:05 Lotnisko	
23:20 Drogi.	
Samochody, ludzie	

16:05 Jazz	16:55 Świąteczne myśli
17:25 Zespół wileński	

PONIEDZIAŁEK 3. XI

10:00 Dziennik narmy	18:45 Wiadomości	21:15 Film dok.
10:30 Reality	19:10 Po obu stronach muru	22:00 Z Wilna
show „Reaktor”	20:00 Reality	22:20 Film fab.
11:55 Herbata w klubie	show „Pomoc TV”	„Wzrost
12:30 S. „Wabica	20:30 Tydzień bez tabu	zarihu II”
złoty III”	21:40 S. „Walker,	23:25 Dom muzyki
13:20 S. „Adam i Ewa”	straznik Teksasu”	23:50 Dla rybaków
14:15 Film przyg. „Shlon”	22:40 Wiadomości	
16:00 Reality show „Reaktor”	23:00 S. „Ally McBeal”	
16:45 S. „Niebezpieczne	0:05 60 minut	
węzi”	1:00 Komedia	
17:45 S. „Włoskie	„Zonary i dziedziczy”	
namietności II”		
19:00 Reality		
show „Reaktor”		
19:30 S. „Ekscytacyjny II”		
20:00 Dżas		
20:15 300 sekund		
z Englishmen		
20:20 TTT - program publi		
21:35 S. „Męskie gry”		
22:40 Przegląd sportowy		
23:10 Reality show „Reaktor”		
23:40 S. „Mieczczenie II”		
0:15 Rozrywki SMS		
1:45-6:25 DW		

6:30 Kamera VRS	7:00 S. „Adam i Ewa”	7:55 S. „Niebezpieczne węzi”	8:55 S. „Włoskie namietności II”
15:00, 19:00, 22:00	15:00, 19:00, 22:00	15:00, 19:00, 22:00	15:00, 19:00, 22:00
Dziś na świecie	Dziś na świecie	Dziś na świecie	Dziś na świecie
15:30	15:30	15:30	15:30
Filmy anim.	Filmy anim.	Filmy anim.	Filmy anim.
17:00	17:00	17:00	17:00
Pole cudów	Pole cudów	Pole cudów	Pole cudów
18:00 S.	18:00 S.	18:00 S.	18:00 S.
„Maksym w moim	„Maksym w moim	„Maksym w moim	„Maksym w moim
sercu”	sercu”	sercu”	sercu”
20:00 S. „Gliny”	20:00 S. „Gliny”	20:00 S. „Gliny”	20:00 S. „Gliny”
21:00 S. „Kruk”	21:00 S. „Kruk”	21:00 S. „Kruk”	21:00 S. „Kruk”
24:00	24:00	24:00	24:00
Spożyczenie z Nowego	Spożyczenie z Nowego	Spożyczenie z Nowego	Spożyczenie z Nowego
Jorku 0.30	Jorku 0.30	Jorku 0.30	Jorku 0.30
Film fab.	Film fab.	Film fab.	Film fab.
„Lemisko”	„Lemisko”	„Lemisko”	„Lemisko”

6:30 Kamera VRS	7:00 S. „Adam i Ewa”	7:55 S. „Niebezpieczne węzi”	8:55 S. „Włoskie namietności II”
15:00, 19:00, 22:00	15:00, 19:00, 22:00	15:00, 19:00, 22:00	15:00, 19:00, 22:00
Dziś na świecie	Dziś na świecie	Dziś na świecie	Dziś na świecie
15:30	15:30	15:30	15:30
Filmy anim.	Filmy anim.	Filmy anim.	Filmy anim.
17:00	17:00	17:00	17:00
Pole cudów	Pole cudów	Pole cudów	Pole cudów
18:00 S.	18:00 S.	18:00 S.	18:00 S.
„Maksym w moim	„Maksym w moim	„Maksym w moim	„Maksym w moim
sercu”	sercu”	sercu”	sercu”
20:00 S. „Gliny”	20:00 S. „Gliny”	20:00 S. „Gliny”	20:00 S. „Gliny”
21:00 S. „Kruk”	21:00 S. „Kruk”	21:00 S. „Kruk”	21:00 S. „Kruk”
24:00	24:00	24:00	24:00
Spożyczenie z Nowego	Spożyczenie z Nowego	Spożyczenie z Nowego	Spożyczenie z Nowego
Jorku 0.30	Jorku 0.30	Jorku 0.30	Jorku 0.30
Film fab.	Film fab.	Film fab.	Film fab.
„Lemisko”	„Lemisko”	„Lemisko”	„Lemisko”

PONIEDZIAŁEK 3. XI

9:45 S. „Garfield i przyjaciele”	13:00 Wiadomości	17:00 S. „Cedric”	21:00 S. „Na Hąkopy
10:10 S. „Melrose Place”	13:10 „Uwiedzony	17:30 S. „Melrose Place”	21:15 S. „Na Hąkopy
11:40 Tangorama	13:45 Magazyn muz.	18:00 S. „Kochaj mnie”	21:30 S. „Kochaj mnie”
12:55 Ekstremalny humor	14:35 Komputerowe cicha	18:05 S. „Kochaj mnie”	21:45 S. „Kochaj mnie”
13:15 S. „Północne miasteczko”	15:00 Gra „Hazard SMS”	18:10 S. „Kochaj mnie”	21:50 S. „Kochaj mnie”
13:45 Magazyn muz.	17:00 S. „Garfield i przyjaciele”	18:15 S. „Kochaj mnie”	22:00 S. „Kochaj mnie”
14:35 Komputerowe cicha	17:30 S. „Melrose Place”	18:20 S. „Kochaj mnie”	22:05 S. „Kochaj mnie”
15:00 Gra „Hazard SMS”	19:00 Przegląd sportu	18:25 S. „Kochaj mnie”	22:10 S. „Kochaj mnie”
17:00 S. „Garfield i przyjaciele”	19:30 Taragama	18:30 S. „Kochaj mnie”	22:15 S. „Kochaj mnie”
18:25 Od kulturystryki do...	20:55 Hunor ekstremalny	18:35 S. „Kochaj mnie”	22:20 S. „Kochaj mnie”
18:55 Propozycje muzyki	20:00 Propozycje muzyki	18:40 S. „Kochaj mnie”	22:25 S. „Kochaj mnie”
19:00 Wirtuoz	20:05 Jastem	18:45 S. „Kochaj mnie”	22:30 S. „Kochaj mnie”
19:50 Hunor	20:40 W świecie	18:50 S. „Kochaj mnie”	22:35 S. „Kochaj mnie”
8:30 Dzień dobry	20:55 Hunor ekstremalny	18:55 S. „Kochaj mnie”	22:40 S. „Kochaj mnie”
8:30 Dzień dobry	21:10 S. „Felicyty”	19:00 S. „Kochaj mnie”	22:45 S. „Kochaj mnie”
9:15 S. „Svenka”	21:10 Film dok.	19:05 S. „Kochaj mnie”	22:50 S. „Kochaj mnie”
9:15 S. „Svenka”	21:40 Koncert	19:10 S. „Kochaj mnie”	22:55 S. „Kochaj mnie”
8:00 W świecie koszykówki	21:50 Koncert	19:15 S. „Kochaj mnie”	23:00 S. „Kochaj mnie”
8:30 Dzień dobry	22:40 W świecie	19:20 S. „Kochaj mnie”	23:05 S. „Kochaj mnie”
8:30 Dzień dobry	23:40 S. „Znajomość SMS	19:25 S. „Kochaj mnie”	23:10 S. „Kochaj mnie”
9:15 S. „Svenka”	11:55 Magazyn „Czego	19:30 S. „Kochaj mnie”	23:15 S. „Kochaj mnie”
9:15 S. „Svenka”	chce kobieta?”	19:35 S. „Kochaj mnie”	23:20 S. „Kochaj mnie”
10:00 Wiadomości	12:40 Nowości	19:40 S. „Kochaj mnie”	23:25 S. „Kochaj mnie”
10:30 Z Moskwy	kulturalne	19:45 S. „Kochaj mnie”	23:30 S. „Kochaj mnie”
10:45 Cuda Rosji	13:00 Wiadomości	19:50 S. „Kochaj mnie”	23:35 S. „Kochaj mnie”
11:00 Wiadomości	13:10 Z Moskwy	19:55 S. „Kochaj mnie”	23:40 S. „Kochaj mnie”
11:00 Wiadomości	13:30 S. „Mamula”	20:00 S. „Kochaj mnie”	23:45 S. „Kochaj mnie”
11:00 Wiadomości	14:15 Krotkie spicje	20:05 S. „Kochaj mnie”	23:50 S. „Kochaj mnie”
11:00 Wiadomości	15:00 Film dok.	20:10 S. „Kochaj mnie”	23:55 S. „Kochaj mnie”
11:00 Wiadomości	15:30 Wiadomości	20:15 S. „Kochaj mnie”	24:00 S. „Kochaj mnie”
11:00 Wiadomości	15:40 Z Moskwy	20:20 S. „Kochaj mnie”	24:05 S. „Kochaj mnie”
11:00 Wiadomości	16:00 Wiadomości	20:25 S. „Kochaj mnie”	24:10 S. „Kochaj mnie”
11:00 Wiadomości	16:10 Film fab.	20:30 S. „Kochaj mnie”	24:15 S. „Kochaj mnie”
11:00 Wiadomości	„Gira o milion”	20:35 S. „Kochaj mnie”	24:20 S. „Kochaj mnie”
11:00 Wiadomości	17:45 S. „FM i miodzi	20:40 S. „Kochaj mnie”	24:25 S. „Kochaj mnie”
11:00 Wiadomości	ludzi”	20:45 S. „Kochaj mnie”	24:30 S. „Kochaj mnie”
11:00 Wiadomości	18:30 Z Wilna	20:50 S. „Kochaj mnie”	24:35 S. „Kochaj mnie”
11:00 Wiadomości	19:00 Wiadomości	20:55 S. „Kochaj mnie”	24:40 S. „Kochaj mnie”
11:00 Wiadomości	19:30 Europuls	21:00 S. „Kochaj mnie”	24:45 S. „Kochaj mnie”
11:00 Wiadomości	20:05 Sportowy tydzień	21:05 S. „Kochaj mnie”	24:50 S. „Kochaj mnie”
11:00 Wiadomości	20:30 S. „Svenka”	21:10 S. „Kochaj mnie”	24:55 S. „Kochaj mnie”

9:00, 17:00 Dramat wojenny	9:55 Dramat „W sypialni”	10:00 S. „Kochaj mnie”	10:05 S. „Kochaj mnie”
„Okret	12:05 Dramat „Teatr”	10:10 S. „Kochaj mnie”	10:15 S. „Kochaj mnie”
podw. dny”	13:15 Thriller „Co gryzie	10:20 S. „Kochaj mnie”	10:25 S. „Kochaj mnie”
9:00, 17:00 Dramat wojenny	Gilberta Grape’a”	10:30 S. „Kochaj mnie”	10:35 S. „Kochaj mnie”
„Okret	15:10 Melodramat	10:40 S. „Kochaj mnie”	10:45 S. „Kochaj mnie”
podw. dny”	„Złoty wtek”	10:50 S. „Kochaj mnie”	10:55 S. „Kochaj mnie”
9:55 Dramat „W sypialni”	17:55 Kanaly XXI	11:00 S. „Kochaj mnie”	11:05 S. „Kochaj mnie”
12:05 Dramat „Teatr”	I Hallmark	11:10 S. „Kochaj mnie”	11:15 S. „Kochaj mnie”
13:15 Thriller „Co gryzie	18:05 Kalejdoskop	11:20 S. „Kochaj mnie”	11:25 S. „Kochaj mnie”
Gilberta Grape’a”	zntzek	11:30 S. „Kochaj mnie”	11:35 S. „Kochaj mnie”
15:10 Melodramat	18:10 Komedia	11:40 S. „Kochaj mnie”	11:45 S. „Kochaj mnie”
„Złoty wtek”	„Orzeł czy reszka”	11:50 S. „Kochaj mnie”	11:55 S. „Kochaj mnie”
17:55 Kanaly XXI	19:30 Thriller	12:00 S. „Kochaj mnie”	12:05 S. „Kochaj mnie”
I Hallmark	„Wielkie planydz”	12:10 S. „Kochaj mnie”	12:15 S. „Kochaj mnie”
18:05 Kalejdoskop	20:05 Film akcji	12:20 S. „Kochaj mnie”	12:25 S. „Kochaj mnie”
zntzek	21:50 Film akcji	12:30 S. „Kochaj mnie”	12:35 S. „Kochaj mnie”
18:10 Komedia		12:40 S. „Kochaj mnie”	12:45 S. „Kochaj mnie”
„Orzeł czy reszka”		12:50 S. „Kochaj mnie”	12:55 S. „Kochaj mnie”
19:30 Thriller		13:00 S. „Kochaj mnie”	13:05 S. „Kochaj mnie”
„Wielkie planydz”		13:10 S. „Kochaj mnie”	13:15 S. „Kochaj mnie”
20:05 Film akcji		13:20 S. „Kochaj mnie”	13:25 S. „Kochaj mnie”
21:50 Film akcji		13:30 S. „Kochaj mnie”	13:35 S. „Kochaj mnie”

10:35 Podróż dyplanta	11:05 Magazyn dla kobiet	11:35 Konkurs młodych	12:10 Reportaż
11:05 Magazyn dla kobiet	11:35 Konkurs młodych	12:10 Reportaż	12:25 Film fab.
11:35 Konkurs młodych	12:10 Reportaż	12:25 Film fab.	12:40 S. „Kochaj mnie”
12:10 Reportaż	12:25 Film fab.	12:40 S. „Kochaj mnie”	12:55 S. „Kochaj mnie”
12:25 Film fab.	12:40 S. „Kochaj mnie”	12:55 S. „Kochaj mnie”	13:00 S. „Kochaj mnie”
12:40 S. „Kochaj mnie”	12:55 S. „Kochaj mnie”	13:00 S. „Kochaj mnie”	13:05 S. „Kochaj mnie”
12:55 S. „Kochaj mnie”	13:00 S. „Kochaj mnie”	13:05 S. „Kochaj mnie”	13:10 S. „Kochaj mnie”
13:00 S. „Kochaj mnie”	13:05 S. „Kochaj mnie”	13:10 S. „Kochaj mnie”	13:15 S. „Kochaj mnie”
13:05 S. „Kochaj mnie”	13:10 S. „Kochaj mnie”	13:15 S. „Kochaj mnie”	13:20 S. „Kochaj mnie”
13:10 S. „Kochaj mnie”	13:15 S. „Kochaj mnie”	13:20 S. „Kochaj mnie”	13:25 S. „Kochaj mnie”
13:15 S. „Kochaj mnie”	13:20 S. „Kochaj mnie”	13:25 S. „Kochaj mnie”	13:30 S. „Kochaj mnie”
13:20 S. „Kochaj mnie”	13:25 S. „Kochaj mnie”	13:30 S. „Kochaj mnie”	13:35 S. „Kochaj mnie”
13:25 S. „Kochaj mnie”	13:30 S. „Kochaj mnie”	13:35 S. „Kochaj mnie”	13:40 S. „Kochaj mnie”
13:30 S. „Kochaj mnie”	13:35 S. „Kochaj mnie”	13:40 S. „Kochaj mnie”	13:45 S. „Kochaj mnie”
13:35 S. „Kochaj mnie”	13:40 S. „Kochaj mnie”	13:45 S. „Kochaj mnie”	13:50 S. „Kochaj mnie”
13:40 S. „Kochaj mnie”	13:45 S. „Kochaj mnie”	13:50 S. „Kochaj mnie”	13:55 S. „Kochaj mnie”
13:45 S. „Kochaj mnie”	13:50 S. „Kochaj mnie”	13:55 S. „Kochaj mnie”	14:00 S. „Kochaj mnie”
13:50 S. „Kochaj mnie”	13:55 S. „Kochaj mnie”	14:00 S. „Kochaj mnie”	14:05 S. „Kochaj mnie”
13:55 S. „Kochaj mnie”	14:00 S. „Kochaj mnie”	14:05 S. „Kochaj mnie”	14:10 S. „Kochaj mnie”
14:00 S. „Kochaj mnie”	14:05 S. „Kochaj mnie”	14:10 S. „Kochaj mnie”	14:15 S. „Kochaj mnie”
14:05 S. „Kochaj mnie”	14:10 S. „Kochaj mnie”	14:15 S. „Kochaj mnie”	14:20 S. „Kochaj mnie”
14:10 S. „Kochaj mnie”	14:15 S. „Kochaj mnie”	14:20 S. „Kochaj mnie”	14:25 S. „Kochaj mnie”
14:15 S. „Kochaj mnie”	14:20 S. „Kochaj mnie”	14:25 S. „Kochaj mnie”	14:30 S. „Kochaj mnie”
14:20 S. „Kochaj mnie”	14:25 S. „Kochaj mnie”	14:30 S. „Kochaj mnie”	14:35 S. „Kochaj mnie”
14:25 S. „Kochaj mnie”	14:30 S. „Kochaj mnie”	14:35 S. „Kochaj mnie”	14:40 S. „Kochaj mnie”
14:30 S. „Kochaj mnie”	14:35 S. „Kochaj mnie”	14:40 S. „Kochaj mnie”	14:45 S. „Kochaj mnie”
14:35 S. „Kochaj mnie”	14:40 S. „Kochaj mnie”	14:45 S. „Kochaj mnie”	14:50 S. „Kochaj mnie”
14:40 S. „Kochaj mnie”	14:45 S. „Kochaj mnie”	14:50 S. „Kochaj mnie”	14:55 S. „Kochaj mnie”
14:45 S. „Kochaj mnie”	14:50 S. „Kochaj mnie”	14:55 S. „Kochaj mnie”	15:00 S. „Kochaj mnie”
14:50 S. „Kochaj mnie”	14:55 S. „Kochaj mnie”	15:00 S. „Kochaj mnie”	15:05 S. „Kochaj mnie”
14:55 S. „Kochaj mnie”	15:00 S. „Kochaj mnie”	15:05 S. „Kochaj mnie”	15:10 S. „Kochaj mnie”
15:00 S. „Kochaj mnie”	15:05 S. „Kochaj mnie”	15:10 S. „Kochaj mnie”	15:15 S. „Kochaj mnie”
15:05 S. „Kochaj mnie”	15:10 S. „Kochaj mnie”	15:15 S. „Kochaj mnie”	15:20 S. „Kochaj mnie”
15:10 S. „Kochaj mnie”	15:15 S. „Kochaj mnie”	15:20 S. „Kochaj mnie”	15:25 S. „Kochaj mnie”
15:15 S. „Kochaj mnie”	15:20 S. „Kochaj mnie”	15:25 S. „Kochaj mnie”	15:30 S. „Kochaj mnie”
15:20 S. „Kochaj mnie”	15:25 S. „Kochaj mnie”	15:30 S. „Kochaj mnie”	15:35 S. „Kochaj mnie”
15:25 S. „Kochaj mnie”	15:30 S. „Kochaj mnie”	15:35 S. „Kochaj mnie”	15:40 S. „Kochaj mnie”
15:30 S. „Kochaj mnie”	15:35 S. „Kochaj mnie”	15:40 S. „Kochaj mnie”	15:45 S. „Kochaj mnie”
15:35 S. „Kochaj mnie”	15:40 S. „Kochaj mnie”	15:45 S. „Kochaj mnie”	15:50 S. „Kochaj mnie”
15:40 S. „Kochaj mnie”	15:45 S. „Kochaj mnie”	15:50 S. „Kochaj mnie”	15:55 S. „Kochaj mnie”
15:45 S. „Kochaj mnie”	15:50 S. „Kochaj mnie”	15:55 S. „Kochaj mnie”	16:00 S. „Kochaj mnie”
15:50 S. „Kochaj mnie”	15:55 S. „Kochaj mnie”	16:00 S. „Kochaj mnie”	16:05 S. „Kochaj mnie”
15:55 S. „Kochaj mnie”	16:00 S. „Kochaj mnie”	16:05 S. „Kochaj mnie”	16:10 S. „Kochaj mnie”
16:00 S. „Kochaj mnie”	16:05 S. „Kochaj mnie”	16:10 S. „Kochaj mnie”	16:15 S. „Kochaj mnie”
16:05 S. „Kochaj mnie”	16:10 S. „Kochaj mnie”	16:15 S. „Kochaj mnie”	16:20 S. „Kochaj mnie”
16:10 S. „Kochaj mnie”	16:15 S. „Kochaj mnie”	16:20 S. „Kochaj mnie”	16:25 S. „Kochaj mnie”
16:15 S. „Kochaj mnie”	16:20 S. „Kochaj mnie”	16:25 S. „Kochaj mnie”	16:30 S. „Kochaj mnie”
16:20 S. „Kochaj mnie”	16:25 S. „Kochaj mnie”	16:30 S. „Kochaj mnie”	16:35 S. „Kochaj mnie”
16:25 S. „Kochaj mnie”	16:30 S. „Kochaj mnie”	16:35 S. „Kochaj mnie”	16:40 S. „Kochaj mnie”
16:30 S. „Kochaj mnie”	16:35 S. „Kochaj mnie”	16:40 S. „Kochaj mnie”	16:45 S. „Kochaj mnie”
16:35 S. „Kochaj mnie”	16:40 S. „Kochaj mnie”	16:45 S. „Kochaj mnie”	16:50 S. „Kochaj mnie”
16:40 S. „Kochaj mnie”	16:45 S. „Kochaj mnie”	16:50 S. „Kochaj mnie”	16:55 S. „Kochaj mnie”
16:45 S. „Kochaj mnie”	16:50 S. „Kochaj mnie”	16:55 S. „Kochaj mnie”	17:00 S. „Kochaj mnie”
16:5			

BYĆ KOBIETĄ

Dzień Skupienia dla dziewcząt w Landwarowie

Przed lustrem

Uroda z zegarkiem w ręku

Czasu dla urody, jak pieniędzy, nigdy za dużo. Można rozkoszować się kąpielą, masażem, makijażem albo wszystkie zabiegi robić ekspresowo. Wybór należy do Ciebie. Można jednak zaoszczędzić czas i uniknąć porannych pułapek, jeżeli dostosujemy się do porad specjalistów.

Ubranie przygotuj poprzedniego dnia. Poranne przetrząsanie szafy w poszukiwaniu odpowiedniego ciucha zjada czas i nerwy. Rzeczy martwe wtedy są niezwykle złośliwe. Upatrzona bluzka straszy plamą, spódnica ma oberwany rąbek, a rajstopy w odpowiednim odcieniu są brudne albo podarte. Czas zaoszczędzony na potyczkach z odzieżą możesz wykorzystać na makijaż lub spokojną poranną kawę.

Bierz letni prysznic. Ciepły natrysk jest miły i potrzyzyma cię dłużej w łazience. Spartański chłód pogoni cię do pracy. A poza tym dobrze wpływa na skórę.

Kup sobie ekspresową odżywkę do włosów. Taką, którą nakłada się i natychmiast spłukuje, bez oczekiwania kilku minut.

Kremy nakładaj w odpowiedniej kolejności. Najpierw posmaruj nimi skórę pod oczami i twarz. Dopiero

potem bierz się do balsamowania ciała. Przez ten czas kremy na twarz zdążą wchłonąć. Unikniesz więc wałkowania podkładu i rozmazywania kosmetyków do makijażu oczu.

Zanim się umalujesz, pomyśl. Jeśli masz zamiar ubrać się w bluzkę wciągana przez głowę, załóż ją, nim zaczniesz malować twarz. Unikniesz późniejszej gimnastyki przy próbach niezabrudzenia bluzki i zachowania makijażu w stanie nienaruszonym.

Nie rób malarskich eksperymentów, kiedy się śpieszysz. Polegaj na wypróbowanych kolorach i kosmetykach. Najszybszy makijaż to podkład w kompakcie plus tusz do rzęs plus błyszczki.

Fryzurę ułożysz najszybciej okrągłą szczotką pustą w środku. Powietrze przelatuje przez nią na wylot i suszy włosy ze wszystkich stron. Nie próbuj modelować mokrych włosów. Powinny być już w 70 proc. suche. Jeśli masz kręcone włosy, po prostu pokreśl je żelom lub woskiem do modelowania loków. Krótkie proste włosy możesz modnie nastroszyć, dmuchając suszarką i jednocześnie spryskując lakierem.

W końcu zastanów się... dokąd tak pędzisz?

Przyjemności, które mogą stać się uzależnieniem

Ucieczka przed rzeczywistością

Nowy ciuch albo torebka, godzina aerobiku, rozmowa na czacie, to świetne sposoby na poprawienie sobie humoru, ale nie powinny być jedynym lekiem na codzienne stresy. Bo kiedy sięgasz po nie zbyt często, mogą zamienić się w nałóg.

Jeżeli spędzasz kilka godzin w tygodniu na surfowaniu albo co jakiś czas miło porozmawiasz w gadu-gadu ze znajomymi, nie masz powodów do obaw. O uzależnieniu od Internetu mowa jest wtedy, gdy zaczynasz zaniedbywać pracę i bliskich; nie dotrzymujesz terminów, odwołujesz spotkania z przyjaciółmi, zapominasz o imieninach ukochanego, bo trafił ci się ciekawy rozmówca na czacie.

Internet jest szczególnie wciągający dla ludzi, którzy lubią kierować innymi. Ale w prawdziwym życiu nie zawsze jest to możliwe. Sieć daje im poczucie całkowitej kontroli nad sytuacją — można udawać kogoś innego, kierować spotkaniem z

innymi. A gdy jakiś rozmówca nam się nie spodoba, wystarczy tylko kliknąć, by się rozłączyć. Wirtualne znajomości zaspokajają potrzebę intymności osobom, które tak naprawdę bardzo się boją. Prowadząc rozmowę z kimś na łączach, niby się odkrywają, ale nie do końca. Znajomości te nie wymagają od nas również zaangażowania emocjonalnego, łatwiej się je zawiera i zrywa bez przykrości — zupełnie odwrotnie niż w rzeczywistym świecie.

Takie przyjaźnie są płytkie i nie warto dla nich rezygnować z tych prawdziwych. Postaraj się odbudować kontakty z bliskimi. Zaproponuj przyjaciółkom czy partnerowi wspólne surfowanie. Zobaczysz, że we dwójkę czy trójkę czatowanie może być zabawniejsze niż w pojedynkę. Ustal też zasady korzystania z Internetu, np. tylko w piątki, i zainstaluj program, rozłączający połączenia po godzinie czy dwóch.

Kochać mądrze

Porady dziecka dla rodziców

Nic nie jest w stanie zastąpić dziecku miłości rodziców, miłością zaś można zastąpić prawie wszystko. Sprawia ona, że dziecko czuje się ważne, potrzebne, akceptowane i bezpieczne. Budzi w nim radość i chęć życia, jest siłą napędową rozwoju psychicznego i fizycznego, kształtuje charakter.

Czy zawsze miłość rodzicielska czyni tyle dobrego? Tak, jeśli jest to uczucie mądre, prawdziwe. Ale jakiej miłości trzeba się nauczyć, gdyż źle pojęta może dziecko unieszczęśliwić, zaważyć na całym życiu.

1. Nie chroń mnie przed konsekwencjami. Czasami dobrze jest nauczyć się rzeczy bolesnych i nieprzyjemnych.

2. Nie rób z siebie nieskazitelnego ideału. Prawda na twój temat byłaby w przyszłości nie do zniesienia.

3. Nie bądź ślepy i przyznaj, że ja też rosnę. Wiem, jak trudno dotrzymać mi kroku w tym galopie, ale zrób, co możesz, żeby nam się to udało.

4. Nie bagatelizuj moich złych nawyków. Tylko ty możesz pomóc mi zwalczyć zło, póki jest to jeszcze w ogóle możliwe.

„Siewca wyszedł siał...”

Nasza młodzież potrzebuje odejścia od codzienności, możliwości nabrania sił duchowych, żeby radzić sobie z trudnościami dnia dzisiejszego. I właśnie takie spotkania temu służą — tak określiła cele spotkań siostr zakonnych z dziewczętami s. Mirosława Kozioł ze Zgromadzenia Sióstr im. Jezus.

25 października w Landwarowie w domu zakonnych sióstr odbył się kolejny Dzień Skupienia dla dziewcząt. Program zawierał wiele punktów: krąg biblijny, zabawa integracyjna, postać Sł. B. Marii Witkowskiej, śpiew, wspólny posiłek, eucharystia, możliwość sakramentu pokuty. Uczestniczki musiały ze sobą mieć jedynie... dobry humor i dużo chęci.

Odpowiedzi na najważniejsze pytania

Tym razem spotkanie prowadził brat Waldemar Michałowski z zakonu Braci Mniejszych Kapucynów z Kowna. Pochodzący z Krakowa kapłan celebrował mszę świętą i spowiadał dziewczęta. Była to spowiedź nietradycyjna, dziewczęta rozmawiały z księdzem bezpośrednio, a kapłan miał dla nich tyle czasu, ile potrzebowały.

— Cały przebieg Dnia Skupienia miał wymiar nowej ewangelizacji, którą zapoczątkował o. Góra z Legnicy. Jest to nowy sposób ukazania ewangelii, odpowiadającej na pytania nurtujące współczesną młodzież, szczególnie dzisiejsze dziewczęta. Ważne są te spotkania również z powodu ich integracyjnych celów, popartych elementami refleksyjnymi. Upiększamy nasz dom, kaplicę „drogowskazami” — cytatami z ewangelii, które zachęcamy czytać, zastanawiać się nad nimi, analizować ich treść. Na każde spotkanie przygotowujemy rekvizyty, małe drobne rzeczy, które jako pamiątkę dziewczęta zabierają do domu (tym razem były to ziarenka), przy każdym spojrzeniu na nie będą mogły przypomnieć sobie ten dzień, nasze modlitwy i dyskusje — opowiadała s. Mirosława.

Dzieje smaku

Sałatki ziemniaczane

Gotowane ziemniaki pasują do wszystkich warzyw, mięs i ryb, orzechów, ziół, a nawet do niektórych owoców. W supermarketach można już kupić ziemniaki odmiany sałatkowej o zwartym miąższu i „neutralnym smaku”.

Aby ziemniaki miały ładny kształt, po obraniu z łupiny, surowe, pokrój w słupki, trójkąty lub wydrąż kulki i dopiero gotuj. Stracą więcej witamin, ale będą ładniej wyglądały. Białe kolor zachowają, jeżeli po odcedzeniu włożysz je na moment do zimnej wody z sokiem cytrynowym. Proponujemy naszym czytelnikom kilka rodzajów sałatek, a do nich sosy. Można też dodać po prostu śmietanę czy majonez.

Z fasolą

5 ugotowanych ziemniaków,

Czas na modlitwę i refleksję

Fot. archiwum

Zaproszenie do współpracy

Dni Skupienia są znane dla dziewczyn z rejonu trockiego, najczęściej uczestniczek jest właśnie z tych szkół, w których pracują siostry ze Zgromadzenia im. Jezus: s. Mirosława, s. Ewa Piwońska oraz s. Lucyna Kwizdińska — z Landwarowa, Trok, Starych Trok, Połuknia i Szklar.

— Dotychczas nasze spotkania były nieregularne, natomiast teraz, gdy mamy zgodę na pomoc brata Waldemara, na Dzień Skupienia zaprosimy dziewczyny w każdą czwartą sobotę miesiąca. Do współpracy zapraszamy też dziewczyny z innych miejscowości Wileńszczyzny i prosimy o kontakt. Nasz Dom Zakonny znajduje się w Landwarowie przy ul. Pietu 41, tel. 8 528 29 720 — zaprasza do współpracy s. Mirosława.

Dziewczęta, które biorą udział w spotkaniach w Domu Sióstr Zakonnych, zgodnie twierdzą, że te spotkania mają ogromny wpływ na ich życie. Są tu poruszane bardzo ważne dla nich tematy i właśnie tutaj nabierają pewnej odwagi w wypowiedzeniu własnego zdania, ponieważ publiczne wystąpienie dla wielu jest ogromną barierą do pokonania. Kolejny problem to walka z treścią, znajdowanie odpowiednich słów. Pokonują kompleksy, gdy widzą życzliwie do nich nastawione osoby, przełamują wewnętrzne opory. Na tych spotkaniach są dla nich ważne również zasady współpracy:

bawią się, zawierają przyjaźnie. Dziełenie się słowem nie jest łatwe, ale po kilku spotkaniach dziewczęta, szczególnie te, które już kilkakrotnie brały w nich udział, przełamują zahamowania wewnętrzne.

Potrzeba ciszy

Zdaniem s. Mirosławy, młodzież potrzebuje ciszy i chwili zastanowienia się, chociaż dorośli czasem tego nie dostrzegają. Potrzebują poznać siebie i nawet psycholog nie zawsze może służyć tu pomocą.

— Przecież mówić o sobie zawsze jest najtrudniej. Potrafić zażartować ze swych słabości i pomóc sobie. W tym dniu uczą się też modlitwy. Dni skupienia często są dla nich dopingiem, aby czuć nad sobą. Chłopaki często są zazdrośni, że organizujemy Dni Skupienia jedynie dla dziewcząt i ostatnio już poważnie zastanawiamy się nad wspólnymi spotkaniem.

Przyznajmy, że nie zawsze szanujemy młodzież, która częstokroć wstydy się przyznać, nie tylko w swoim środowisku, że jest człowiekiem wierzącym. Potrzebują rozmowy z księdzem na różne tematy, pytania: jak ksiądz myśli... co sądzi na ten czy inny temat... są dla nich niezwykle ważne. Nasze spotkania nie organizujemy po to, by zachęcić dziewczyny do zakonu, pragniemy zachęcić je do poznania Boga, który kieruje życiem każdego z nas — powiedziała na zakończenie s. Mirosława.

Alina Sobolewska

Na postawie prasy polskiej stronę przygotowała Alina Sobolewska

Wracając do wspomnień „Pół wieku z polskim słowem”

Moje 50 lat z dziennikiem

Z polską prasą w Wilnie mam sympatyczny i emocjonalny związek od dawna, a właściwie od jej początków. „Magazyn Wileński”, „Naszą Gazetę”, a obecnie „Nasz Czas” czytuję od ich pierwszych numerów i do dziś otrzymuję dzięki uprzejmości wydających je redaktorów.

Dostęp do „Kuriera Wileńskiego” mam też regularnie dzięki pracownikom Senackiej Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie”.

Zbiory w/w prasy mam „pod ręką” u siebie w domu. Jest to niewyczerpane źródło wiedzy o życiu Polaków zamieszkujących Litwę.

Wiosną tego roku, gdy zaczęły się ukazywać pierwsze wzmianki o szykującym się jubileuszu 50-lecia „Czerwonego Sztandaru — Kuriera Wileńskiego” początkowo miałem mieszane uczucia.

Pierwsza moja refleksja była raczej negatywna. Zaczęłam się zastanawiać czy obecny „Kurier Wileński” powinien się przyznawać do dziedzictwa komunistycznego „Czerwonego Sztandaru” mającego w podtytule „Organ Komitetu Centralnego Komunistycznej Partii Litwy”.

Wszak w jego późniejszych już egzemplarzach można znaleźć sporo paskudnej propagandy sowieckiej i wiele wręcz z dzisiejszego punktu widzenia żenujących wypowiedzi.

Dowiedziano się o „Jureczku”

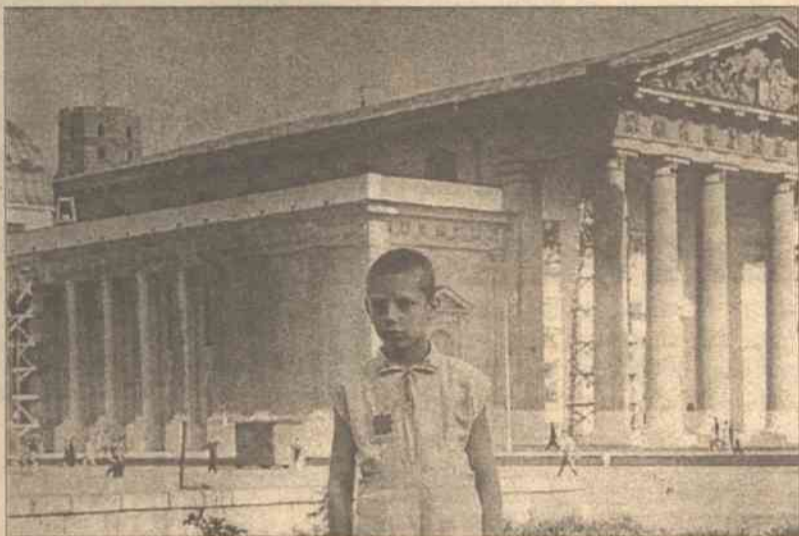
Jak choćby artykuł „Wierność” z 1987 r. napisany przez Broniusa Wertelkę na 70-lecie Milicji Radzieckiej. W artykule tym autor cytuje wspomnienia NKW-dzisty Michaiła Makiejewa o walkach z polską partyzantką. Czytamy tam: „Latem 1944 r. zostają wyzwolone republiki bałtyckie. Makiejew otrzymuje skierowanie do pracy w Litwie Radzieckiej....

Jest tu jeszcze niespokojnie.

Grasuje duża banda „Komara” (Czesława Stankiewicza — przyp. R. M.). Ubrojeni bandyci rabowali sklepy, domy, zabijali mieszkańców...

Widzieliśmy, że jest to dzieło rąk bandy „Komara” oraz osób związanych z nią... Wreszcie nastąpił czas ostatecznej rozprawy z przestępcami. Jak dzisiaj wiemy, ta ostateczna rozprawa to wymordowanie w bestialski sposób w wyniku prowokacji. NKWD prawie całego oddziału współpracujących z nim cywilów Polaków i zastrzelenie z zasadzki samego „Komara”.

Jak należy przypuszczać, takich bestialstw Makiejew miał na sumieniu więcej. Za to państwo doceniło zasługi nieustraszonego stróża porządku publicznego Makiejewa odznaczając go Orderami — Czerwonej Gwiazdy oraz dwoma — Wojny Narodowej. Jak się jednak po latach okazało, nawet ta entuzjastycznie paskudna relacja z wycyznów sowieckiego milicjanta na coś się przydała. Wydrukowana w „Czerwonym Sztandarze” relacja B. Wiertelki stała się dowodem na istnienie w latach 1944-1945 Oddziału Samoobrony

Autor wspomnień przed wyjazdem z Wilna w 1956 roku Fot. archiwum

Wileńskiej AK „Komara” i jedną z podstaw przyznania uprawnień Kombatantkich najmłodszemu partyzantowi z Wileńszczyzny bohaterkiemu „Jureczkowi” — Jerzemu Wideojce. (Przedtem działającemu w III Brygadzie „Szczerbca” — przyp. R. M.). Znając ówczesną rzeczywistość komunistycznej Litwy musimy zrozumieć, że inaczej o niektórych sprawach cenzurowana prasa pisać nie mogła, a polscy jej czytelnicy musieli umieć czytać ją „między wierszami”.

O kowieńskiej polskości

Bardzo ważną sprawą w publikacjach „Czerwonego Sztandaru” była rejestracja przejawów polskiego życia kulturalnego na Litwie, w tym i w Kownie. Gdy w imieniu dość licznej grupy Polaków kowieńskich Wanda z Bukowskich Zotkiewiczowa i Waleria z Grabowskich Walukiewiczowa via Moskwa u litewskich władz wywalczyły kolejno prawo do zaistnienia w Kownie polskich kursów językowych, a potem działającej do dziś „Kotwicy” „Czerwony Sztandar” stał się kronikarzem ich działalności. Tylko dzięki niemu przez ponad 40 lat możemy prześledzić niejako kronikę działalności grupy zapalczyków, którzy przez kilka pokoleń utrzymują polskie słowo na Kowieńszczyźnie.

Redaktorzy „Czerwonego Sztandaru” Jadwiga Kudirko, Alwida Bajor i inni nie opuścili chyba ani jednego występu „Kotwicy” regularnie donosząc o jego sukcesach i za każdym razem podkreślając, że jest to zespół polski. Relacji tych zebrało się już u mnie gruba teka.

Kronikę „Kotwicy” od początku swego istnienia do dziś kontynuują również „Kurier”.

Wątpliwości przysły

Jak na wstępie napisałem przy pierwszych wzmiankach o 50-leciu „Kuriera” miałem pewne wątpliwości co do jego zasadności.

Dziś już raczej ich nie mam. W tym przekonaniu utwierdziły mnie również obszernie wypowiedzi byłych i obecnych pracowników i czytelników „Czerwonego Sztandaru”, a obecnie „Kuriera”. Wszystkie relacje podkreślają entuzjazm, z jakim zostało przyjęte powstanie przed 50 laty jedyne na terenie

ówczesnego ZSRR polskiego dziennika i jego rolę w zachowaniu polskości na Litwie. Wszystkie relacje również wykazują jak wielką rolę spełnił „Czerwony Sztandar” w konsolidacji Polaków na Litwie i zachowania znajomości języka i polskich tradycji. Ze szczególnym wzruszeniem przeczytałem wypowiedź p. Jana Sienkiewicza „Śpieszmy nie tylko kochać” (K. W. nr 134, 11-13.07.03 r.). Autor w niej przywołał Henryka Juchniewicza i Władysława Strumiło, już niestety nieżyjących i Jana Ciechanowicza, który był zmuszony opuścić Litwę. Zgadza się z przedmówcą, że wielka to strata dla wileńskiej prasy.

Miałem zaszczyt ich znać osobiście i darzyć szacunkiem. Może warto też dodać jak wielkie zasługi na tym samym polu położyli Czesław Malewski, Alwida Bajor czy Jerzy Surwiło, którzy rzadko (lub wcale) goszczą na łamach obecnego „Kuriera”. Mogę jeszcze dodać, że wszyscy, z którymi się zetknąłem we współpracy z „Kurierem” zawsze wykazywali dużo serdecznej życzliwości i pomocy w drukowaniu moich historycznych „kawałków” dot. Litwy Kowieńskiej. Są wśród nich również Zygmunt Zdanowicz, Michał Maciewicz, Krystyna Adamowicz, Helena Gładkowska, Czesława Paczkowska i wielu innych, których miałem okazję przez te lata przyznać. I wszystkich z okazji jubileuszu pozdrawiam.

Byłem bohaterem reportażu

Gdy „wybuchł” „Czerwony Sztandar” w 1953 r. byłem uczniem I klasy polskiej szkoły podstawowej nr 19 im. A. Mickiewicza, która mieściła się na ulicy Wilkomierskiej w Wilnie.

Pomimo, iż rodzice i ukochana babcia często jak pamiętam życzliwie się na jego propagandowo sowieckie zabarwienie pojawiał się on również i u nas w domu. Na nim szkoliliśmy się w sylabizowaniu polskich liter, gdyż poza kilkoma wystrzępionymi numerami przedwojennego „Płomyczka” niczego więcej nie miałem.

Jedyną zaś polską książeczką, którą dysponowałem był „Franuś z Pogwizdowa”, jej tekst przepisany i przepięknie zilustrowany w zwykłym kartkowym zeszytce otrzymałem pod choinkę od zaprzyjaźnionej

rodziny pp. Pągowskich. Stąd wniosek, że znajomość czytania i pisania po polsku zawdzięczam również po części lekturze głównie tytułów z „Czerwonego Sztandaru”. Gdy byłem w III klasie, gazeta po raz pierwszy mnie zauważyła osobiście. W relacji J. Sawickiego „Wystawa prac młodych talentów” znalazło się zdanie „Oryginalne są figurki wykonane z plasteliny przez ucznia IIIA klasy 19 szkoły średniej Mackiewiczza”. Nie trzeba podkreślać jaki byłem dumny, że moja murzyńska wioska ulepiona z dużym nakładem znalazła takie uznanie. Gdy w 1956 r. wyjeżdżaliśmy do Polski (jak się później okazało) w naszych bardzo skromnych bagażach mój tata zabrał pokaźną ilość wyciętych artykułów z „Czerwonego Sztandaru” (zachowały się do dzisiaj).

Opieka polityczna Miecia

W 1972 r. powstała inicjatywa nawiązania współpracy na polu szkolnictwa pomiędzy Litwą a Polską. Byłem już wtedy po maturze pracownikiem Warszawskiego Pałacu Młodzieży. Działające przy wileńskim samorządzie Towarzystwo „Wiedza” i Pałac Młodzieży wymieniły delegacje („Współpraca pedagogów” (Cz. Sz. nr 161 12.07.1972 r.). W wyniku zawartego porozumienia do Warszawy przyjechała polsko-litewsko-rosyjska grupa studentów Studium Pedagogicznego z Nowej Wilejki pod kierownictwem dyr. Karwowskiego i opieką polityczną Miecia (nazwiska nie pamiętam) jak to wtedy było w zwyczaju, ale przyznającego się do polskiego pochodzenia. Dyrektor Pałacu Młodzieży Jerzy Berek znając moje sentymenty, doświadczenie turystyczne i znajomość języków rosyjskiego i litewskiego zlecił mi opiekę nad tą grupą gości. Prawie dwutygodniowy pobyt w Polsce był dla mnie i dla przyjezdnych wielką przygodą. Polityczne zapędy „pedagogiczne” Miecia z obopólnym pożytkiem udało się wyhamować, goście mieli sporo niespotykanej jak na tamte czasy swobody i wyjechali bardzo zadowoleni. Nie obyło się też bez sytuacji humorystycznych. Przez cały okres pobytu w kontaktach używałem jedynie języków polskiego i rosyjskiego. Do znajomości litewskiego przyznałem się dopiero na uroczystym pożegnalnym bankiecie. Do dziś pamiętam konsternację urodziwych Litwinek, które podczas całego pobytu w Polsce nieźle sobie dworowały nie zdając sobie sprawy, że mogą je rozumieć. Jak się potem okazało, Miecio, mimo że „członkiem partii”, stanął na wysokości zadania, nikomu mimo różnych wybryków podopiecznych nie nabrudził, a nas gdy przyjechalibyśmy na Litwę jako gospodarz w Nowej Wilejce przyjął serdecznie i iście po królewsku, jak na tamte głodne czasy.

Rewanż w barwach narodowych

Z Litwy przyszło zaproszenie do rewanżowej wizyty z zaznaczeniem, że mają przyjechać zespoły z pol-

skim programem artystycznym. W Pałacu Młodzieży rozpoczęto próby i przygotowania. Mnie przypadł w udziale zaszczyt koordynacji tych przygotowań. Kierownik Teatru Młodych z pochodzenia lwowiak p. Kamiński za moim podszepciem za podstawę swojego programu obrał bardzo wtedy popularny w Polsce spektakl patriotyczno-muzyczny „Dziś do ciebie przyjść nie mogę”, a szefowi choreografii p. Gąsiorowskiemu, gdy mnie zapytał o narodowe barwy Litwy bez namysłu palnąłem przedwojenne, a nie obowiązujące wtedy sowieckie. Nikt na szczęście nie wpadł na pomysł, aby nasz program ocenzurować i tak po zmianie kół na szerokie tory, drobnym incydencie z walizką nieocenzurowanych taśm magnetofonowych na granicy, taszcząc instrumenty muzyczne i kilkunastokilogramowe magnetofony wyładowali w Wilnie. Przyjęto nas bardzo serdecznie, a „Czerwony Sztandar” (nr 161, 12.07.1972 r.) zamieścił anons „Na scenie — Teatr Młodzieżowy z PRL”, anons był jedyny i bardzo enigmatyczny, bo na naszym pierwszym występie pod Górą Zamkową w Pałacu Pionierów szczególnie w pierwszych rzędach „oficjeli” zapanowała niebywała konsternacja. Po zapowiedzi konferansjera przy dźwiękach z głośników „Jeszcze Polska nie zginęła” wybiegła grupa polskich AKowców w mundurach, rogatywkach i z biało-czerwonymi opaskami. Gdy jeszcze do tego balet wyciągnął nagle na zakończenie ogromne szfyonowe chusty w litewskich przedwojennych kolorach narodowych, na widowni zapanował niebywały entuzjazm. Obserwując z boku pozieleniałe twarze „oficjeli” poczułem życiowe „pięć minut” i złośliwy chichot historii, że mnie wilniukowi z urodzenia, który musiał opuścić to miasto udało się choć na trochę przywieźć polskie symbole z powrotem. Dalszych występów nie można było odwołać ani spacyfikować programu, bo ich zapowiedź dzięki „Czerwonemu Sztandarowi” już poszła w ludzi. W nocy co prawda w naszym hotelu na II piętrze poleciało kilka szyb, przeproszono nas za nieznaną sprawców i chuliganów, nikomu nic się nie stało, a dla nas był to też swoisty „dowód uznania”. Ostatni występ mieliśmy u „Kolejarzy”, na który, jak mi potem relacjonowano, sporo ludzi przyjechało taksówkami nawet z głębi Litwy i chciało oglądać nawet na stojąco. Osobiście poznałem wtedy wielu wspaniałych ludzi, z którymi udało mi się do dzisiaj zachować sympatyczne kontakty, w tym i tych, którzy i dziś świętują 50-lecie „Kuriera”.

Jak z powyższego dosyć z przydługiego tekstu widać i ja osobiście też miałem dzięki Jubilatowi sporo emocji i niezapomnianych przeżyć. Oficjalne władze w wyniku naszej wizyty na długie lata zaprzestały „drużby”, mną, jak się po latach okazało, interesowali się UB-cy bo jak się należy domyślać i w naszej grupie znaleźli się „obserwatorzy”.

Ryszard Mackiewicz
Warszawa

...racz Im dać, Panie!

Światłość wiekuista

W dżdżysty listopadowy dzień, gdy modlitwa była zakończona zacisnęła w rękach czapkę i ukląkł chyląc się powolutku przy jej grobie.

Już niedługo masz czekać, rzekł, przyjdę do ciebie... Za miesiąc...

Ma prawie siedemdziesiąt lat, nie dziwo, pewnie zmysły postradał, przecież tak niespodziewanie wszystko się stało, młodsza była — słycać było rozmowy sąsiadów, którzy przyszedli pomodlić się za duszę Zmarłej w miesiąc po śmierci. Para była ładna. Śpiewali razem. Klócili się czasami, a to z wielkiej miłości...

Urlop żołnierza

Poznali się na feście św. Bartłomieja.

Za wzorową służbę w wojsku on otrzymał urlop, a w stronach rodzinnych już dużo się pozmiało, więc wyruszył, by je zwiedzić. Rozpoczął od wypadu na fest do pobliskiego kościoła. Śliczny letni dzień przystakował zamiarom.

Młodzież z różnych okolic roita się przy kościele i grzmiała dźwięcznym śmiechem, żartami. Wprowadzało to nowo przybyłych w dobry nastrój.

Ona wyróżniała się spośród wszystkich dziewczyn. Bluzeczka biała, nakrochmalona, spódniczka czarna plisowana, loki jasnych włosów spadały na plecy, śpiewała.

A pieśń w jej wykonaniu zachęcała wszystkich do zabawy, do święta. Oho, honorowa, pomyślał, ale ja też lubię śpiewać.

Pośpiewamy! I ruszył podbijać serce dziewczyny. Za mało czasu było, by szczęście trwało wieczność, więc się rozstali i każdy swoją łezkę tęsknoty wziął do siebie, do serca.

Została panna w smutku. On odjechał do jednostki wojskowej. Tymczasem do panny zaczął swatać się pewien przystojniś. Po co w oczy lezie, gniewała się.

...Schudła, zbladła, nikt nie mógł jej dogodzić. Co z nią się stało, z takim zachowaniem starą panną zostanie. Nie była taka, ostatnio się bardzo zmieniła. Rodzice niepokoiili się z powodu swej córki.

Czas leciał.

Wybiega na ganek: "Listonosz idzie, listonosz do nas... list niesie. List od..., z... Nie powiem!"

Uciekla nad rzekę, ukryła się

w wysokich trawach. Jakiż świat piękny! Odstłuzyl! Wraca! Chce ze mną się spotkać. Taki chłopak. Pojadę!

Radość ze spotkania była ogromna.

Pewnie miłość do nas zawitała. Na Nowy Rok róbmy wesele! Zgoda.

Po weselu, po zabawie...

Jej rodzice wyjechali do Polski. Ona została z nim, na ojcowiznie. On nie mógł swej matuli, owdowiałej w młode lata, samej tu zostawić. Całe swe życie ofiarowała dzieciom, podupała na zdrowiu.

Młoda rodzina zamieszkała na chutorze. Doczekali się dzieci. Wychowywali swoje latorośle w szczęściu i miłości. Dzieci wyrosły, opuściły dom rodziców. Na starość zostali we dwójkę. Często odwiedzały ich dzieci i wnuki.

Dziadek zaprzęgał konia, zaścielał kapą wóz i wioził wnuków do sklepu po cukierki, po smakołyki. A pod czułym patronatem kochanej babci wnuki mogły wypić się świeżym powietrzem, upijać się świeżym mleczkiem, biegały w podwórku świecąc białymi główkami.

Dziadek uczył ich jak kosę trzemać, gwoździe wbijać. W życiu wszystko się przyda — umieć, na plecach nie nosić!

Moja gwiazdeczka

I tu raptem przykra wiadomość. Nie do wiary, zmarła niespodziewanie wieczorem w szpitalu.

Nie uwierzył. Matka do Polski wyjechała, kłamiecie! Tylko nogę jej krowa skaleczyła, od tego nikt nie umiera!

Rozpoczęły się przygotowania do pogrzebu. Nieprzytomny chodził przez całą noc.

Milczał, a od czasu do czasu podchodził do córki: "Nie rozżalał się, kłamią, pewnie pomyłka... Ona młoda, to ja musiałem..." Uciekał na podwórko.

Przywieźli nieboszczkę. Na widok trumny odmówiły mu nogi, padł na ziemię, kurczył się z bólu i wołał "Nie może być, nie może tego być!!!"

"Tato, opanuj się" — córka próbowała zatrzymać histerię owdowiałego ojca. Nic nie chciał słyszeć, nie dawał się uspokoić. Całował nieboszczkę w nogi, ręce, płakał.

Już przydą do nas tylko w snach...

Fot. archiwum

Później siedział przy trumnie, drżały mu mocno ściśnięte wargi... "Moja najmilsza, moja gwiazdeczka, zgasła jak świeca" — szeptał...

W samotności

Po pogrzebie załamał się. Nie ciekawiło go życie. Przesiadywał w kuchni całe doby w milczeniu i samotności.

Córka odwiedzała go raz w tygodniu. "Jedziemy do mnie, tato, tam wygodnie, ciepło, bo ojciec nawet sobie w piecu nie pali, zima tu ojca zaśnieży. Choćby coś ciepłego na obiad spożywał" — namawiała. Odpowiadał: "Ja syty, a w piecu napalę, gdy zmarzę. Tu mama przychodzi, obcuje ze mną, widzę ją, chodzi po kuchni. Jak mogę opuścić ten dom, nasz z mamą dom!"

Wczoraj przychodziła, na mnie narzekała, że nie wyspałem kurom jęczmienia".

"W takim wypadku zabiorę ojca do siebie chociażby na kilka dni" — mówiła córka.

"Nie, nie pojedę, dusza jej wtedy stąd ucieknie, a tak będzie ze mną przebywała dopóki będę żył na tym świecie. Z rana widzę ją przy piecu, placki szykuje mi na śniadanie..." — nie ustępował.

"Tato, czyżbyś zmysły postradał?! Tak nie bywa."

"Bywa, córuś, bywa — odpowiadał. — Jej chusteczkę, co nosiła, przy sobie trzymam, już szybko

pójdę do niej i jej przekażę. Ty się nie gniewaj, nie pojedę, dziękuję ci za czułe serce, moja córuś, ale chcę umrzeć tu. Dam sobie radę.

Coś mi serce często boli, prędko umrę, pochowajcie przy mamie."

Szkoda było ojca zostawiać samego, ale na siłę nie mogła go z sobą zabrać. Pamięć — to święta rzecz.

Drożdżowe... z rodzynkami

Zbliżało się święto Bożego Narodzenia.

W przeddzień święta pojechała do ojca. "Jedziemy na święto do mnie, tato, miasto ślicznie płonie neonami, świątecznymi choinkami, odmieńmy nieco nastrój" — zachęcała.

"Córeczko, przez całe życie w tym domu święto Narodzin Chrystusa z twoją śp. matulą obchodziliśmy, łamaliśmy się opłatkiem przy wigilijnym stole, tu ciasta szykowała drożdżowe z rodzynkami, kisiel..."

Ty do mnie przyjeżdżaj z dziećmi, choineczkę z lasu przyniosę, sianka na stół naścielę!"

"Dobrze tato, w piecu napalimy! Zrobię Wigilię, upieczemy ciasta..."

Jesteś nam bardzo potrzebny, kochamy cię, do zobaczenia!"

Odprowadził ją tym razem za schody i pożegnał się czule, jak ni-

gdy przedtem. "Do zobaczenia, kochane dziecinko, do szybkiego zobaczenia!"

Dzień minął w przygotowaniach wigilijnych. Chciało się wypaść najlepiej, nieco załagodzić emocje domowników po niedawno przeżytej utracie kochanej żony, matki, babci — gospodyni domu. Nie wystarczyło dnia, bo "bułki rosły" w brytfannach i piekły się do godziny trzeciej w nocy.

Święto bez choinki

Jakaś trwoga przeszkadzała skupić się, niczym pajęczyną opętana głowa była ciężka i obojętna do wszystkiego. Naszykowane dania wigilijne starannie układała do reklamówek, drożdżówki z rodzynkami — to był największy rarytas dla ojca na Gwiazdkę, udały się pyszne.

Tej nocy nie mogła spać. Przemęczenie, myślała, ...pierwsza Gwiazdka bez mamy, po święcie "odeśpię" wszystkie zaległości.

Telefon przerwał ciszę, zagrział jak dzwon. "Halo, hallo, kto mówi? Co, co, co się stało?!". "Twój ojciec nie żyje." "Kto nie żyje... Kto nie żyje!!! Znalezli po nocy. Zmarł na serce, śpiesz się! Rozpoczną się święta, nic nie załatawisz!"

Śnieg sypał, hulała zamieć. Drogę zawieje, zastanowiła się na chwilę, pozbiierała się w garść, wyjechała "na Gwiazdkę" do ojca z wigilią w bagażniku.

Opłatek w Boże Narodzenie

Gałązki świeżo ściętej jodły zaścielały schody domu, w oknach migotał ogienek gromniczki i zapach topniejącego wosku. Na środku pokoju stała trumna ze zwłokami zmarłego. Krzyż z płomykami świec zamieniał w tym roku świąteczną jodłę z lampkami w domu bez gospodarzy.

Opłatek podzielony był pomiędzy składającymi kondolencje z powodu śmierci Ojca.

W Boże Narodzenie umierają bardzo zasłużeni u Pana — pocieszała ją. Chciał do niej i poszedł opłatkiem się podzielić...

W drugim dniu świąt bożonarodzeniowych parafia modliła się za zmarłą duszę, za świętą pamięć, za wieczne odpocznienie...

Teresa Markiewicz

Zapalmy znicze

Nie przyjdźmy z niczym,
zapalmy znicze,
przynieśmy miłość w sobie.
Uchylmy głowy,
powiedzmy słowo
dla tych... co w grobie.
Nie bądźmy srodzy,
my jeszcze w drodze
do nich idziemy.
Czas wyrwie z ramion,
lata nas złamają,
też tam będziemy.
Dzielmy się słowem,

przyjdźmy tu znowu
do przyszłych braci.
Jakby człek nie żył,
w co by nie wierzył,
wszystko potraci!
Nie przyjdźmy z niczym,
zapalmy znicze,
pacierz przynieśmy w darze.
Łzy wiatr osuszy,
krzyż zjedna dusze,
Jak przed ołtarzem.

Zita Kodis

Składanie kwiatów w miejscach pamięci narodowej przez pracowników placówki dyplomatycznej i urzędu konsularnego RP w dniu 1 listopada 2003 roku

Cmentarz na Rossie w Wilnie — godz. 17.00
Nowa Rossa — godz. 17.15
Cmentarz Antokolski — Pieta — godz. 17.30
Cmentarz Antokolski — Kwaterna Wojskowa — godz. 17.40
Cmentarz Kalwaryjski, Wilno — godz. 11.30
Cmentarz Bernardyński, Wilno — godz. 11.00
Ponary — godz. 11.00
Nowe Ponary (Pomnik Powstania Listopadowego) — godz. 10.30
Kolonja Wileńska — godz. 11.00

Troki — Kwaterna Wojskowa — godz. 11.00
Orany — Cmentarz — Kwaterna Wojskowa i pomnik przy kościele — godz. 11.00
Gliniszki — godz. 11.00
Dubinki — godz. 11.30
Święciany — Kwaterna Wojskowa — godz. 11.00
Nowe Święciany (i miejsce pamięci przy drodze do N. Święcjan) — godz. 11.30
Zulów (Dąb Marszałka Piłsudskiego) — godz. 11.45
Niemenczyn — Kwaterna Wojskowa — godz. 11.00

Komentarz

Uczyć się oszczędzając

Studiować warto. Do wszystkich walorów nauki na wyższych uczelniach doszedł jeszcze jeden — realnie można mniej zapłacić za studia. Osiąga się to poprzez skorzystanie z ulg podatkowych przewidzianych w Ustawie o dochodach mieszkańców z dnia 2 lipca 2002 r., obowiązującej od 1 stycznia 2003 r. („Kurier Wileński” z dn. 16.10.2003 „Ulg podatkowe”).

Osoby ubiegające się o uzyskanie wyższego wykształcenia i/lub kwalifikacji, oraz doktoranci i aspiranci sztuki, mogą od swoich dochodów rocznych odpisać wydatki na naukę i otrzymać zwrot z tytułu nadpłaconego podatku dochodowego. Wyższe wykształcenie w myśl komentarzy ustawodawcy — to wykształcenie uzyskane po zakończeniu podstawowych lub ciągłych studiów na litewskiej wyższej uczelni lub równorzędnej uczelni zagranicznej. Dlatego z takiej ulgi mogą też skorzystać osoby (obywatele RL) studiujący na wyższych uczelniach np. w Polsce. Nie ma tu znaczenia tryb studiów, czyli mogą to być zarówno studenci

studiów dziennych, jak i zaocznych czy wieczorowych. W dodatku uczelnia niekoniecznie powinna posiadać status uniwersytetu (może być kolegium). Nie gra roli też stopień wykształcenia — czy to bakałarz, czy magister. Aczkolwiek podatek dochodowy nie mogą odpisać osoby studiujące w szkołach wyższych (w tym też konserwatorium), po zakończeniu których uzyskuje się wykształcenie pomaturalne.

Jeżeli za naukę zapłacono np. zaciągając kredyt studencki (udzielony przez instytucję kredytową), to od dochodów może być odliczona spłacona w danym roku kalendarzowym część takiego kredytu. Taka ulga jest stosowana niezależnie od momentu zaciągnięcia kredytu i terminu jego spłaty. Jest to ważne, gdyż osoba nawet po zakończeniu studiów jeszcze przez kilka lat spłacając resztę kredytu, będzie mogła odpowiednią jego częścią zmniejszyć swoje dochody do opodatkowania.

Nie każdy student ma pracę czy inne źródła dochodów, od których można odliczyć wydatki na naukę.

Nieraz sponsorami studiów są rodzice. Ustawodawca więc wprowadził inną możliwość skorzystania z ulgi podatkowej, a mianowicie, jeżeli osoba studiująca ma nie więcej 26 lat i jako płatnik podatku nie posiada żadnych dochodów, bądź nie posiada możliwości odpisu od dochodów w/w opłat za studia, takie wydatki od dochodów może odliczyć też któryś z rodziców (bądź nawet obaj) lub opiekunów.

Np. 24-latek w 2003 r. otrzymał 12 000 Lt dochodów z tytułu wynagrodzenia (czyli zarabiał miesięcznie 1000 Lt brutto). Przez ten czas obliczając jego wynagrodzenie „na rękę” odliczono mu 3 480 Lt rocznej nieopodatkowanej sumy dochodów (czyli 290 Lt x 12). W ciągu tego roku zapłacił za swoje studia 4 000 Lt. Suma dochodów opodatkowanych, od których jest liczona granica 25 proc., wynosi 8 520 Lt (12 000 – 3 480). Od tej sumy wylicza się 25 proc., czyli 2 130 Lt (8 520 x 25/100). Właśnie tyle może odliczyć student od swoich dochodów rocznych i przeliczyć podatek dochodowy, składając w inspekcji podatkowej roczną de-

klarację dochodową. Kwotę zaś 1 870 Lt (4 000 – 2 130), z której nie może skorzystać student, może odliczyć od swoich dochodów jeden z rodziców (bądź obaj rodzice) lub opiekun, składając swoją roczną deklarację dochodową. Oczywiście tak będzie pod warunkiem, jeżeli ta suma wydatków nie przekracza ustalonej w ustawie granicy 25 proc. dochodów pomniejszonych o kwoty, wskazane w art. 21 p. 3 niniejszej ustawy. Po spełnieniu niezbędnych warunków mogą spodziewać się zwrotu podatku z tytułu opłat za naukę w wysokości 1320 Lt.

Warto pamiętać, że składając roczną deklarację dochodową, należy załączyć też dokumenty, potwierdzające wniesienie opłat za studia oraz zaświadczenia uczelni potwierdzające otrzymanie tych opłat. Jeżeli za studia zapłacono zaciągając kredyt, do deklaracji załącza się też umowę z instytucją kredytową, a także dokumenty potwierdzające zwrot kredytu oraz zaświadczenie instytucji kredytowej o jego otrzymaniu.

Andrzej Orłowski

Lososie wracają do rodzinnych brzegów

Geografia przesiedleńców

Co jesień z dalekich mórz lososie wracają do Żejmiany na swe tarliska. W pobliżu Podbrodzia znajduje się niezwykle przedsiębiorstwo. Powierzchnią produkcyjną są stawy. Żejmianska filia Państwowego Badawczego Centrum Hodowli Ryb i Rybołówstwa jest unikalnym zakładem hodowli ryb lososio- wych. Poprosiliśmy zast. dyrektora centrum Sauliusa Bukauską, aby opowiedział o jego działalności.

— Nasze centrum — mówi Bukauskas — zajmuje się hodowlą ryb lososio- wych w państwowych zbiornikach wodnych. Według programu roku bieżącego wypuszczono już 200 tysięcy ryb.

— Jaka jest geografia przesiedleńców?

— W rejonie święciańskim są to jeziora Mażalata, rzeczka Lakaja, podbrodzki zbiornik wodny. Wypuszczamy dużo ryb w rejonach wileńskim, małackim, szyrwinckim i praktycznie w całej Litwie.

— A do samej Żejmiany, z której wody korzystacie?

— Rzeczywiście, wszystkie stawy o powierzchni około 500 ha na-

pełnione są wodą z tej rzeki. Ale do niej naszych ryb nie wypuszczamy. Przyczyna jest prosta, mianowicie obawiamy się zmiany genetycznej struktury miejscowej populacji lososia, która kształtowała się w dorzeczu Żejmiany. Sztucznie rozmnażane ryby różnią się pod względem genetycznym od dzikich. Najważniejsze zaś jest to, że Żejmiana należy do niewielu rzek, gdzie jeszcze zachowała się naturalna populacja lososia Morza Bałtyckiego, na którą nie wpłynęło sztuczne rozmnażanie. Jest to rzadkość. Właśnie taka populacja pomoże w przyszłości w odbudowie ławic lososia w tych rzekach, gdzie on znikł lub znika. Wszak w okresie rozwoju i wzrostu tych ryb zachodzi określony proces fizjologiczny. Ryba pamięta miejsce, gdzie się urodziła i rosła.

— Czy celowa jest sztuczna hodowla ryb?

— Czym mogą być rybki o wadze 20-30 gramów w otwartym zbiorniku wodnym. Pokarmem dla szczupaków w większości przypadków. Dlatego budujemy centrum hodowli lososio- wanych. Wartość obiektu wynosi 6 mln litów. Gdy będziemy wypuszczali na wolność rybki o wadze 200-300 gramów, można być pewnym, że wrócą one do rodzinnych brzegów.

— Czy hodujecie ryby innych gatunków?

— Hodujemy i przekazujemy do wypuszczenia we wszystkich prawie zbiornikach wodnych Litwy karpia, głowacę. Tylko szczupaków w tym roku wypuściliśmy 40 mln. A zamierzaliśmy zaledwie 25 mln. Przystąpiliśmy do hodowania również raków litewskich. Mamy jeszcze wiele innych planów.

Zenon Samulewicz

W rejonie święciańskim

Szukają i znajdują

Pracowniczka filii święciańskiego oddziału Giełdy Pracy w Podbrodziu Aida Stelmokienė przytacza takie dane — poziom bezrobocia w rejonie wynosi 13,3 proc., w Podbrodziu obniżył się on do 6,9 proc. Wyjaśnia, że sprzyjały temu przyczyny zarówno obiektywne, jak i subiektywne.

Do obiektywnych należy istnienie w mieście wielkiego zakładu „Intersurgical”, fabryki tektury, jak też instytucji wojskowych, leśnictwa oraz dobry dojazd do Wilna i Niemenczyna, gdzie działa sporo organizacji przemysłowych i budowlanych. Na przykład w gminach maguńskiej i podbrodzkiej bezrobocie wynosi odpowiednio 10 i 11,7 proc.

Czynnikami subiektywne dotyczą wzajemnych stosunków ludzkich. Pracownicy filii utrzymują rzeczowe i wzajemnie korzystne kontakty z kierownikami fabryki tektury Albinasem Zakaraskasem, firmy „Monblana” Henrikasem Marcinkevičiusem, organizacji budowlanej „Gradacija” Gerardem Kowa-

lewskim, starostą miasta Kazimierzem Biepierszczem.

Sporo osób zatrudniło się w fabryce tektury ze skierowaniem giełdy.

Ostatnio właścicielka przedsiębiorstwa indywidualnego Jadwiga Kulikowa poprosiła o skierowanie dwóch pracowników.

Program robót publicznych znacznie łagodzi bezrobocie. Jest on korzystny zarówno Gieldzie Pracy jak i pracodawcom. Naturalnie również bezrobotnym. Wszak w ciągu umówionego okresu giełda pokrywa połowę wynagrodzenia.

Szczególnie z tego korzystają kierownicy starostwa. Tylko dzięki robotom publicznym uprzątnięto ulice miasta.

Do obniżania bezrobocia w mieście przyczynia się inicjatywa samych podbrodzian. Bardziej aktywniej poszukują nowych miejsc pracy. Chętnie zgadzają się na przeszkolenie, nabycie niezbędnego zawodu. Szukają i znajdują swe miejsce w życiu.

Zenon Samulewicz

Według danych Departamentu Statystyki

Litwa wyprzedziła Estonię

Sprzedaż w przemyśle litewskim w ciągu trzech kwartałów br., w porównaniu z tym samym okresem 2002 r., wzrastała prędzej niż w Estonii.

Według danych Departamentu Statystyki, w styczniu-wrześniu, w porównaniu z tym samym okresem 2002 r., przedsiębiorstwa przemysłowe Litwy sprzedały o 15 proc. produkcji więcej, Estonii — o 9,9 proc. więcej. Sprzedaż w przemyśle Łotwy w ciągu 9 mie-

sięcy zostanie opublikowana później. We wrześniu, w porównaniu z wrześniem roku ub. wzrost przemysłu litewskiego wyniósł 19 proc., w Estonii natomiast 12,2 proc.

Ceny produkcji sprzedanej przez wytwórców w ciągu roku (we wrześniu w porównaniu z wrześniem 2002 r.) na Łotwie wzrosły o 2,8 proc., w Estonii i na Litwie obniżyły się odpowiednio o 0,2 i 2,5 proc. (BNS)

Plus minus

40-milionowa renowacja

Wileński Centralny Dom Towarowy, który w ubiegłym roku został zamknięty na rekonstrukcję — wkrótce ma otworzyć swoje podwoje.

Pięciopiętrowy WCDDT — jeden z największych kompleksów handlowych w centralnej części miasta — będzie mieścił około 100 różnorodnych sklepów. Renowacja Domu kosztowała około 40 mln. Lt.

W „Achemie” własna elektrownia

W czwartek w Janowskiej Fabryce Nawozów Azotowych „Achema”, należącej do koncernu „Achemos grupė”, zaczęła działać elektrownia, do której zainwestowano 35 mln Lt.

„Jest to bardzo ważny krok na drodze przejścia do całkowitego zaopatrzenia się we własną energię elektryczną” — powiedział prezydent koncernu „Achemos grupė” Bronislovas Lubys. Siłownia o mocy 22 megawatów w energię elektryczną i parę będzie zaopatrywała oddziały „Achemy”, natomiast zostanie przerwana działalność oddziału dostarczającego parę, podała „Achemos grupė”. Nowa siłownia pokryje blisko 50 proc. zapotrzebowania przedsiębiorstwa na energię elektryczną, a zapotrzebowanie na parę zostanie zaspokojone całkowicie. Koszty elektrowni zwrócą się po upływie 2,5 lat.

Wyników nie ma

Po 2 tygodniach od spotkania negocjatorów rządu litewskiego i rosyjskiego koncernu gazowego „Gazprom” nie jest jeszcze jasny finał sprzedaży 34 proc. akcji spółki „Lietuvos dujos”.

„Odbywa się uzgadnianie umowy, ale wyników jeszcze nie ma” — powiedział doradca premiera Sauliusa Spečius. Doradca ministra gospodarki i kierownik negocjatorów Nerijus Eidukevičius po rozmowach, które odbyły się po 15 października w Wilnie, zaznaczył, że „Gazprom” powinien nadesłać po tygodniu odpowiedź, czy zgadza się ze sformułowaniami umowy, jaką zaproponował rząd Litwy. Według nieoficjalnych źródeł, wtedy nie porozumiano się ostatecznie w sprawie regulowania cen gazu dla wolnych użytkowników.

Badanie w sprawie „Švyturys-Utenos alus”

W czwartek Rada Konkurencji postanowiła podjąć badanie w sprawie nadużywania przez lidera na litewskim rynku piwa — spółki „Švyturys-Utenos alus” dominującej sytuacji na rynku.

Trzy litewskie spółki browarniane „Kalnapilio-Tauro grupė”, „Gubernija” i „Ragutis” oraz spółka „Norfos mažmena” oskarżają lidera na krajowym rynku piwa o nadużywanie dominującej pozycji na rynku piwa i poprosiły Radę Konkurencji o zbadanie, czy lider rynkowy nie narusza ustawy o konkurencji. (Inf. w.l., BNS)

Drogo skupujemy złom metalowy. Większą ilość wywozimy swoim transportem.

Tel. 8 672 37733.

(Zam. 187)

Sprzedam bierwiona.

Tel. 8 380 41446,

8 681 18610

REKLAMA

Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne prezentują **co sobotę na antenie Radia Znad Wilii w godz. 8:00-9:00** program o najnowszych książkach, podręcznikach, pomocach naukowych oraz konkurs z atrakcyjnymi nagrodami.

WYDAWNICTWA SZKOLNE I PEDAGOGICZNE

ZNAD WILII
103.8 FM

(Zam. 410)

Licencjonowany salon
PARADIZĖ

Umieszczanie kolczyków w pępku, nosie, na języku, in.
Tatuaże
Permanenty makijaż
5 lat bez codziennego makijażu

Vilnius, Senamiestis, Totorių g. 15
Tel. (8-5) 261 4120 www.paradize.lt

(Zam. 476)

Dodatki do telefonów łączności komórkowej

Hurt i detal
500 pozycji akcesoriów

Naprawa telefonów
UAB "PHELASIA & CO"
Vilnius, Skrobly 31,
tel./faks: 233 25 83, 216 22 16
Kaunas, Savanorių pr. 222, tel. (8 37) 31 00 53

(Zam. 007)

Centrum szkoleniowe

uprzejmie zaprasza na stałe kursy profesjonalnego wizażu i kosmetyki, manicure, fryzjerów szerokiego profilu.

Gedimino pr. 2/1,
tel. (8-5)212 45 03.

Kaprixas

(Zam. 106)

vesida SPINTU PASAULIS

- Szafy z przesuwanymi drzwiami
- przepierzenia
- Meble niestandardowe

produkcja • projektowanie • dostawa

Vytauto g. 8/7, tel. 260 82 52;
Zirmūnų g. 27, tel. 276 09 71;
„Statybų alėja“, Ukmergės g. 250;
„Pasidaryk pats“, Viršuliškių g. 42, tel. 242 42 43;
„Skraja“, Naugarduko g. 55a, tel. 233 32 90.

(Zam. 471)

Bardzo tanio! SPRZEDAJEMY PRALKI

nowych modeli produkcji niemieckiej (prawie nowe i z defektami spowodowanymi podczas transportu) MIELE, SIEMENS, BOSCH. Dostarczamy i instalujemy bezpłatnie. Firma tanio, jakościowo i szybko naprawia pralki i kuchenki elektryczne.

Gwarancja - do 2 lat. (Zam. 440)

Vilnius, tel. (8-5) 241 12 12, 8 671 54893, 8 687 48329

Wynajem autokarów

SOFINA

Usługi transportowe, turystyczne

Vilnius, tel. 242 64 40 (Zam. 030)

DOM KULTURY POLSKIEJ W WILNIE

Vilnius, Naugarduko 76,
tel. 370 5 233 36 63, 233 68 14,
fax 233 35 96,
e-mail: info@polskidom.lt,
http://www.polskidom.lt

HOTEL Polonez

Noclegi dla grup od 25 Lt!

- ★ restauracja
- ★ 5 sal konferencyjnych
- ★ sala koncertowa
- ★ organizacja imprez, zabaw itp.

ATRAKCYJNE WARUNKI
NAJNIŻSZE CENY

(Zam. 408)

Polsko – Litewskie Biuro Tłumaczeń "HALITEKSA"

oferuje jakościowe i profesjonalne tłumaczenia tekstów ekonomicznych, prawniczych, bankowych, technicznych i innych we wszystkich językach europejskich.

Zapewniamy wysoką jakość po niewygórowanych cenach oraz ścisłą współpracę z klientem.

Tel. biura: 275 68 62, tel./fax: 275 03 34; E-mail: haliteksa@delfi.lt, halinawilczewska@takas.lt. Adres biura: Vilnius, Kalvarijų 88 - 7.

(Zam. 408)

GABINET STOMATOLOGICZNY dla dorosłych i dzieci

- ▲ Leczenie, plombowanie i protezowanie zębów
- ▲ Zdjęcia rentgenowskie
- ▲ Estetyczne plombowanie zębów
- ▲ Ortodoncja — korekcja krzywych zębów oraz zgryzu
- ▲ Ortodontyczne leczenie krzywo wyrosniętych zębów oraz zgryzu
- ▲ Usuwanie kamienia nazębnego
- ▲ Wybielanie zębów w ciągu 30 min.

Vilnius, A. Juozapavičiaus g. 6a, tel. 272 391 3.
(Czas pracy: od godz. 8.00 do 20.00, w soboty — od 9.00 do 13.00.)

(Zam. 406)

UAB ŽYBARTUVA proponuje:

- ◆ Nagrobki granitowe
- ◆ Elementy granitowe wystroju wnętrz
- ◆ Kominki, parapety, schody, blaty kuchenne
- ◆ Produkcja wg zamówień indywidualnych i z poradą specjalistyczną
- ◆ Duży wybór, wysoka jakość

CENY PRODUCENTA UDZIELAMY ZNIŻEK: Vilnius, Kirtimų 11, „Paminklų turgus“, (8 5) 260 26 66
Zakład produkcyjny: Baltoji Vokė, Durpininkų 1b, tel. (+370 380) 43 328

(Zam. 353)

Centrum lecznicze „Santaura“

Doktorzy nauk medycznych (Urolog, proktolog, dermatowenerolog, ginekolog)

Wszelkimi, anonimowo, dokładnie badają, skutecznie leczą: impotencję, zapalenie gruczołu krokowego, wszystkie schorzenia urologiczne, odbytu, ginekologiczne, skórne, pęciowe. Zapalenia dróg moczowych, jajników, macicy, stawów, oczu, wydzieliny, świerzb, poronienia, bezpłodność, hemoroidy.

Badania: echoskopia, kolposkopia, rektoskopia, onkocytologia, chlamidie, ureaplazmy i in.

Vilnius, Rygos g. 3, tel. /faks: (8-5) 270 54 57, http://santaura.netfirms.com

(Zam. 297)

Wielokrotne i jednorazowe wize do Rosji, na Białoruś, Ukrainę, do Kazachstanu, Uzbekistanu, Mołdowy.

Załatwianie dokumentów na wyjazd do obwodu kaliningradzkiego. Ubezpieczenie zdrowia, ubezpieczenie kierowców, udających się do Europy, Łotwy.

Vilnius, tel. 233 34 37, 8 699 21975. (Zam. 376)

ARTMONAS

Wszelkie usługi w zakresie oprawiania w ramy obrazów, fotografii, reprodukcji i td. Kupujemy obrazy.

Vytauto 2, LT-2004 Vilnius, Tel. (8 5) 275 16 69, tel. kom. 8 685 42580, p. el.: artmonas@mail.lt

(Zam. 350)

LUBLIN 3

NOWE MIKROAUTOBUSY
JUŻ OD 39122 Lt (z PVM)

Generalny przedstawiciel na Litwie UAB „KLION“
Vilnius, Birbynių 4 A, tel./fax 5 261 83 85

(Zam. 333)

MEDICINOS BANKAS

Roczne normy odsetek lokat terminowych mieszkańców w procentach (ważny od 2003 11 01)

Miesiące	25 i dłużej	12	6
w litach	4,15	3,75	3,30
w euro	4,00	3,75	3,30
w USD	2,40	1,90	1,70

Minimalne sumy lokat: 400 litów, 100 euro, 100 USD.
Wasze lokaty ubezpiecza VĮ „Indėlių ir investicijų draudimas“

W Wilnie: Pamėnkalnio g. 40, tel.: (5) 2 64 48 30, (5) 2 64 48 00.
W Wilnie: J. Dobkevičiaus g. 6, tel.: (5) 2 32 91 35, 2 32 91 40.
W Wilnie: Vokiečių g. 28/17 - 23, tel. (5) 2 10 72 49.
W Kownie: Vytauto pr. 14, tel.: (37) 32 30 81, 20 15 48.
W Kłajpedzie: Šermukšnių g. 1, tel. (46) 31 01 98.
W Kupiškach: L. Stuokos - Gucevičiaus a. 9, tel. (459) 3 56 01.
W Solecznikach: Vilniaus g. 63, tel. (380) 5 15 93.
W Łódziejach: Seinų g. 12, tel. (318) 5 25 83.

(Zam. 478) www.medbank.lt

Tradycyjny konkurs polskiego dziennika

„Dziewczyna Kuriera” — już po raz dziewiąty

Jak zwykle 6 stycznia zostanie wybrana ta naj-, naj-, naj-, która potrafi pokonać konkurencję, tremę, która podbije serca surowych jurorów i zgarnie wszystkie laury. Nic prostszego! Już teraz dziewczyny – nasze Czytelniczki w wieku 16-25 lat – mogą nadsyłać swoje zdjęcia na adres redakcji („Kurier Wileński” („Dziewczyna Kuriera”), Birbynią 4a, Vilnius). Można też dostarczyć je do rąk własnych kierownika działu promocji Zbigniewa Markowicza (tel. 260 84 44). Jeśli kandydatka uważa, że nie ma odpowiedniego zdjęcia, fotoreporter redakcyjny Marian Paluszkiwicz (tel. 260 84 47) sfotografuje ją bezpłatnie. Oprócz zdjęcia należy przysłać dokładnie wypełniony kupon, zamieszczony po-

niżej. Termin przyjmowania zgłoszeń upływa 15 listopada 2003 roku.

Wszystkie otrzymane zdjęcia redakcja umieści na łamach gazety.

Atrakcyjne nagrody czekają też na finalistki. Tradycyjnie będzie ich trzynaście – stawiamy na szczęśliwy diabelski tuzin! Wypytowane zostaną Dziewczyny: „Kuriera”, dwie wice (nagrody główne), Czytelniczek, Publiczności, Elegancji, Foto, Telewizji, Talentu. Wylosuje się też nagrody specjalne.

Piękne święto wyborów najpiękniejszej Polki Wileńszczyzny odbędzie się w dniu Trzech Króli – 6 stycznia 2004 roku. O godzinie i miejscu imprezy poinformujemy na naszych łamach.

Redakcja

Konkurs „Dziewczyna Kuriera 2003”

Prosimy o wypełnienie kuponu i dołączenie do zdjęcia

Imię.....
 Nazwisko.....
 Dzień, miesiąc, rok urodzenia.....
 Adres.....
 Telefon.....
 O sobie.....

Walentyna Pietrowicz. Absolwentka Szkoły Medycznej. Mieszkam na Białorusi we wsi Biciuny (rejon brasławski, obwód witebski). Uwielbiam sport wodny, jestem zakochana w Wilnie.

Zgodnie z wolą allacha

Jałmużna z bankomatu

Muzułmanie w Singapurze mogą używać bankomatów, aby przekazać jałmużnę zwyczajowo dawaną biednym w czasie ramadanu, islamskiego miesiąca postu — podały władze.

Bankomaty, które mają opcję dokonywania przekazów pieniężnych, zostały już ustawione w pięciu meczetach w Singapurze. Gdy mułmanie przyzwyczajają się do

tej formy przekazywania daniny na rzecz biednych, ich liczba wzrosnie — przekazał Zainul Abidin, rzecznik Islamskiej Rady Religijnej Singapuru.

Prawie jedna trzecia mieszkańców 15-milionowego Singapuru to mułmanie. Jednocześnie ten kraj znany jest z zamiłowania do korzystania z najnowszych zdobyczy cywilizacyjnych.

(PAP)

Napadł z bronią w rękę i ukradł obiad

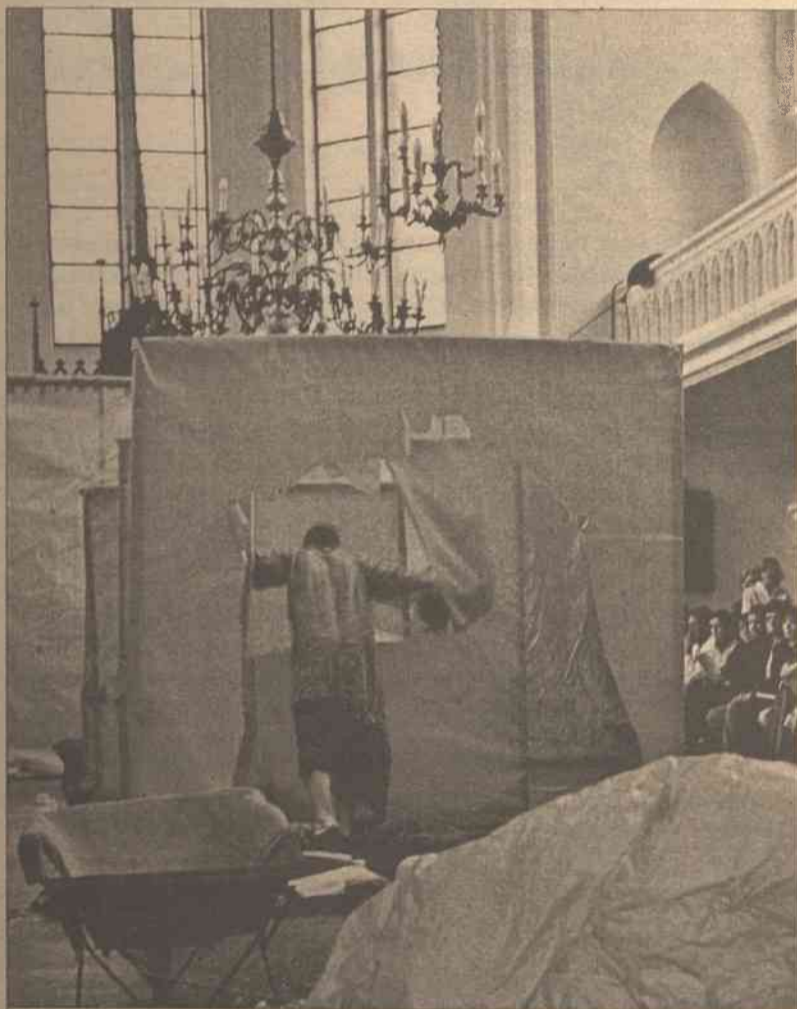
Głodny rabuś

Amerykańska policja poszukuje uzbrojonego mężczyzny, który napadł na pracownika jednego z fast-foodów i ukradł mu... jego obiad.

Złodziej prawdopodobnie spodziewał się, że pracownik niesie w torbie utarg z kasy — spekulują policjanci z Brooksville na Florydzie. Tymczasem były tam tylko kanapki z kurczakiem.

Kiedy mężczyzna wychodził z baru, napastnik przystawił mu pistolet do głowy i zażądał torby. Przestraszony pracownik spełnił niezwłocznie jego życzenie, a sprawca natychmiast zbiegł. Policji dotąd nie udało się go złapać.

(PAP)

Na zaproszenie Instytutu Polskiego w Wilnie Scena Plastyczna KUL, jeden z najbardziej oryginalnych polskich teatrów, wystąpi w litewskiej stolicy po raz drugi (w maju 2002 r. goście z Lublina przedstawili „Całun”).

4 listopada br. o godz. 18.00 w kościele św. Franciszka z Asyżu (Bernardyński, ul. Maironio 10) odbędzie się przedstawienie Sceny Plastycznej KUL (Katolicki Uniwersytet Lubelski) „BRUZDA”. W „Bruździe” tworzywem jest światło, muzyka, przestrzeń sceniczna i człowiek – aktor i widz. Autorem spektaklu na motywach muzyki Arvo Pärta jest założyciel i kierownik artystyczny teatru Leszek Mądzik.

Wstęp wolny

Pogoda

Będzie padać

1 listopada, w dniu Wszystkich Świętych w wielu rejonach kraju opady deszczu, gdzieś temperatura podniesie się do 11 stopni ciepła.

W piątek w kraju w wielu rejonach opady, głównie deszczu. Najniższa temperatura w nocy 0-5, najwyższa w dzień 3-8 stopni ciepła.

W nocy lokalnie, w dzień w wielu rejonach niewielki deszcz. W dzień silne porwy wiatru. Temperatura w nocy od 4 stopni ciepła do 1 stopnia poniżej zera, w dzień 6-11 stopni ciepła.

Kurs walut

Bank Litewski

Oficjalny kurs

na 31 października 2003 r.

Relacja lita do walut obcych

Nazwa waluty Lt/za jedn.walut.

UE euro 3,4528

Dolar USD 2,9587

Dolar australijski 2,0869

1000 rubli białoruskich 1,3944

Dolar kanadyjski 2,2563

Frank szwajcarski 2,2222

Korona czeska 0,1077

Korona duńska 0,4645

Korona estońska 0,2207

Funt brytyjski 5,0227

100 forintów

węgierskich 1,3489

Juanie chińskie 0,3574

Łat lotewski 5,3382

Korona norweska 0,4201

Złoty polski 0,7424

Rubel rosyjski 0,0990

Korona szwedzka 0,3833

1 mln lir tureckich 1,9542

Griwna ukraińska 0,5544

Korona słowacka 0,0837

DODATKI KRAWIECKIE

Największy wybór
 oraz ceny
 o jakich marzysz

ZAPRASZAMY

„Siuvimo reikmenų pasaulis”

Vilnius, Vytenio 42 a (wejście z ulicy Naugarduko)

tel. +370 5 239 1439.

Stale kupujemy
 konie

Zwracać się:
 tel. 232 03 60, 8 699 92554,
 8 685 53045
 codziennie (Zam. 051)

DOBRY WĘGIEL - TANIE CIEPŁO!

Już od dzisiaj
 kupujcie najwyższej
 jakości WĘGIEL
 KUZBASKI SSOM oraz
 WĘGIEL CHAKASKI DKO

Tylko 250 Lt /t!

Dostarczamy własnym transportem.

Vilnius, Panerių 54 A,
 tel./faks. 232 60 49

Wszystko do chrztu i komunii

Aksesoria religijne, literatura religijno-teologiczna, sprzęt liturgiczny.

Obsługujemy również na podstawie zamówień.

Bazilijonų 14-1 (Aušros Vartų 21), tel./faks 261 57 14

W chwili smutku pomoże Wam zakład pogrzebowy

„ASTREVITA”

- Sala pogrzebowa
- załatwianie dokumentów,
- wypłata zasiłku,
- kopanie dołu,
- katafalk, przygotowanie i ubieranie zmarłego,
- ubrania, trumny, kremacja,
- kwiaty, wieńce.

Kojelavičiaus 172, Nowa Wilejka, tel. 260 70 80, 8 610 14302